

Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 31 maj 2012

§ 99 – 145

Beslutande

Kent Ögren (S), ordf	Agneta Granström (MP)
Britt Westerlund (S), v ordf	Kenneth Backgård (NS)
Anders Öberg (S)	Dan Ankarholm (NS)
Agneta Lipkin (S)	Johnny Åström (NS)
Leif Bogren (S)	Mattias Karlsson (M)
Ann Kristin Nilsson (S)	Hans Swedell (M)
Eivy Blomdahl (S)	Stefan Tornberg (C)
Sten Stridsman (V), ersättare	

Ersättare och handläggare (hela eller delar av sammanträdet)

Jens Sundström (FP), ersättare	Bo Vesterlund, beställarchef
Gunnar Persson, tf landstingsdirektör	Anna Källström, informationschef

Sekreterare

Inga Gustafsson

Justerat den 5 juni 2012

Justerat den 4 juni 2012

Kent Ögren, ordförande

Stefan Tornberg, justerare

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 5 juni 2012. Överklagandetiden utgår den 27 juni 2012.

Inga Gustafsson

NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING

Val av protokolljusterare.....	3
Slutlig föredragningslista.....	3
Närvarorätt.....	3
Rapporter från styrelseledamöter	3
Information om regionfrågan	3
Landstingsdirektörens rapport	4
Delårsrapport januari-april 2012	4
Ekonomisk handlingsplan.....	6
Förslag till överföring av hälso- och sjukvården i hemmen från landstinget till länets kommuner	12
Vårdval Norrbotten – regelverk	14
Införande av närsjukvård.....	15
Landstingsplan 2013-2015	29
Rapport från återföringsdag för landstingsfullmäktiges beredningar.....	30
Motion nr 1/12 om samarbete med LKAB för att upprätthålla en kirurgisk/akutkirurgisk verksamhet i Kiruna.....	32
Bildande av Invest in Norrbotten AB.....	35
Konsortialavtal för Norrtåg AB.....	39
Ägardirektiv till Norrtåg AB.....	40
Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Activus.....	41
Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Pyramis.....	42
Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Concensus.....	42
Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9.....	43
Revisionsrapport Tolkservice inom landstinget.....	44
Revisionsrapport Landstingets miljöarbete	46
Revisionsrapport Landstingsstyrelsens ansvarsutövande 2011.....	48
Yttrande över Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU – förslag till ny lag.....	51
Yttrande över En ny psykoterapeututbildning Högskoleverkets rapport (HSV 2011:20 R).....	55
Yttrande över promemorian Nationell samordning av hemslöjden - översyn av Nämnden för hemslöjdsfrågor (Ds 2012:8)	58
Yttrande över Ny djurskyddslag (SOU 2011:75)	59
Investeringar 2012	61
Orgelinvigning på Studio Acusticum.....	62
Bidrag till filmprojektet Ingen vill ha dig.....	64
Utökad finansiering av projektet Konstmuseet i Norr 2012.....	66
Yttrande om de framtida strukturfondernas genomförandeorganisation 2014-2020	68
Medfinansiering till FRAMÖVER - Framtid i Överkalix	70
Medfinansiering till Ung i Tornedalen	74
Medfinansiering till Kolarctic Boys and Men 2020.....	78
Medfinansiering till Nordpraktik	80
Medfinansiering av utbildning i socialt investeringsperspektiv	84
Medfinansiering Framtidens Kiruna – ett visionsprojekt.....	87
Ansökan om bidrag till förstudien Hello North.....	89
Medfinansiering till Sápmi Awards.....	92
Slutrapport från projektet Attraktiv region 2005-2011.....	95
Bidrag till musikfestivalen Musikens Makt 2012.....	101
Delårsrapport Vårdval Norrbotten.....	104
Val	104
Landstingsstyrelsens rapport.....	105
Förordnanden av landstingsdirektör samt hälso- och sjukvårdsdirektör/ biträdande landstingsdirektör.....	105

§ 99

Val av protokolljusterare

Ledamoten Stefan Tornberg (C) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 100

Slutlig föredragningslista

Föredragningslistan fastställs efter komplettering med följande ärenden:

- Ansökan om bidrag till förstudien Hello North.
- Medfinansiering till Sápmi Awards.
- Slutrapport Attraktiv region.
- Bidrag till musikfestivalen Musikens Makt 2012.
- Valärende.

§ 101

Närvarorätt

Beslutas att hela dagens sammanträde ska vara offentligt.

§ 102

Rapporter från styrelseledamöter

Rapporter från styrelsens ledamöter enligt bilaga.

§ 103

Information om regionfrågan

Kent Ögren (S) informerade om att Jan-Åke Björklund genomför kommunbesök och har hittills besökt 6 kommuner med positivt resultat.

§ 104

Landstingsdirektörens rapport

Dnr 17-12

Ärendebeskrivning

Landstingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Beslut

Rapporten läggs till handlingarna.

§ 105

Delårsrapport januari-april 2012

Dnr 3-12

Ärendebeskrivning

Månadsrapporter sammanställs under 2012 för månaderna februari till och med november, exkluderat juni. Månadsrapporten innehåller bl a resultat för aktuell period, kommentarer kring de områden som avviker från plan eller där det finns problem. Per april och augusti sammanställs även en årsprognos.

En delårsrapport som bland annat innehåller periodens resultat samt årsprognos sammanställs per april och augusti. Dessa månader innehåller månadsrapporten endast divisionernas rapportering.

Mål

Många av målen i landstingsplanen är främst uppföljningsbara på helår. Därför redovisas en del uppföljningar från 2011 samt aktiviteter som genomförts under de fyra första månaderna.

Mål under God vård, där uppföljning görs regelbundet under året sammanfattas nedan:

Mått	Mål 2012-2014	Nuläge
Andel högfrekventa besökare på akutmottagningar vid sjukhus	10 %	2012-04: 20 % 2011-12: 20 % 2010-12: 19 %
Väntetid vid akutmottagningar, andel besök med första läkar-kontakt inom 30 minuter	90 %	2012-04: 41 % 2011: 41 % 2010: 40 %
Väntetid vid akutmottagningar, andel besök med total handläggningstid under 180 minuter	90 %	2012-04: 68 % 2011: 70 % 2010: 70 %
Andel vårdrelaterade trycksår	0 %	2012-03: 13,5 % 2011-10: 13,9 % 2011-03: 12,0 %
Blodtryck/hjärtsvikt; användning	75 %	2012-04: 70,7 %

av kostnadseffektiva blodtrycks-sänkande läkemedel		2011: 70,2 % 2010: 69,5 %
Hjärta/kärl, diabetes, stroke; andel användning av kostnads-effektiva blodfettssänkande läkemedel	80 %	2012-04: 65,1 % 2011: 67,5 % 2010: 70,6 %
Primärvård, telefontillgänglighet, andel samtal som besvaras samma dag	100 %	2012-03: 94 % 2011-12: 94 % 2011-03: 96 %

Ekonomiskt delårsresultat

Resultatet före finansiella poster för perioden januari-april visar ett överskott på 11 mkr, vilket är 8 mkr bättre än samma period föregående år. Resultatet efter finansnetto är ett överskott på 6 mkr, vilket är 3 mkr bättre än 2011.

Verksamhetens nettokostnad har ökat med 2,5 procent perioden januari-april jämfört med samma period föregående år. Skatter, statsbidrag och utjämning har ökat med 2,9 procent jämfört med föregående år, vilket är 1,3 procent är högre än budgeterat.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett överskott på 1 mkr, vilket är 13 mkr sämre än budget. Prognosen före finansiella poster visar ett plus på 23 mkr, vilket är 36 mkr sämre än budget.

Prognosen visar att verksamhetens intäkter ökar med 2,7 procent och nettokostnaden med 2,2 procent jämfört med 2011. Övriga kostnader beräknas öka med 2,3 procent och personalkostnader med 2,8 procent.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 2,4 procent medan de i budget för 2012 beräknades öka med 1,6 procent.

Divisionernas prognoser pekar på ett underskott på 164 mkr, vilket är 167 mkr sämre än budget. Jämfört med bokslutet 2011 är det en förbättring med 63 mkr.

Det prognostiserade negativa resultatet för divisionerna beror bland annat på att antalet listade invånare hos de landstingsdrivna vårdcentralerna fortsätter minska i kombination med att ersättningen i vårdvalet sänkts med 2 procent 2011. Utöver detta har inte kostnaderna i verksamheten fullt ut anpassats till minskningen av intäkter. Minskat elevantal vid naturbruksskolorna påverkar också det prognostiserade resultatet negativt. I övrigt förklaras den negativa prognosen för divisionerna av att kostnaderna inte fullt ut har anpassats till angivna ramar.

I landstingsplanen för året anger fullmäktige att divisionerna ska ha en ekonomi i balans år 2014 och målet för 2012 är minus 120 mkr. Prognosen pekar nu på ett underskott för divisionerna motsvarande 164 mkr. Inom landstinget pågår ett arbete med att ta fram en ekonomisk handlingsplan i syfte att klara ett nollresultat år 2014. Divisionerna hade inför 2012 ett sparkrav på 144 mkr varav 101 mkr bedöms genomföras under året.

Landstinget har från Sveriges kommuner och landsting fått en indikation om att AFA Försäkrings styrelse avser att innan sommaren fatta beslut om åter-

betalning av premier gällande avtalsförsäkringar för år 2008 och eventuellt även för år 2007. Då något beslut kring detta ännu ej finns så har återbetalningen inte beaktats i prognosen.

I prognosen har en försiktig bedömning gjorts avseende utdelning från aktiesamt räntefonder.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen förslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer: Styrelsen kan konstatera att behovet av kostnadsreduktioner är betydande. För att även fortsättningsvis nå en ekonomi i balans krävs en fortsatt anpassning av verksamheten.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 106

Ekonomisk handlingsplan

Dnr 1217-12

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Landstinget redovisade år 2011 ett negativt resultat på 140 mkr. I resultatet ingick visserligen en finansiell kostnad på 170 mkr avseende ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden. Om denna kostnad exkluderas var resultatet positivt med 30 mkr, vilket var 27 mkr sämre än budget.

Divisionerna redovisade ett underskott år 2011 på 226 mkr eller 242 mkr sämre än budget vilket var 148 mkr sämre än år 2010.

I landstingsplanen för 2012-2014 framgår att prognosen för landstinget exklusive divisionernas underskott beräknas bli ett underskott åren framöver. Detta beror på en minskande befolkning, förslag till förändrat utjämningsystem och nominellt oförändrade statsbidrag vilket leder till att intäkterna utvecklas svagare än landstingets beräknade kostnader.

Med anledning av underskotten fick divisionerna därför i landstingsplanen ett uppdrag att nå ett nollresultat senast år 2014.

Divisionerna med underskott det vill säga divisionerna Primärvård, Opererande specialiteter, Medicinska specialiteter, Diagnostik och Vuxenpsykiatri samt naturbruksskolorna fick i uppdrag att återkomma med ekonomiska handlingsplaner för att nå en ekonomi i balans.

Handlingsplan

Landstingets verksamheter står inför stora framtida utmaningar. Verksamheterna ska ge primärvård och specialistsjukvård till en relativt liten befolkning

som bor i spridda befolkningscentra i ett län som upptar en fjärdedel av Sveriges yta. Utvecklingen utmärks av en snabb kunskapsstillväxt vilket ger möjligheter att framgångsrikt behandla allt fler samt driver på en fortsatt specialisering. Allt fler patienter överlever svåra sjukdomar men fordrar livslång behandling och ambitionsnivån höjs allteftersom utvecklingen fortgår.

Divisionernas handlingsplaner avser insatser inom sju områden enligt bifogade bilaga. Landstingets verksamhet är komplex och en åtgärd påverkar många gånger flera verksamheter. Därför har för varje åtgärd utsetts en ansvarig division som ska samverka med övriga berörda divisioner.

I fortsättningen redovisas inriktningen av innehållet i handlingsplanerna.

Åtgärderna avser följande områden:

- Effektiva vårdprocesser
- Struktur
- Prioritering
- Läkemedel
- Riks- och regionsjukvård
- Sjuktransporter
- Lokaler

Effektiva vårdprocesser

Målen i landstingsplanen anger att:

- Tillgängliga resurser nyttjas på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål för verksamhet och ekonomi.
- Kostnaden per DRG-poäng inte ska överstiga kostnaden i KPP-databasen för läns- och länsdelssjukhus .
- Skillnaden mellan landstingets och rikets kostnad för hälso- och sjukvårdskostnaderna per invånare ska inte öka.

Genomgång av verksamheten visar att kostnaderna inom flera områden är höga varför fortsatt översyn av processer behöver göras. Exempel på områden är vårdprocesser inom intensivvård, anpassning av verksamheten till basuppdrag och länsuppdrag på de olika sjukhusen, barnsjukvård, vuxenpsykiatri, bild- och funktionsmedicin samt laboratoriemedicin. Föreslagna åtgärder innebär minskad bemanning, sänkta omkostnader m m.

Kostnaderna för inhyrd personal har ökat de senaste åren varför aktiva rekryteringsåtgärder inom alla områden är angeläget.

De förslag som nu tagits fram beräknas sänka kostnaderna fram till 2014 med 114 mkr.

Struktur

Den medicinska utvecklingen innebär behov av strukturförändringar inom flera områden och en snabb anpassning av verksamheten utifrån förändrade förutsättningar. Verksamheten ska bedrivas med en över tiden ändamålsenlig arbetsfördelning inom och mellan vårdnivåerna. Det innebär att kontinuerligt

värdera om medicinska åtgärder av kvalitetsskäl, patientsäkerhetsskäl eller ekonomiska skäl behöver koncentreras eller om verksamheter kan koncentreras.

Landstingsfullmäktige har tidigare beslutat om koncentration av operationsverksamheten vid Kiruna och Kalix sjukhus till Gällivare och Sunderby sjukhus, vilket kommer att påverka det ekonomiska resultatet positivt.

Även Bild- och funktionsmedicin kommer att se över sin verksamhet liksom Rehab/reuma som bland annat överväger sammanslagning av Garnis rehabcenter, öppenvårdsrehabilitering på Björkskatan och rehab i Sunderbyn. Den listade befolkningen hos de landstingsdrivna vårdcentralerna minskar. För att få en mer effektiv verksamhet kommer de att samverka mer. Antalet vårdplatser och OBS-platser vid vårdcentraler behöver minskas.

Vuxenpsykiatri ska intensifiera sitt arbete med länskliniker och en ökad samverkan i länet.

Vid överföringen av ansvaret för hembesök och hemsjukvård till kommunerna 2013 förändras primärvårdens uppdrag. Skatteväxlingsbeloppet är beräknat på ett snitt i länet. Vårdcentralerna arbetar olika varför de ekonomiska effekterna för respektive enhet varierar, vilket innebär att verksamheten bör ses över.

De förslag som nu tagits fram beräknas sänka kostnaderna fram till 2014 med 26 mkr.

Prioritering

Nya medicinska metoder, behandlingar och läkemedel införs successivt och de är ofta mer kostnadskrävande än de som används traditionellt. I allt väsentligt måste införandet ske inom befintliga ekonomiska ramar. Det är viktigt att kontinuerligt utvärdera och ifrågasätta metoder om används och vid behov utmönstra dessa för att bedriva en effektiv och patientsäker verksamhet.

När effektiva vårdprocesser och strukturförändringar inte är tillräckliga för att komma till rätta med de ekonomiska underskotten är det nödvändigt att arbeta med prioriteringar i verksamheten.

Det innebär att:

- Endast utföra arbetsuppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen som är ett ansvar för landstingets verksamheter.
- Tillämpa samma indikationer för åtgärder i länet och jämfört med övriga landet.

Utöver prioriteringar i verksamheten ökar behovet av öppna politiska prioriteringar.

Läkemedel

Landstingets kostnad för läkemedel uppgick 2011 till 873 mkr. Det var en ökning med 48 mkr eller 6 procent sedan 2010.

När det gäller förmånläkemedel finns en behovsmodell i landet för beräkning av förväntad kostnad per landsting. Norrbottens kostnad har till och med 2010 legat på kostnaden enligt behovsmodellen, men 2011 ökade kostnaderna.

Landstingets kostnad skulle ha varit ca 47 mkr lägre om kostnaden legat på behovskostnaden.

Divisionerna har satt upp ett antal mål för byte av preparat, byte av metoder m m.

Ett nytt avtal har tecknats avseende APO-dos som sänker kostnaderna med 3,9 mkr 2013.

Mål och aktiviteter för att uppnå en kostnadsänkning på 47 mkr ska tas fram för receptläkemedel.

Riks- och regionsjukvård

Möjligheterna att få kvalificerad vård utanför länet är en viktig komponent i att bereda norrbottningarna en god vård. Kostnaderna för riks- och regionvården har ökat kraftigt de senaste åren, trots att volymerna inte ökat.

Kostnadsökningen 2011 antas delvis vara tillfällig och varför kostnaderna bedöms bli lägre 2012. Men utgångspunkten är att riktlinjerna för remittering följs, att de åtgärder som görs vid sjukhusen utanför länet är de åtgärder landstinget beställt samt att priset är korrekt.

Inom nedanstående områden planeras eller har hemtagning påbörjats till länet:

- Akut och elektiv invasiv kardiologi
- CRT-pacemaker
- Autologa transplantationer inom hematologi
- Carotiskirurgi

Fortsatt utredning av konsekvenser och vilken nettobesparing detta kan ge ska göras, men en bedömning är ca 50 mkr.

Sjuktransporter

I ett stort län som Norrbotten med liten utspridd befolkning är sjuktransporter en viktig förutsättning för god och jämlik vård. Antal transporter har ökat bland annat på grund av de nya hjärtriktlinjerna. Om hemtagning av verksamhet från Norrlands universitetssjukhus genomförs kommer resemönstren att ändras, med färre resor till Umeå men fler inom länet.

Ambulansverksamheten på entreprenad övervägs i Luleå-Boden området samt i Glesbygd för att få en mer kostnadseffektiv verksamhet. Underlag för beslut kommer senare under året.

Åtgärderna inom detta område beräknas ge en kostnadsreduktion på 3 till 7 mkr. Ytterligare analys behöver göras med anledning av de hemtagningar av riks- och regionsjukvård som planeras.

Lokaler

Även lokalerna ska användas effektivt. Avtal är redan omförhandlade i Haparanda som sänker kostnaderna. Uppdrag till verksamheterna att minska ytor är lagda inom några områden. För att nå en kostnadsreduktion netto för landstinget krävs att division Service kan hyra ut eller avveckla lokaler.

Aktuella områden framgår av bilaga och fram till 2014 ska kostnaderna minska med knappt 8 mkr.

Naturbruksskolorna

Även naturbruksskolorna som landstinget driver, men finansieras av intäkter från elevernas hemkommuner, redovisar underskott. Anledningen är minskande elevantal, dels på grund av mindre årskullar dels på grund av minskat intresse efter nya gymnasiereformen. En översyn pågår för att ta fram förslag till åtgärder.

Övrigt

Ett projekt ”Effektiva inköp” pågår i landstinget med syfte att införa elektroniska beställningar med fokus på läkemedel i steg 1 samt se över inköpsprocessen. Detta arbete ska leda till effektivare processer, bättre köptrohet samt lägre priser på sikt.

I diskussionen om åtgärder för att nå en ekonomi i balans har även behov av översyn av egenavgifter för tekniska hjälpmedel och sjukresor samt patientavgifter aktualiserats.

Yttrande och förslag till beslut

Landstingsstyrelsen konstaterar att det föreligger tydliga behov av att vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans i verksamheten. I den ekonomiska handlingsplanen har, de divisioner som redovisade ett underskott i verksamheten år 2011, redovisat åtgärder som på sikt ska leda till en ekonomi i balans. Landstingsstyrelsen ställer sig bakom förslagen och anser att de ska genomföras så snart som möjligt. För vissa åtgärder pågår kompletterande utredningar innan åtgärderna kan genomföras. När det gäller följande redovisade åtgärder krävs vidare särskilt politiskt ställningstagande före verkställighet:

- Minskning av vårdplatser
- Omlokalisering av verksamhet mellan orter
- Entreprenadupphandling av verksamhet

Avseende förslagen om att införa entreprenader inom ambulanssjukvården är det landstingsstyrelsens uppfattning att denna fråga ska utredas vidare endast avseende Luleå-Bodenområdet samt Haparanda kommun.

Landstingsstyrelsen konstaterar vidare att en permanent ledningsorganisation för landstinget har fastställts och träder i kraft den 1 september 2012. Den förändrade organisationen medför behov av att se över hur resurserna inom landstingsdirektörens stab ska fördelas. Styrelsen anser därutöver att en samlad översyn av stabsfunktionerna och övrig administration ska genomföras. Inriktningen är att en sådan översyn ska medföra att kostnaderna för administration ska minska med 5 %.

Landstingsstyrelsen anser också att en översyn av egenavgifter för tekniska hjälpmedel och sjukresor samt patientavgifter ska påbörjas. Inriktningen ska vara att ta fram underlag för beslut om åtgärder som ökar landstingets intäkter alternativt minskar kostnaderna. Avseende sjukresor ska arbetet ske samordnat med övriga landsting inom norra sjukvårdsregionen.

Mot bakgrund av ovanstående förslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Den ekonomiska handlingsplanen godkänns.
- 2 Landstingsdirektören ges i uppdrag att genomföra åtgärderna och löpande återrapportera till styrelsen.
- 3 Åtgärder avseende minskning av vårdplatser, omlokalisering av verksamhet mellan orter samt entreprenadupphandling får inte genomföras utan politiskt beslut i styrelsen och i förekommande fall landstingsfullmäktige.

Yrkande och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S) och Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS) och Stefan Tornberg (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation 1

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS) och Johnny Åström (NS) till förmån för yrkande 2.

Sjukvårdspartiet godkänner det mesta av den ekonomiska handlingsplanen, med undantag för strukturfrågorna. Vi anser det viktigt att bibehålla och utveckla profileringen vid våra sjukhus och säkerställa ett adekvat och snabbt omhändertagande i glesbygd. Effektiva vårdprocesser är ett begrepp som inte får vara synonymt med nedläggningar eller andra större verksamhetsförändringar som skall underställas politiska beslut.

Reservation 2

Av Stefan Tornberg (C) till förmån för yrkande 2:

Centerpartiet yrkar avslag på den ekonomiska handlingsplanen eftersom den bl a inbegriper de ekonomiskt och verksamhetsmässigt felaktiga neddragningarna vid sjukhusen i Kiruna och Kalix. Centerpartiet anser att utgångspunkten för utvecklingen av hälso- och sjukvården måste vara att i första hand säkra tillgången till en nära vård av hög kvalitet och tillgänglighet i hela länet. De strukturförändringar som den politiska majoriteten beslutat om går i rakt motsatt riktning.

När det gäller den ekonomiska handlingsplanen i övrigt så hör åtgärderna hemma i landstingsplanen och som verksamhetsåtgärder för att hålla divisionernas budget. Något som det inte borde behövas särskilda beslut om. Däremot ser vi det som självklart att beslut om strukturförändringar och vårdplatser är en fråga för landstingsfullmäktige.

Särskilt yttrande

Jens Sundström (FP) instämmer i Stefan Tornbergs (C) reservation.

§ 107

Förslag till överföring av hälso- och sjukvården i hemmen från landstinget till länets kommuner

Dnr 1218-12

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Regeringen beslutade den 23 juni 2010 att tillsätta en nationell samordnare som ska stödja landsting och kommuner i processen att föra över ansvaret för hemsjukvården från landstingen till kommunerna. Syftet med uppdraget är att på frivillig väg få ett enhetligt kommunalt huvudmannaskap för den kommunala hälso- och sjukvården och hemsjukvården i landet

Landstingsstyrelsen fastställde den 31 maj 2011 direktiv för den gemensamma organisationen tillsammans med kommunerna med uppdrag att se över förutsättningarna för en sådan överföring.

I direktiven fastställdes att:

- Utredningen ska identifiera omfattningen av den hemsjukvård som överföringen ska omfatta. Utredningen ska omfatta både det ekonomiska och verksamhetsmässiga ansvaret för hemsjukvården inklusive övertagande av berörd personal.
- Utredningen ska uppskatta de ekonomiska konsekvenserna av en verksamhetsöverföring av hemsjukvården.
- Utredningen ska inriktas på att den ekonomiska regleringen av överföringen ska ske genom en skatteväxling på länsnivå. Skatteväxlingen ska grunda sig på omfattningen och kostnaderna för verksamheten vid tidpunkten för överföringen. Den framtida eventuella volym- och kostnadsutvecklingen inom området ska ej beaktas vid skatteväxlingen.
- Utredningen ska bedrivas så att beslutsunderlag för förändrat huvudmannaskap från 1 januari 2013 kan läggas fram för beslut i landstingsstyrelsen respektive kommunförbundets styrelse senast i juni 2012.

Utredningen är nu genomförd i enlighet med direktiven i en gemensam organisation mellan kommunerna och landstinget. Den gemensamma politiska styrgruppen har godkänt förslaget den 29 mars 2012.

För att åstadkomma en sammanhållen hälso- och sjukvård i ordinärt boende dygnet runt föreslås sammanfattningsvis följande:

- att ansvaret för hemsjukvård inklusive hembesök för patienter från 18 år överförs från Norrbottens läns landsting till kommunerna i Norrbotten.
- att tröskelprincipen tillämpas och omfattar hemsjukvård, hembesök samt rehabilitering och habilitering. I kommunaliseringen ingår även hjälpmedel, palliativ vård, sjukvårdsartiklar och bostadsanpassning.
- att den hemsjukvård och de hembesök som kommunaliseras avser hälso- och sjukvård till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och sjukgymnastnivå
- att uppgörelsen även omfattar ett kommunalt ansvar för medicinsk fotvård i särskilt boende och inom hemsjukvården, samt en ekonomisk reglering av den hälso- och sjukvård som landstinget köper av kommunerna.
- omfattningen av den verksamhet som skatteväxlas grundar sig på statistik och schablonberäkningar, samt berör 116 årsarbetare (87,3 distriktssköterskor, 24,3 arbetsterapeuter, 4,4 sjukgymnaster).
- totalt omfattar växlingen 123,4 mkr motsvarande 22 skatteören.

Förslaget redovisas i sin helhet i följande bilagor till ärendet.

Hemsjukvården, slutrapport: **Bilaga 1**

Hemsjukvården, ekonomirapport: **Bilaga 2**

Hemsjukvården, beräknat utfall skatteväxling: **Bilaga 3**

Hemsjukvården Regler och rutiner för personalöverföring: **Bilaga 4**

Avtal: **Bilaga 5**

Bilaga 3 är en beräkning av skatteväxlingens utfall som är gjord av SKL:s ekonomer. Utfallet för länets kommuner i kostnadsutjämnningen är beroende av hur många län som skatteväxlar för kommunalisering av hemsjukvården och därför kan beräkningen inte bli exakt.

Kommunförbundet i Norrbottens styrelse har den 26 april 2012 beslutat rekommendera alla kommuner i länet att godkänna föreslagen överföring av hälso- och sjukvård i hemmen.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta:

- 1 Att godkänna föreliggande förslag till överföring av hälso- och sjukvård i hemmen under förutsättning att samtliga kommuner i länet också godkänner förslaget
- 2 Att genomföra en skatteväxling motsvarande 22 öre med länets kommuner under förutsättning att alla kommuner beslutar motsvarande

- 3 Att landstinget hemställer, tillsammans med länets kommuner, till finansdepartementet att de länsvisa skattesatserna i 2 § och 3 § förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning höjs med 0,22 procentenheter för kommunerna och sänks med 0,22 procentenheter för landstinget

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 108

Vårdval Norrbotten – regelverk

Dnr 2278-09

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Landstingsfullmäktige fastställde vid sitt sammanträde den 17-18 juni 2009 den principiella inriktningen för Vårdval Norrbotten.

Enligt regelverket ska landstinget besluta om aktuella villkorsförändringar, inklusive ersättningsnivåer, som ska träda i kraft den 1 januari påföljande år. Det innebär att landstingsstyrelse och landstingsfullmäktige varje år i maj-juni beslutar om förutsättningarna inför nästa år.

Förändringarna i regelverket inför 2012 beslutades i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige i juni 2011.

Förslag till ersättningsnivåer för 2013 redovisas översiktligt i vårdvalsavsnittet i förslaget till landstingsplan 2013-2015. I fråga om övriga principer samt detaljer avseende förändringar i regelverket inklusive ersättningssystemet föreslås följande regelverk inför 2013.

Regelverket redovisas i sin helhet i bilaga och innebär i korthet följande viktigare förändringar inför 2013:

- Avtalstiden för nya etableringar ändras från 30+30 månader till 60 månader
- Uppdraget till primärvården minskas genom att hemsjukvården och hembesöken överförs till kommunerna
- Ett tydligare uppdrag för leverantörerna avseende deras uppdrag att ta emot och handleda vårdstuderande
- Att beställarsektionen ska genomföra revision/fördjupad dialog med 6 utvalda vårdcentraler per år
- Att krav på att ingå i samjour utökas till att omfatta även leverantörer i Gällivare och Kiruna, såväl befintliga som nya aktörer
- Krav på att registrera i kvalitetsregistret SveDem (demensregistret) införs
- Följande förändringar genomförs i ersättningssystemet:

- En anpassning till att hemsjukvården/hembesöken överförs till kommunerna
- Kapiteringen förändras i två steg
  - För 2013-14 införs steg 1 med förändringar i mixen av ålder, ACG och CNI
  - För 2015 införs steg 2 med den slutliga mixen av ålder, ACG och CNI
- Prestationsersättningarna inom området levnadsvanor justeras enligt följande:
  - Strukturersättningen finns kvar även 2013
  - Ersättningen för tobaksavvänjning kvarstår oförändrad
  - Ersättningen för fysisk aktivitet delas upp på två nivåer, dels receptförskrivning och dels uppföljning
- Ett nytt uppdrag läggs på leverantörerna. Hälsosamtal för alla 30-åringar ska genomföras.
- Avdraget för låg täckningsgrad som tidigare varit uppdelad på en treårig stege 2012-2013-2014 förändras. Steg 1, alltså nivån för 2012 blir fast och stegen för 2013 och 2014 tas bort.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- Regelverket för Vårdval Norrbotten för 2013 godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 109

Införande av närsjukvård

Dnr 785-11

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen beslutade i april 2009 att en utredning skulle genomföras avseende den framtida hälso- och sjukvården. Översynen skulle inriktas på att införa närsjukvård i länet. Till grund för utredningen skulle dels ligga den vårdpolitiska inriktningen i landstingsplanen 2009-2011, dels ett antal riktlinjer i övrigt som fastställdes av styrelsen.

Direktiven utgick från fyra centrala problemområden.

- Befolkningsutveckling
- Personal- och kompetensförsörjning

- Behovsutveckling
- Ekonomi

I januari 2011 redovisades närsjukvårdsutredningens rapport "Framtidens hälso- och sjukvård i Norrbotten – En rapport om hot, möjligheter och vägval inför år 2020" för landstingsstyrelsen.

Utredningen baserade sina slutsatser på en omfattande omvärldsanalys som bygger på genomgång av ett stort antal källor i form av rapporter och skrifter. Vidare har utredningen beaktat synpunkter och fakta som framkommit under dels landstingsstyrelsens kommundialog våren 2010 (totalt 41 möten), dels de tio öppna möten som genomförts under hösten 2010 med stöd av verksamhetsansvariga och externt sakkunniga.

Med utgångspunkt från rapporten har landstingsstyrelsen genomfört ytterligare kommundialoger på sju orter i länet och rapporten har även behandlats genom ett öppet remissförfarande.

I mars 2011 fastställde landstingsstyrelsen kompletterande direktiv för det fortsatta utredningsarbetet. Slutrapporten "Unika utmaningar & unika möjligheter" presenterades för landstingsstyrelsen i oktober 2011. Därefter har rapporten behandlats genom ett öppet remissförfarande som resulterade i 38 inkomna svar. Som avsändare kan nämnas politiska grupperingar, kommuner, patient- och pensionärsföreningar, fackliga organisationer, personalgrupperingar och samrådsgruppen i Kiruna. Remissvaren ingår som underlag i den politiska beredningen av närsjukvårdsutredningen.

Utgångspunkten för utredningens förslag är ambitionen att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för hälso- och sjukvården i länet med inriktning mot år 2020 och därefter. Slutrapporten innehåller avsnitt som belyser de utmaningar som landstinget står inför kopplade till utredningens direktiv. Slutsatser och förslag finns redovisade i respektive avsnitt. Rapportens konklusioner sammanställs i en sammanfattning, 17 konkreta förslag och sex strategiska utvecklingsområden.

Närsjukvårdsutredningen har inarbetats i Landstingsplan 2013-2015.

Bakgrund

Landstinget står i framtiden inför stora utmaningar som är kopplade till ett antal centrala områden som starkt kommer att påverka förutsättningarna för att erbjuda länets befolkning en hälso- och sjukvård av högsta nationella och internationella klass. De mest centrala områdena gäller:

- Förmågan att hantera konsekvenserna av en fortsatt minskning av befolkningen i länet.
- Förmågan att, givet befolkningsminskningen, försörja hälso- och sjukvården med kompetent personal.
- Förmågan ta tillvara de möjligheter och utmaningar som ligger i en fortsatt snabb och sannolikt accelererande medicinsk- och medicinteknologisk utveckling.

- Förmågan att utforma en hälso- och sjukvård med helhetsperspektiv anpassad efter patienternas sammansatta behov och samtidigt erbjuda en specialiserad vård av högsta internationella klass.
- Förmågan att, trots befarade försämrade ekonomiska förutsättningar, använda tillgängliga personella och ekonomiska resurser så att de ger mesta nytta ur ett patientperspektiv.

Med närsjukvård inom Norrbottens läns landsting avses en verksamhet som bedrivs av eller på uppdrag av landstinget för att tillgodose eller förebygga sådana hälso- och sjukvårdsbehov som är:

- Vanligt förekommande i befolkningen.
- Ofta återkommande för individen.
- Ekonomiskt rimliga och kompetensmässigt möjliga att bedriva lokalt.

Närsjukvårdsutredningens slutsatser

Närsjukvårdsutredningen konstaterar i sina slutsatser att hälso- och sjukvården i Norrbotten inte är långsiktigt hållbar i nuvarande form. Närsjukvårdsutredningens väsentliga slutsatser sammanfattas nedan.

Förebyggande arbete

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom hälso- och sjukvården behöver stärkas i Norrbotten. Befolkningen bör engageras aktivt i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och patienterna ska göras mer delaktiga i den egna vården.

Öppnare vårdformer och framtidens primärvård

För att klara framtidens utmaningar med en åldrande befolkning, höga pensionsavgångar, accelererande kostnadsutveckling till följd av den medicin- och medicintekniska utvecklingen behöver såväl ansvar som verksamheter och resurser successivt omfördelas från andra delar av hälso- och sjukvården till primärvården. Antalet patienter som hänvisas till den specialiserade vården ska optimeras och öppnare vårdformer prioriteras före behandling i slutenvård.

Ett ömsesidigt beroende mellan närsjukvård och specialiserad vård

En väl avvägd balans mellan ”basen (närsjukvården) och ”spetsen” (mer specialiserad vård för ovanliga eller särskilt resurskrävande sjukdomstillstånd) utgör grunden för att kunna erbjuda hela länets befolkning en god och säker vård. Den snabba kunskapstillväxten, medicinsk- och medicinskteknisk utveckling leder till att fler norrbottningar får behandling långt upp i åldrarna. Närsjukvårdens breda kompetens och holistiska perspektiv samt den specialiserade vårdens utvecklingsmöjligheter på djupet är ömsesidigt beroende av varandra och måste organiseras så att patienterna får största möjliga effekt av den vård som erbjuds. De patienter som har behov av vård med geografisk närhet ska erbjudas detta och de behandlingar som måste koncentreras för att uppnå bästa möjliga medicinska resultat och en patientsäker vård ska kunna koncentreras ytterligare.

Akut omhändertagande

Närsjukvården ska ha jouransvar och erbjuda ett tryggt och säkert akut omhändertagande året och dygnet runt. Jourlösningen ska ligga i linje med den utveckling som sker inom närsjukvården där primärvården förväntas få ett utökat ansvar dygnet runt för ett tryggt och säkert akut omhändertagande.

Internmedicinsk verksamhet

För landstingets opererande verksamhet har förändringar inom allmänkirurgin minskat behovet av anesthesi- och intensivvård vid sjukhusen i Kalix, Kiruna och Piteå. Däremot kvarstår, enligt utredningens bedömning, behovet av tillgång till anesthesiologisk kompetens dygnet runt för den internmedicinska verksamheten vid länets samtliga sjukhus.

Kompetensförsörjning

Stora pensionsavgångar i kombination med en växande konkurrens om den specialiserade arbetskraften och en allt åldrande befolkning kommer att innebära stora utmaningar för landstinget i framtiden. Kompetensförsörjningen kommer med största sannolikhet att bli än mer gränssättande för hälso- och sjukvårdens utveckling i framtiden vilket ställer krav på tydliga och divisionsövergripande prioriteringar.

En viktig förutsättning för att klara av en sådan utmaning är stark och målmedveten styrning där utbildning och rekrytering av specialister i allmänmedicin ges hög prioritet. För att trygga vård och behandling av en allt växande äldre population i Norrbotten behövs även en målmedveten och kraftfull satsning för att höja den geriatriska kompetensen i länet.

Distansöverbyggande lösningar

Intresset för och behovet av distansöverbyggande lösningar är stort i länet. Risken att drabbas av en allt större brist på specialutbildad personal bör vara en central faktor för att inte säga avgörande drivkraft för att utveckla distansöverbyggande lösningar. För Norrbotten med sina extremt stora avstånd och de rekryteringssvårigheter som erfarenhetsmässigt präglar skogslänen kan detta ses som en högt prioriterad framtidsfråga. I det sammanhanget vill utredningen också peka på vikten av ett så flexibelt arbetssätt som möjligt

Landstinget har en teknisk plattform och kunskap samt en grundläggande infrastruktur i övrigt som ligger mycket långt framme jämfört med andra landsting/regioner. Det som däremot saknas är en tydlig prioritering baserat på närsjukvårdens framtida behov samt en stark styrning av utvecklingen.

Teambaserad vård

Vård och behandling bör utgå från patientens sammansatta behov med de samlade kompetenser som bedöms vara nödvändiga. Framtidens vård bör utvecklas i samverkan med patienterna och de olika professionerna bidrar till att den vård som erbjuds medför ett tryggt och säkert omhändertagande utifrån den evidens och beprövad erfarenhet.

Samverkan

Dagens organisation av hälso- och sjukvården i Norrbotten är framförallt optimalt organiserad för att tillgodose behovet av specialistbehandling av ”en sjukdom i taget”. Patienter med samsjuklighet, inte minst äldre med omfatt-

tande behov av insatser från flera professioner, upplever vården som fragmenterad och svåråtkomlig. Vården bör anpassas och struktureras för att på bästa tänkbara sätt erbjuda patienter med sammansatta vårdbehov en vård och behandling utifrån helhetsperspektiv. Övergångarna mellan specialistsjukvård, primärvård och kommunal vård och omsorg behöver utvecklas för att tillgodose den äldres behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården och omsorgen.

Landstingets ekonomiska läge

På kort respektive medellång sikt gör utredningen bedömningen att det inte är möjligt att med säkerhet hävda att en satsning på närsjukvård på ett påtagligt sätt kommer att bidra till att sänka hälso- och sjukvårdens kostnader. I vissa avseenden är det snarare realistiskt att räkna med kostnadsökningar.

Såväl de demografiska förutsättningarna som den medicinska och tekniska utvecklingen tyder på att kostnaderna för hälso- och sjukvården kommer att fortsätta att öka. Mot den bakgrunden är det uppenbart att det krävs extraordinära insatser om det ska vara möjligt att uppnå en permanent nivåsenkning på cirka 400 miljoner kronor för hälso- och sjukvårdens kostnader i Norrbotten.

I ett mer långsiktigt perspektiv förefaller det däremot rimligt att anta att ett hälso- och sjukvårdssystem som bygger mer på närsjukvård med ett starkt inslag av primärvård kan tillgodose kraven på god vård till en lägre kostnad än en mer specialiserad modell. Med tanke på växande vårdbehov handlar det kanske framför allt om att kostnadsökningstakten blir lägre med en tydlig satsning på närsjukvård.

Utredningen förordar vidare att en översyn görs av ersättningsystemets utformning ur ett långsiktigt perspektiv.

Närsjukvårdsutredningens 17 förslag

Utredningen konstaterar i sina slutsatser att hälso- och sjukvården i Norrbotten inte är långsiktigt hållbar i nuvarande form. För att hantera framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvården bör landstinget ta kontroll över utvecklingen och agera proaktivt för att samtliga verksamheter ska uppfylla Socialstyrelsens krav på god vård. Nedan presenteras utredningens 17 förslag som syftar till att åstadkomma en långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård för personer med omfattande behov i hela länet.

 # 1 Fast vårdkontakt i samverkan med kommunerna

Länets kommuner inbjuds att tillsammans med landstinget utveckla en modell som innebär att patienter med särskilt komplexa behov kan erbjudas en enda, för landstinget och kommunen gemensam fast vårdkontakt.

 # 2 Finansiering av fast vårdkontakt

Två alternativ för att säkerställa finansieringen av fasta vårdkontakter för prioriterade patienter presenteras.

- 1 Berörda divisioner åläggs inom ramen för divisionsplanen att säkerställa att tillräckliga resurser avsätts för ändamålet.
- 2 Kostnaden finansieras separat i form av ”öronmärkta anslag”.

 # 3 Granskningsgrupp utvärderar samverkan

Särskilda åtgärder krävs för att säkerställa att mest sjuka äldre men också kroniskt sjuka patienter i övrigt samt yngre med betydande funktionshinder inte "faller mellan stolarna". På varje sjukhusort bildas en från verksamheten fristående granskningsgrupp som utvärderar hur samordningen fungerar ur ett patientperspektiv. Under förutsättning att överenskommelse om detta kan träffas med respektive kommun skall granskningsgruppens uppdrag även omfatta utvärdering av samverkan mellan landsting/kommun.

 # 4 Mål för fördelningen mellan olika specialiteter

En grundläggande strategisk fråga är hur rekryteringen av blivande specialister av i allmänmedicin prioriteras i förhållande till andra specialiteter. Landstinget föreslås fastställa ett långsiktigt mål (perioden 2020-2030) för hur stor andel av det totala antalet specialistläkare som ska vara specialister i allmänmedicin. Målet ska utgå från primärvårdens framtida åtagande och ansvar.

 # 5 Vårdplatser i glesbygd

På grund av långa avstånd föreslås att primärvården i glesbygd även i fortsättningen ska disponera egna vårdplatser (så kallade OBS-platser). Verksamhetens innehåll och dimension kan dock komma att förändras som en följd av såväl medicinska och medicinsk-tekniska framsteg som av utvecklingen inom andra delar av hälso- och sjukvården.

 # 6 Långsiktig bemannings- och rekryteringsplan

Landstinget bör göra en långsiktig rekryterings- och bemanningsplan som belyser hur primärvården ska kunna ta ett ökat ansvar för det akuta omhändertagandet utan att detta drabbar tillgänglighet och kontinuitet för högt prioriterade patienter.

 # 7 Direktinläggning på sjukhus

Specialister inom allmänmedicin som är verksamma inom Vårdval Norrbotten ska kunna besluta om direktinläggning på sjukhusens internmedicinska/geriatriska vårdplatser. Möjligheten ska endast avse sådana patienter där bedömning på akutmottagning framstår som vare sig meningsfull eller ändamålsenlig.

 # 8 Akutläkare i Sunderbyn

Landstinget föreslås ta ställning till behovet av eventuella förändringar i avvägningen mellan olika specialistkompetenser vid Sunderby sjukhus akutmottagning efter det att socialstyrelsen utredning om den framtida specialistindelingen slutförts. Då bör också prövas om det ska finnas särskilda akutläkare vid sjukhuset.

 # 9 Frigör lokaler och resurser vid Sunderby sjukhus

Möjligheterna att med relativt kort varsel frigöra lokaler och andra resurser vid Sunderby sjukhus till förmån för en utökad internmedicinsk verksamhet bör analyseras. En tänkbar åtgärd skulle vara att utlokalisera viss mottagningsverksamhet samt en del dagkirurgiska ingrepp till centrala Luleå. I analysen bör även ingå att bedöma vilka ytterligare krav som skulle komma ställas på den akuta sjuktransportkapaciteten och dess medicinska innehåll och hur dessa behov ska kunna tillgodose.

 # 10 Tre olika modeller för samverkan

Tre olika förslag till förbättrad samverkan dels inom landstingets hälso- och sjukvård, dels i förhållande till kommunernas vård och omsorg redovisas.

1. Samverkan sker inom ramen för befintlig organisation och med nuvarande ansvarsfördelning. Kravet på samverkan inom närsjukvårdens tydliggörs genom att beställaruppdraget inom Vårdval Norrbotten successivt utvecklas till att avse beställning av närsjukvård.
2. Samverkan sker inom ramen för nuvarande organisatoriska struktur (divisionsorganisationen) men med tydligare krav på insatser över divisionsgränserna. Kravet på förstärkt samverkan riktas särskilt mot Division medicin, Division primärvård och Division vuxenpsykiatri. För att bidra till denna utveckling samt förbättrad samverkan med kommunerna inrättas befattningar för närsjukvårdscoordinatorer inom geografiskt avgränsade områden.
3. Inom landstinget skapas från och med 2013 en sammanhållen struktur för närsjukvården (Division närsjukvård). Divisionen får verksamhets- och budgetansvar för följande verksamheter.
  - Primärvård i egen regi.
  - Den breda internmedicinska verksamhet som bedrivs vid samtliga sjukhus i länet inklusive rehabilitering och geriatrik.
  - Vuxenpsykiatri.
  - Akutmottagningarna, anesthesi- och intensivvården samt ambulansverksamheten vid sjukhusen i Kalix, Kiruna och Piteå.

 # 11 Fördjupad samverkan med vissa kommuner

Inom ramen för arbetet med en kommunalisering av hemsjukvården övervägs behovet av en mer fördjupad, organisatorisk samverkan. Sådana lösningar kan vara aktuella i mindre kommuner där svårigheter med kompetensförsörjningen kan bli mycket besvärande för båda huvudmännen. Erfarenheterna av olika legala konstruktioner (gemensam nämnd, kommunalförbund, den så kallade Norrtäljemodellen) bör beaktas i detta sammanhang.

 # 12 Resurser för förebyggande insatser

Landstinget bör i landstingsplanen för perioden 2013-2015 ta ställning till ambitionsnivån för det förebyggande området och hur detta ska finansieras. Specialdestinerade medel bör avsättas för att höja närsjukvårdens kompetens inom dessa områden. Särskilt stort är behovet av att förstärka insatserna vad gäller sambandet mellan kost/nutrition och hälsa.

 # 13 Kunskapscentrum tillsammans med länet kommuner

Det är viktigt att kunskapsbaserade metoder inom det hälsofrämjande arbetet, baserat på bland annat socialstyrelsens riktlinjer, får ett ökat genomslag. Landstinget föreslås bjuda in länets kommuner att tillsammans med landstinget bygga upp ett kunskapscentrum inom området. Förebyggande insatser mot psykisk ohälsa hos yngre respektive barnfötter bör vara särskilt prioriterade i detta sammanhang.

 # 14 Sätt pris på hälsofrämjande insatser

Folkhälsoinstitutet har förordat att hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser i hela hälso- och sjukvården bör premieras ekonomiskt. Denna möjlighet bör prövas löpande dels vad avser regelverket för Vårdval Norrbotten, men också vad avser den mer specialiserade vården.

 # 15 Kostnadssänkande åtgärder måste prioriteras

Ett sammanhållet, divisionsövergripande arbete för att uthålligt sänka hälso- och sjukvårdens kostnader med cirka 400 miljoner kronor påbörjas omedelbart och bedrivs med högsta prioritet. Arbetet bör drivas inom ramen för traditionella rationaliserings-, effektiviserings- och prioriteringsinsatser. I rapporten redovisar utredningen en rad förslag som kan ligga till grund för inriktningen av detta arbete

 # 16 Utveckla ersättningssystemet

Landstingets ersättningssystem bör ses över för att utveckla en modell som i större utsträckning premierar såväl produktivitet som kvalitet och effektivitet. Möjligheterna att införa en behovsbaserad resursfördelning för den samlade hälso- och sjukvårdens bör övervägas. En lösning skulle kunna vara en beställning som omfattar hela närsjukvårdsuppdraget eller, ännu mer långtgående, att primärvården ges ett avgörande inflytande över resursfördelningen till hela hälso- och sjukvården.

 # 17 Två olika framtidsbilder inför perioden 2020-2030

De två alternativa framtidsbilder som utredningen presenterar föreslås ligga till grund för framtagandet av en för länet sammanhållen utvecklingsplan för såväl sjukhusvårdens som närsjukvårdens framtida utformning i perspektivet 2020-2030. Därmed tillgodoses också kravet på "flera tänkbara alternativ" i styrelsens direktiv. Först efter en analys av de två framtidsbildernas för- och nackdelar tas ställning till vilken inriktning som ska gälla.

De 17 konkreta förslag som närsjukvårdsutredningen presenterar handlar huvudsakligen om:

- Brist på samverkan och samordning.
- Brister i rekryteringen.

- Att trygga det akuta omhändertagandet.
- Behov av satsningar på förebyggande arbete.
- Brist på helhetsperspektiv.

Yttrande och förslag till beslut

Närsjukvårdsutredningens rapport innehåller enligt styrelsens uppfattning en uttömmande och gedigen analys av de centrala framtidsfrågor som landstinget har att hantera långsiktigt. Till grund för utredningens slutsatser och förslag ligger en omfattande process och ett omfattande faktamaterial som utgör ett viktigt underlag för den fortsatta processen.

Det är vare sig möjligt eller meningsfullt för styrelsen att ta ställning till eller kommentera alla delar av utredningen. Styrelsen konstaterar att den hotbild som redovisas i rapporten framstår som realistisk och väl underbyggd och bedöms utgöra ett bra underlag för att ange inriktningen för framtidens hälso- och sjukvård i Norrbotten. Landstingsstyrelsen är övertygad om att framtida utmaningar bäst hanteras genom att landstinget tar kontroll över utvecklingen och agerar proaktivt.

Ett hälso- och sjukvårdssystem där primärvården får ett ökat ansvar, en tydligare roll bedömer styrelsen skapar en bättre och mer kostnadseffektiv vård för personer med omfattande behov än nuvarande system kan tillgodose. Införande av närsjukvård syftar till att utveckla tydliga och effektiva vårdprocesser med ett uttalat helhetsperspektiv utifrån patientens samlade behov till lägre kostnad för landstinget.

Landstingsstyrelsen ställer sig bakom närsjukvårdsutredningens slutsats; att nuvarande hälso- och sjukvårdssystem i Norrbotten inte är långsiktigt hållbart. Styrelsen är övertygad om att ett antal inriktningsbeslut måste tas för att hälso- och sjukvården i Norrbotten ska utvecklas till att bli långsiktigt hållbar och optimalt anpassad för människor med omfattande behov. Landstingsstyrelsen bedömer därför att ett genomförande av närsjukvården ska ske med följande inriktning.

Förebyggande verksamhet

Landstingsstyrelsen delar utredningens bedömning att det hälsofrämjande arbetet och den förebyggande vården behöver stärkas i Norrbotten. Befolkningen behöver engageras aktivt för att åstadkomma en tydlig hälsoorientering som främjar en förbättrad hälsa i hela länet och patienterna behöver göras mer delaktiga i sin egen vård och behandling.

Som stöd för att åstadkomma den nödvändiga förändringen behöver Norrbotten arbeta utifrån de nationella riktlinjerna för sjukdomsförebyggande metoder. En tydlig strategi ska utarbetas som stöd för ett uthålligt utvecklingsarbete som främjar hälsa och reducerar förekomsten av sjukdom.

Landstingsstyrelsen föreslår en tydlig satsning på den förebyggande vården i länet med två tydliga strategier.

- Landstinget är inte den enda aktören inom hälsoområdet vilket innebär att samverkan med andra aktörer, inte minst länets kommuner, ska intensifieras.

- Ett nytt befolkningsinriktat uppdrag läggs på primärvården i form av att hälsosamtal ska erbjudas till alla som fyller 30-40-50-60 år. Detta ska införas från och med 2014.

Helhetsperspektiv – för en säker vårdprocess

I utredningen konstateras att ett av huvudproblemen i dagens hälso- och sjukvård är bristen på samarbete och samordning mellan specialistsjukvård, primärvård och kommunal vård och omsorg utifrån ett helhetsperspektiv. Dagens organisation av hälso- och sjukvården i Norrbotten är framförallt optimalt organiserad för att tillgodose behovet av specialistbehandling av ”en sjukdom i taget”. Patienter med samsjuklighet, inte minst äldre med omfattande behov av insatser från flera professioner, upplever vården som fragmenterad och svåråtkomlig.

Vården behöver anpassas och struktureras för att på bästa tänkbara sätt erbjuda patienter med sammansatta vårdbehov en vård och behandling utifrån och resurser ett helhetsperspektiv. Landstingsstyrelsen anser att ansvar successivt bör omfördelas från andra delar av hälso- och sjukvården till primärvården för att stärka helhetsperspektivet i vården och bättre stå rustade inför framtidens utmaningar med en åldrande befolkning, höga pensionsavgångar och en accelererande kostnadsutveckling. Övergångarna mellan specialistsjukvård, primärvård och kommunal vård och omsorg behöver dessutom utvecklas för att tillgodose patienternas behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården och omsorgen.

Landstingsstyrelsen ser positivt på den mottagarorganisation, i form av tio expertgrupper, som nu etableras inom landstinget för att säkra att ny kunskap implementeras i verksamheterna till gagn för patienterna. Expertgrupperna har i uppdrag att arbeta processinriktat med utgångspunkt från evidensbaserad medicin, framförallt utifrån nationella riktlinjer.

Det akuta omhändertagandet

En grundslutsats i utredningen är att landstinget ska trygga det akuta omhändertagandet i hela länet. Landstingsstyrelsen delar den bedömningen och konstaterar att det är ett av landstingets viktigaste uppdrag gentemot länets befolkning. Det akuta omhändertagandet ska tryggas i hela länet vilket innebär utrymme för lokala anpassningar för glesbygd och tätort.

Landstingsstyrelsen föreslår därför att en samlad länsstrategi för det akuta omhändertagandet ska tas fram med följande inriktning.

- Den ska inriktas mot ett grundsystem med ”specialist i fronten”
- Den ska säkra en grundstrategi att ”rädda hjärta-hjärna” i hela länet.
- Den ska omfatta hela länet och ge en grundläggande struktur som skapar trygghet i länet.
- Den samlade strategin ska ha en tydlig organisatorisk ägare.

Glesbygdsmedicin

Att skapa en god och säker vård för länets invånare på en så stor geografisk yta som Norrbotten innebär en stor utmaning för landstinget. Närsjukvårdsutredningen har inte specifikt belyst de särskilda utmaningar som landstinget

står inför för att säkra en god vård i glesbygden. Landstingsstyrelsen bedömer ändå att det finns ett särskilt behov av att säkra hälso- och sjukvården i glesbygden, vilket kräver särskilda insatser för att säkra och utveckla glesbygdsmedicinens förutsättningar och innehåll .

Landstingsstyrelsen föreslår att i genomförandet av närsjukvården ska särskild uppmärksamhet och särskilda åtgärder vidtas för att långsiktigt skapa en god vård i glesbygden. Inom områdena kompetensförsörjning, framför allt för specialister i allmänmedicin samt inom distansöverbyggande teknik finns stora behov som inte är tillgodosedda. En välfungerande glesbygdsmedicin ställer krav på anpassad utrustning, alternativa arbetsmetoder, konsultverksamhet och användarvänlig distansöverbyggande teknik. Styrelsen bedömer också att ett närmare och mer konkret samarbete med glesbygdskommunerna ska eftersträvas.

Sjukhusverksamhet

I utredningen presenteras två framtidsbilder avseende den framtida sjukhusstrukturen. Den ena bilden utgår från att nuvarande grundstruktur består och den andra utgår från en grundstruktur med två specialiserade sjukhus i länet. I båda framtidsbilderna ska närsjukvården utvecklas och primärvårdens uppdrag och ansvar vidgas.

Landstingsstyrelsen bedömer att det finns behov att ge besked om en långsiktig framtida sjukhusstruktur i länet. Det är inte möjligt att ge besked om detaljerna i en sådan struktur på grund av den dynamiska och kraftfulla utveckling som hela tiden sker inom hälso- och sjukvården. Landstingsstyrelsen föreslår därför att den framtida sjukhusstrukturen i Norrbotten ska utvecklas utifrån följande grunder.

- Fem sjukhus ska bibehållas i länet och närsjukvården ska finnas på samtliga sjukhus. Tillgång till intensivvård och anestesilogisk kompetens dygnet runt ingår i närsjukvården för att på alla sjukhus säkra strategin med ”rädda hjärta-hjärna”.
- Sunderby sjukhus är länssjukhus och ska fortsätta utvecklas som ett kompetenscentrum för den specialiserade vården.
- Gällivare sjukhus ska utvecklas som ett förstärkt närsjukhus där vissa fasta länsspecialiteter för Malmfälten ska finnas.
- Kiruna sjukhus, Kalix sjukhus samt Piteå älvdals sjukhus ska utvecklas som närsjukhus. Vid närsjukhusen kan länsspecialiteter förkomma i varierad utsträckning med anpassning utifrån lokala behov. Behoven kan tillgodoses genom exempelvis konsultverksamhet, distansöverbyggande tekniska lösningar eller utlokaliserad verksamhet på orten.
- Den specialiserade vården utanför närsjukvården organiseras för att möta kraven på spetskompetens för en mer specialiserad vård för ovanliga eller mer resurskrävande sjukdomstillstånd.

Landstingsstyrelsen bedömer att den strukturen innebär en tillräckligt tydlig inriktning för det fortsatta utvecklingsarbetet där detaljerna och det exakta innehållet på respektive sjukhus ska hanteras över tid.

Översyn av divisionsorganisationen

Idag finns tydliga behov att komplettera det nuvarande starka länsperspektivet som divisionsorganisationen inneburit, med en samlad lokal närsjukvårdsorganisation för att säkra implementeringen av ny kunskap och skapa goda förutsättningar för en kvalitetssäkrad vårdkedja. Landstingsstyrelsen bedömer att en väl avvägd balans mellan ”basen (närsjukvården) och ”spetsen” (mer specialiserad vård för ovanliga eller särskilt resurskrävande sjukdomstillstånd) utgör grunden för att kunna erbjuda hela länets befolkning en god och säker vård. Närsjukvårdens breda kompetens och holistiska perspektiv samt den specialiserade vårdens utvecklingsmöjligheter på djupet är ömsesidigt beroende av varandra och måste organiseras så att patienterna får största möjliga effekt av den vård som erbjuds.

Utifrån ovanstående föreslår landstingsstyrelsen att en översyn av divisionsorganisationen ska genomföras med följande inriktning.

- En ny division Närsjukvård ska skapas i syfte att få en långsiktig kraft och inriktning mot ett samlat ansvar för helheten i den nära sjukvården.
- Divisionen ska kombinera en stark länsstrategi för närsjukvård med en samlad lokal styrning kring sjukhusen. På det viset undviks suboptimering och patienter med sammansatta behov erbjuds en vård och behandling utifrån helhetsperspektiv.
- Den lokala samlade organisationen ska utgöra en tydlig samarbetspart mot de lokalt berörda kommunerna som utgör en viktig del i närsjukvården.

Landstingsstyrelsen anser att den lokala samordningen måste förbättras i samverkan mellan landstingets olika verksamheter och den kommunala vården och omsorgen. Lokalt anpassade lösningar för att erbjuda norrbottningarna en vård efter behov kan innebära att vården ”skräddarsys” utifrån olika orters förutsättningar. Beställningen i Vårdval Norrbotten kan därmed komma att se olika ut över länet.

Distansöverbyggande tekniska lösningar

Närsjukvårdsutredningen poängterar att behovet av distansöverbyggande tekniska lösningar är stort i ett län med Norrbottens geografi. Lanstinget har positiva förutsättningar att utveckla välfungerande distansöverbyggande tekniska lösningar som utvecklar sättet att bedriva vård i länet. Nämnas bör den tekniska plattformen, kompetensen hos personalen och en grundläggande infrastruktur som ligger i framkant såväl nationellt som internationellt. För att åstadkomma en kostnadseffektiv vård och behandling med hjälp av distansöverbyggande tekniska lösningar krävs dock en tydlig styrning av utvecklingen och att området ges hög prioritet.

Landstingsstyrelsen delar utredningens analys och föreslår därför att en samlad strategi och handlingsplan för *distansöverbyggande tekniska lösningar* ska tas fram med följande inriktning.

- En tydlig prioritering där tydligheten i vad som ska åstadkommas ska förbättras.
- Tempot avseende implementering av olika distansöverbyggande tekniska lösningar ska öka.

- Inriktningen ska vara att de tekniska lösningarna ska underlätta och förbättra konsultationerna mellan alla olika vårdnivåer. Det innebär att en bred konsultverksamhet ska skapas allt ifrån länsnivån och de olika nivåerna ända ut till hemmet
- De distansöverbyggande tekniska lösningarna ska särskilt inriktas för att stödja en fortsatt utveckling av glesbygdssjukvården
- Den samlade strategin i området ska säkras och en stark styrning av utvecklingen ska åstadkommas genom att särskilda organisatoriska förutsättningar för detta skapas.

Kompetensförsörjning

Utredningen ger en tydlig bild över landstingets förutsättningar avseende kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvård i länet. Stora pensionsavgångar i kombination med en växande konkurrens om den specialiserade arbetskraften och en alltmer åldrande befolkning är stora utmaningar för framtiden. För att inte kompetensförsörjningen ska bli gränssättande för utvecklingen av hälso- och sjukvården i länet så krävs tydliga och divisionsövergripande prioriteringar.

Landstingsstyrelsen delar utredningens analys och föreslår därför att en samlad länsstrategi för kompetensförsörjning ska tas fram med följande inriktning.

- En samlad länsstrategi för läkarförsörjningen ska tas fram med tydlig prioritet för att trygga återväxten av specialister inom allmänmedicin och geriatrik vilket är en grundförutsättning för införandet av närsjukvård i länet. Kompetensförsörjningen bland sjuksköterskor behöver ses över och utvecklas för att bättre tillgodose behoven hos en allt åldrande befolkning.
- I länsstrategin ska tydliggöras hur en divisionsövergripande struktur för läkarförsörjning ska kombineras med förutsättningar för ett stort engagemang för rekrytering långt ner i verksamheterna.
- I länsstrategin ska även andra svårrekryterade grupper ingå
- I länsstrategin ska också tydliggöras vilka åtgärder som krävs för att hantera och stödja den kompetensväxling mellan olika yrkesgrupper som är pågående och som är tilltagande i volym.

Styrsystem/Ersättningssystem

För att åstadkomma en god och säker närsjukvård bedömer utredningen att landstinget behöver se över och ytterligare utveckla styr- och ersättningssystemet. Även här delar landstingsstyrelsen i stort utredningens analys.

Ett genomförande av närsjukvården innebär stora förändringar som kommer att genomföras över lång tid. För att långsiktigt lyckas krävs incitament i landstingets styrsystem som dels stödjer den önskvärda inriktningen att skapa en nära sjukvård utifrån befolkningens behov i hela länet och dels stödjer samspelet mellan vårdnivåer i form av exempelvis konsultverksamhet.

Landstingsstyrelsen föreslår att en översyn ska genomföras av de styr- och finansieringsmodeller som idag tillämpas i landstingets organisation. Översynen ska genomföras med följande inriktning.

- Den i huvudsak anslagsfinansierade modellen som används idag ska kompletteras med andra ersättningsformer som målrelaterade ersättningar, prestationsbaserade ersättningar samt andra incitamentssystem.
- Översynen ska även omfatta en genomlysning om lagen om valfrihetssystem (LOV) kan användas inom fler områden än primärvård.

Tidplan för genomförande

Landstingsstyrelsen bedömer att genomförandet av närsjukvård innebär att förutsättningarna enligt ovan måste klaras ut så snabbt som möjligt. Parallellt kommer andra ekonomiska åtgärder att genomföras vilket ytterligare ställer krav på så korta processer som möjligt.

Landstingsstyrelsens bedömning är att följande förutsättningar avseende närsjukvården ska vara beslutade före sommaren 2013.

- Koncept och förutsättningar för att starta hälsosamtal för 30-40-50 och 60-åringar.
- Den samlade länsstrategin för det akuta omhändertagandet.
- Den nya divisionsorganisationen.
- Strategi och handlingsplan för distansöverbyggande tekniska lösningar.
- Länsstrategi för kompetensförsörjning.
- Nytt styr- och ersättningssystem.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta:

- 1 Att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att genomföra införandet av närsjukvården utifrån ovan angiven inriktning och löpande rapportera till landstingsfullmäktige.

Yrkande och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S), Agneta Granström (MP), Britt Westerlund (S), Mattias Karlsson (M), Stefan Tornberg (C) och Sten Stridsman (V):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kent Ögren (S), Kenneth Backgård (NS) och Stefan Tornberg (C):

- Beslutsförslaget kompletteras med beslutspunkten:
”Åtgärder som innebär strukturförändringar ska prövas politiskt”

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att de vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta:

- 1 Att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att genomföra införandet av närsjukvården utifrån ovan angiven inriktning och löpande rapportera till landstingsfullmäktige.
- 2 Åtgärder som innebär strukturförändringar ska prövas politiskt.

Särskilt yttrande 1

Av Stefan Tornberg (C):

Centerpartiet anser att utgångspunkten för utvecklingen av hälso- och sjukvården måste vara att i första hand säkra tillgången till en nära vård av hög kvalitet och tillgänglighet i hela länet. Närsjukvårdsutredningens rapporter innehåller också viktiga förslag på åtgärder för att åstadkomma detta. En viktig förutsättning är att det vid samtliga fem sjukhus i Norrbotten finns tillgång till akutsjukvård och intensivvård dygnet runt. För att detta ska vara långsiktigt hållbart och säkra underlaget för t ex narkosläkare så måste samtliga sjukhus tillföras en länsprofilering. På samma sätt som sjukhuset Piteå har planerad ortopedi måste även sjukhusen i Kalix och Kiruna profileras utifrån ett länsperspektiv för att på så sätt långsiktigt säkra en akutsjukvård av hög kvalitet i hela länet.

Särskilt yttrande 2

Jens Sundström (FP) biträder Stefan Tornbergs (C) särskilda yttrande.

§ 110

Landstingsplan 2013-2015

Dnr 4-12

Ärendebeskrivning

Förslag till Landstingsplan 2013 – 2015 har utarbetats.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Planförslaget fastställs.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

- Sjukvårdspartiets förslag till landstingsplan fastställs.

Yrkande 3

Mattias Karlsson (M) och Stefan Tornberg (C):

- Alliansens förslag till landstingsplan fastställs.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation 1

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS) och Dan Ankarholm (NS) till förmån för yrkande 2.

Reservation 2

Mattias Karlsson (M), Stefan Tornberg (C) till förmån för yrkande 3.

Särskilt yttrande

Jens Sundström (FP) biträder yrkande 3.

§ 111

Rapport från återföringsdag för landstingsfullmäktiges beredningar

Dnr 35-12

Ärendebeskrivning

Den 28 mars genomfördes den årliga återföringsdagen på Sunderby folkhögskola för landstingsfullmäktiges beredningar avseende deras verksamhetsrapporter för år 2010. Återföringen syftar till att ge beredningarnas ledamöter en återkoppling på hur verksamheterna, med utgångspunkt från landstingsstyrelsens svar på beredningarnas verksamhetsrapporter, arbetat för att utveckla och förbättra verksamheterna utifrån beredningarnas redovisade synpunkter.

Hälso- och sjukvårdsberedningarnas uppgift är att arbeta med utbudet av hälso- och sjukvård utifrån ett medborgarperspektiv och år 2010 var temat Egenvård. Uppgiften för programberedningen är att arbeta med verksamhetens innehåll utifrån ett patient- och närståendeperspektiv och år 2010 var temat Etik i vården. Regionala beredningens uppgift är att arbeta med det regionala utvecklingsområdet vilket 2010 hade temat Tillväxtbranscher 2020.

Programmet för återföringsdagen utgick ifrån de områden som beredningarna arbetat med och innehöll bl a redovisningar om följande:

- Värdegrund och avvikelshantering
- Etikombud i landstinget
- Patientsäkerhetsarbetet
- Landstingets införande av ett Folkhälsocenter
- Implementeringen av "Livsviktigt"
- Ersättningssystem inom primärvården
- Rökuppehåll inför planerad operation och rökavvänjning
- Införandet av 1177 sjukvårdsrådgivning inom primärvården
- Grönbok om innovationer och verksamhetsutveckling
- Landstingets FoU-strategi
- Landstingets EU-projektcentrum
- Landstingets samverkan med Centrum för innovation och e-Hälsa (EIC) vid LTU

För årets återföring svarade företrädare för hälso- och sjukvårdsdivisionerna samt landstingsdirektörens stab/sekretariatet. Dagen hade något sämre uppslutning (drygt 50-talet deltagare) än förra året. Utvärdering av dagen innehöll övervägande positiva omdömen. En del kritik som framkommit handlade om att få deltagare stannade kvar och deltog hela dagen och därmed inte tog tillvara på ett bra utbildningstillfälle.

Det material som presenterades under dagen samt utvärderingen finns tillgängligt på följande adress:

<https://www.nllplus.se/webb/Landstingsdirektorens-stab/Sekretariatet/Landstingsstyrelsen/Aterforing-till-landstingsfullmaktiges-beredningar/>

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

- Rapporten godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 112

Motion nr 1/12 om samarbete med LKAB för att upprätthålla en kirurgisk/akutkirurgisk verksamhet i Kiruna

Dnr 755-12

Motionen

Väckt av Kenneth Backgård (NS):

Landstingets framtida ekonomi anges som en av huvudorsakerna till nedläggning bland annat av den planerade kirurgin i Kalix. Ekonomiska orsaker har också nämnts i samband med nedläggningar i Kiruna, även om det hävdats att det skulle vara en kvalitetshöjning att lägga ner den akutkirurgiska verksamheten. Samtidigt har det visat sig att många av de doktorer som tjänstgjort i Kiruna också kunnat tjänstgöra i samma funktioner på annat håll, huvudsakligen i Gällivare. Kompetensen är med andra ord flyttbar och följer med personalen.

Nu har det visat sig att ett av landets största företag, det statsägda LKAB, har visat intresse för att ekonomiskt bidra till en fungerande kirurgi och akutkirurgi i Kiruna. Det börjar bli allt vanligare med samarbeten mellan privata och offentliga aktörer, även på hälso- och sjukvårdsområdet. Nu är LKAB i statlig ägo och kan inte fullt ut beskrivas som privat aktör, även om företaget verkar under samma marknadsvillkor som privata aktörer. Sannolikt kan ett sådant samarbete vara fruktbart och kunna etableras på lång sikt, med ökad kvalitet och höjd patientsäkerhet. På detta sätt bidrar också en av de aktörer som ställer krav på akutkirurgisk verksamhet, till det allmännas verksamhet. Vi ser detta engagemang som positivt och väl i linje med samhälleligt ansvarstagande från delar av vårt Norrbottniska näringsliv.

Vi välkomnar sådana initiativ och ser gärna fler exempel. Landstinget kan på detta sätt få ökade resurser att utveckla hälso- och sjukvården och samtidigt utöva en aktiv styrning avseende inriktning och genomförande, inte helt olik de projektformer som blivit mer regel än undantag inom det europeiska samarbetet. (Public/private partnership)

Med anledning av detta så vill vi från sjukvårdspartiets sida uppmana landstinget att aktivt söka samarbete med LKAB för att om möjligt upprätthålla en kirurgisk/akutkirurgisk verksamhet på lång sikt. Det finns idag ekonomiska, men också patientsäkerhetsgrundade incitament till ett sådant samarbete, främst i form effektivare och snabbare åtgärder, men också minskade driftskostnader. Även andra verksamhetsanknutna kostnader som t e x för nattöppen flygplats kunde minska.

Vi yrkar därför:

- att landstinget initierar en förhandlingskontakt med LKAB i syfte att skapa förutsättningar för upprätthållande av kirurgisk/akutkirurgisk verksamhet i Kiruna.
- att sådana kontakter initieras under 2012 och resultat redovisas senast 2012-12-31.

Yttrande och förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås lämna följande yttrande och beslutsförslag till landstingsfullmäktige.

De förändringar som genomförts inom det kirurgiska området i Malmfälten har i huvudsak två skäl. Det främsta skälet är behovet av att långsiktigt säkerställa kvaliteten inom det kirurgiska området för befolkningen i hela Malmfälten. Det samlade befolkningsunderlaget, ca 52 400 personer vid utgången av år 2011, är helt enkelt för litet för att bedriva en kvalitetsmässigt högtstående akut och planerad kirurgisk verksamhet i Gällivare och Kiruna. Det samlade patientunderlaget behöver vara tillgängligt vid ett sjukhus för att ge de tjänstgörande kirurgerna tillgång till tillräckligt många patienter för att upprätthålla och utveckla sin kompetens. Inte ens patientunderlaget i Malmfälten är tillräckligt för detta vilket utgör bakgrunden till att landstingsfullmäktige nyligen beslutat om att planerade operationer ska överföras från Kalix sjukhus till Gällivare och Sunderby sjukhus. Denna åtgärd vidtas för att ytterligare understryka landstingets ambitioner att kunna upprätthålla en fullvärdig opererande verksamhet vid Gällivare sjukhus för i första hand Malmfältens befolkning.

Det andra skälet är landstingets ekonomi. Landstinget måste säkra effektiva lösningar inom alla områden för att hålla kostnaderna nere. En koncentration av den opererande verksamheten innebär i ekonomiska termer att en effektivare verksamhet kan bedrivas.

Motionsställaren menar att med ökade resurser via en extern part som LKAB kan landstinget utveckla hälso- och sjukvården och samtidigt utöva en aktiv styrning avseende inriktning och genomförande.

Landstingsstyrelsen har svårt att se logiken i motionärens resonemang om att landstinget kan utöva en aktiv styrning avseende inriktning och genomförande av verksamheten genom att acceptera LKAB's erbjudande. Företagets erbjudande, som inte framförts officiellt till landstinget, avser en viss angiven verksamhet som företaget är intresserat av. Styrelsen har svårt att se att ett sådant erbjudande ens kan bli föremål för ett övervägande av landstinget särskilt som erbjudandet avser en verksamhet som landstingsfullmäktige redan år 2003 beslutade inte ska bedrivas vid sjukhuset i Kiruna.

Landstingsstyrelsens principiella inställning är att landstinget alltid kommer att ta fullt ekonomiskt ansvar för den verksamhet som landstinget anser ska bedrivas vid någon av länets sjukvårdsinrättningar. Allt annat vore ur demokratisk och jämlikhetssynpunkt totalt oförsvarligt. Det är inte rimligt att landstinget skulle acceptera medfinansiering av externa parter, privata företag eller organisationer, av en verksamhet som behövs för att tillgodose befolkningens behov av hälso- och sjukvård. Om resurser saknas för att erbjuda en trygg och säker hälso- och sjukvård inom något område så måste resurser tillskapas

antingen genom effektiviseringar inom andra områden eller som yttersta åtgärd genom en höjning av landstingsskatten.

Än mer absurt skulle det vara om landstinget accepterade extern finansiering av en verksamhet som landstinget självt inte anser ska bedrivas på någon av länets sjukvårdsinrättningar. Att acceptera ett sådant erbjudande skulle innebära att tillåta att ett särintresse med stor plånbok tilläts skapa en gräddfil för att tillgodose just sina egna intressen, i värsta fall till förfång för andra grupper som ur landstingets perspektiv har ett större behov av tillgång till hälso- och sjukvård.

Att acceptera extern finansiering av hälso- och sjukvård väcker ytterligare principiella frågor. Är det rimligt att tillgången till hälso- och sjukvård för befolkningen i delar av länet delvis är beroende av resurser från privata intressen? Ska en ort med ett (för tillfället) starkt företag som är villigt att delfinansiera hälso- och sjukvården få en "gräddfil" i förhållande i länet i övrigt? Vad händer den dag då företaget inte längre kvarstår vid sitt finansieringslöfte oavsett anledning till detta? Ska den verksamhet som bedrivs med stöd av företagets resurser avvecklas eller ska länets övriga befolkning behöva tillskjuta den finansiering som bortfaller? Hur ska hälso- och sjukvården i de delar av länet som saknar företag som är villiga att sponsra sjukvården finansieras?

Det är landstingets uppgift att ta ansvar för hur den långsiktiga hälso- och sjukvårdsstrukturen ska utformas i länet och även säkerställa den långsiktiga finansieringen av den verksamhet som ska bedrivas. I det har ekonomiska bidrag från privata företag ingenting att göra.

Mot denna bakgrund föreslår landstingsstyrelsen att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

- Motionen avslås.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S) och Ann Kristin Nilsson (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS) och Stefan Tornberg (C):

- Motionen bifalls.

Yrkande 3

Sten Stridsman (V):

- Till landstingsstyrelsens yttrande och förslag till beslut bifogas att landstingsledningen fortsätter påbörjade överläggningar med samverkansgruppen i Kiruna för att särskilt utveckla det akuta omhändertagande inom Kiruna sjukvård.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på yrkandena 1 och 2 och finner att yrkande 1 vinner majoritet. Därefter ställer ordföranden proposition på yrkande 3 och finner att det avslås.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation 1

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS), Dan Ankarholm (NS) och Stefan Tornberg (C) till förmån för yrkande 2.

Reservation 2

Av Sten Stridsman (V) till förmån för yrkande 3.

§ 113

Bildande av Invest in Norrbotten AB

Dnr 975-12

Ärendebeskrivning

Landstinget har tillsammans med tolv av länets kommuner drivit struktur-
fondsprojektet Invest in Norrbotten. Ett tydligt uppdrag i projektplanen har
varit att hitta en organisering för ett fokuserat investeringsfrämjande arbete i
regionen även efter projekttiden. Projektet avslutas 2012-06-30. Projektets
styrgrupp har bestått av Kent Ögren (landstingsstyrelsens ordförande), Johan
Johansson (riksdagsman för Moderata Samlingspartiet, ersatte Åke Eltoft ef-
ter ungefär halva projekttiden), Birgitta Persson (kommunstyrelsens ordfö-
rande i Överkalix, ersatte Linda Ylivainio efter halva projekttiden), Jonas
Lundström (Northland Resources) samt Susanne Rostmark (Frigeo AB i Ki-
runa).

Verksamheten inom Invest in Norrbotten föreslås att från och med 1 juli 2012
övergå i ett aktiebolag ägt av Norrbottens läns landsting och kommuner eller
kommunala näringslivsbolag i Norrbotten. Bolaget ska fortsatt vara en liten
regional organisation för att skapa utrymme för kommunernas lokala arbete.
Innehållet i verksamheten ska till stora delar innefatta det projektet har arbetat
med. Bolagets verksamhet ska regleras i årliga ägardirektiv.

Invest in-funktioner

Begreppet "Invest in" är internationellt vedertaget och är mycket utbrett i hela
världen. Funktionerna återfinns på nations-, region- och stadsnivå. På nation-
ell nivå organiseras och finansieras funktionerna nästan uteslutande på rege-
rings- eller departementsnivå. Regionalt görs de via de respektive regionala
offentliga systemen och lokalt via städer och kommuner.

Invest in-funktionerna syftar på de tjänster och produkter, i de flesta fall helt kostnadsfria, som en potentiell etablerare investerare kan förvänta sig att landet, regionen och kommunen tillhandahåller. Alla nivåer samverkar mellan varandra men hanterar sina ärenden konfidentiellt gentemot etablerare om så krävs. Ett etableringsärende kan genereras via proaktivt säljarbete på samtliga nivåer. I Sverige finns 18 regionala invest in organisationer. Norrbotten var sist att etablera en sådan. Den statliga nivån sköts av Invest Sweden som sorterar under Utrikesdepartementet. Invest Sweden är enbart partner med regionala invest in-funktioner och inte med kommuner.

Invest in Norrbottens utgångspunkt är att samtliga kommuner har behov av en regional nivå som stöd och koordinering till sitt eget investeringsfrämjande arbete, men samtidigt utformar kommunerna själv arbetet i sin respektive kommun. Den regionala nivån har till uppgift att koordinera helheten.

Invest in Norrbotten

Invest in Norrbotten arbetar med att exportera kunskap och kännedom om Norrbottens affärsmöjligheter, och importera etablerare och investerare till länet. I detta arbete ingår

- Koordinering för ökad samverkan såväl mellan regionala som kommunala aktörer.
- Öka regionens attraktions- och konkurrenskraft samt offertförmåga genom gemensam paketering och proaktiv marknadsföring och försäljning mot valda målgrupper.
- Vara regional part till den statliga myndigheten Invest Sweden.
- Uppsökande verksamhet mot internationella investerare och etablerare.
- Förmedla kontakter till den kommunala nivån.
- Stöd i konkret offertarbete för en enskild kommun.
- Hantera gemensamma frågor som marknadsföring och försäljning, fakthantering, sitetinspektion/kundbesök, mässor, kompetensutveckling, benchmarking, omvärldsanalys, erfarenhetsutbyte etc.

Resultat från projektet

Följeforskarna har i en preliminär delrapport sammanfattningsvis redovisat detta om projektet:

Experternas (de externa agenternas och Invest Swedens) uppfattning: Projektet har som en resurs nyttjat investeringsexperten på två plan; dels fristående konsulter i Norge och England, dels Invest Sweden. Konsulterna har haft i uppdrag att dels locka investerare till regionen, dels hitta kompetens och samarbetspartners till regionala case. Både i de enskilda konsulternas och Invest Swedens fall ges en mycket positiv bild av hur man upplevt projektet, både vad gäller resultat och organisering. Nedan sammanfattas deras synpunkter:

- Ett mycket bra (det bästa?) exempel på hur ett investeringsprojekt ska drivas
- Handlingskraftig och konkret projektledning

- Klara och accepterade gränssnitt mellan externa resurser och projektledning
- Goda resultat på två led (skapa intresse för regionen/hitta resurser till branscher, företag från Norrbotten)
- Viktigt att fortsätta ”bygga” den kommunala kompetensen så att det leder till långsiktighet

Sammanfattande kommentarer från följeforskarna

- Mål och delmål – enligt förtydligad målmatris upprättades vid följeforskningens början – kan generellt sägas vara uppfyllda; dock behöver den generella bedömningen beskrivas och förtydligas ytterligare med stöd i projektets egen uppföljning.
- Projektet har tagits emot och successivt bedömts fungera väl (leveranser, insatser, organisering osv) av huvudparten av de deltagande kommunerna
- Kommunernas förväntningar på projektet har dock skiljt sig åt i vissa delar, t ex kring ”vad man skulle få ut” av att delta. I vissa fall har dessa skillnader följt med projektet hela vägen, varför det finns skäl att reflektera över hur projektet förankrats, kommunicerats och presenterats över tid.
- Projektet har utvecklat och testat en funktionell modell för hur investeringsfrämjande arbete, med en klar ansvarsfördelning mellan kommuner, investeringsagenter/-organisationer och en liten men flexibel regional funktion, kan fungera i en region.
- Projektet har bidragit till ökad kunskap om hur investeringsfrämjande arbete fungerar, med vilka drivkrafter goda exempel har utvecklats och vad som krävs för att åstadkomma en långsiktig och positiv process.
- Både projektägare och övriga styrgruppsdeltagare har agerat konstruktiv och problemlösande vilket resulterar i beslut om bolagisering som nästa steg.

Yttrande och förslag till beslut

Projektet Invest in Norrbotten har varit framgångsrikt. Norrbotten har aldrig tidigare arbetat strukturerat och proaktivt med etableringar och investeringar till vårt län. Som mål att nå efter projektiden hade projektet:

- Att en proaktiv, sammanhållen och uthållig strategi för investeringsfrämjande arbetet på regional nivå fungerar finns och fungerar.
- Att Norrbotten har avsevärt höjt sin attraktionskraft, offertförmåga och kompetens vad gäller investeringsfrämjande arbete.
- Att Norrbotten har blivit en tydligare partner i Sverigebilden vad gäller investeringsfrämjande arbete.

Invest in Norrbotten har på ett tydligt sätt byggt upp ett hållbart arbetssätt och starkt positionerat Norrbottens positiva investeringsklimat, både i Sverige och internationellt. Det viktiga arbetssättet går ut på att stödja och stärka kommunerna i sitt arbete. Etableringar och investeringar sker alltid på en plats/kommun varför detta är naturligt och varför också en liten regional or-

ganisation är att föredra. Allt för att kommunerna ska ha mer resurser och möjligheter att kraftsamla.

Att Norrbotten, precis som alla andra regioner, behöver en regional Invest in-funktion är på många sätt självklar. Projekt som finansieras via strukturfonderna är också till för att skapa resurser för att utveckla och sätta sådana här strukturomvandlande verksamheter på plats. För att skapa en bestående funktion behöver långsiktighet och tydlighet finnas. En överföring av projektverksamheten i aktiebolagsform är rimlig. Det skapar en effektiv och tydlig organisering och styrning. Bolaget ska i stort ha samma upplägg som övriga bolag som landstinget och kommunerna äger tillsammans.

Aktieägaravtalet sträcker sig över fem år för att sedan ses över och eventuellt förändras om behov finns.

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige att fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting bildar Invest in Norrbotten AB från och med 2012-07-01 med målsättning att så många som möjligt av länets kommuner/kommunala näringslivsbolag blir delägare.
- 2 Föreliggande bolagsordning antas.
- 3 Aktieägaravtalet antas. §1 i avtalet ska senare justeras utifrån korrekta delägarandelar efter att bolagsbildningen är slutförd.

Landstingsstyrelsen föreslås fatta följande beslut

- 1 Aktiekapital och ägartillskott med 2 000 000 kr för andra halvåret 2012 anvisas från den ofördelade delen av näringspolitiska ramen.
- 2 Ägartillskott för övriga år prövas i planeringsprocessen.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S) och Stefan Tornberg (C):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 114

Konsortialavtal för Norrtåg AB

Dnr 1191-12

Ärendebeskrivning

På uppdrag av ägarna bildade Länstrafiken i Norrbotten AB, Västernorrlands läns Trafik AB, Länstrafiken i Jämtland AB samt Länstrafiken i Västerbotten AB, Norrtåg AB den 29 februari 2008. Beslut om konsortialavtal togs hos bildarna samt länstrafikansvariga med finansieringsansvar för Norrtåg AB, det vill säga Norrbottens läns landsting, Landstinget Västernorrland, Jämtlands läns landsting och Västerbottens läns landsting.

De länstrafikansvariga med finansieringsansvar hade i ägardirektiven till respektive trafik huvudman uppdragit att tillsammans med övriga trafik huvudmän i de fyra nordligaste länen bilda ett gemensamt bolag för att hantera tågfrågorna.

Från och med den 1 januari 2012 gäller en ny lag om kollektivtrafik (2010:1065). Landstinget och kommunerna inom ett län ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. I varje län ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. De fyra länen har valt att organisera kollektivtrafikmyndigheten på olika sätt. Konsortialavtalet har med anledning av detta reviderats och avtalet ska vara förenligt med konsortial-/samarbetsavtal för kollektivtrafiken för respektive län och varje delägare ska följa de ägardirektiv/reglementen som finns inom varje län.

Norrtåg AB ska se till att alla beslut som enligt kommunalrättsliga principer eller av andra skäl kräver godkännande av kollektivtrafikmyndigheten i varje län hänskjuts till parterna för godkännande innan beslut fattas.

I Norrbottens län har kollektivtrafikmyndigheten organiserats i form av ett kommunalförbund med landstinget och länets kommuner. Kollektivtrafikmyndigheten kommer under våren att överta aktierna i Norrtåg AB från den nuvarande ägaren, Länstrafiken i Norrbotten AB.

Lekmannarevisorerna har uppmärksammat att samstämmigheten i ägarstyrningen kan förbättras. Bland annat har olika versioner av det tidigare konsortialavtalet varit i omlopp.

Yttrande och förslag till beslut

Det ägarförhållande för Norrtåg AB som föreligger i dagsläget, fram till dess ägandet övergår till kollektivtrafikmyndigheten, utgörs av att Länstrafiken i Norrbotten AB är formella delägare av bolaget tillsammans med länstrafikbolagen i Västerbotten, Västernorrland och Jämtland. Samtidigt är de fyra nordliga landstingen finansierare av bolaget. Landstingen kan därmed beskrivas

som finansiella ägare. Landstingen har stora ekonomiska åtaganden gentemot bolaget.

Då ärendet är av stor principiell och ekonomisk vikt bör godkännande av det reviderade konsortialavtalet underställas landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige för beslut.

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige att fatta följande beslut:

- Det reviderade konsortialavtalet för Norrtåg AB antas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 115

Ägardirektiv till Norrtåg AB

Dnr 1231-12

Ärendebeskrivning

På uppdrag av ägarna bildade Länstrafiken i Norrbotten AB, Västernorrlands läns Trafik AB, Länstrafiken i Jämtland AB samt Länstrafiken i Västerbotten AB, Norrtåg AB 2008-02-29. Beslut om konsortialavtal (aktieägaravtal) togs hos bildarna samt länstrafikansvariga med finansieringsansvar för Norrtåg AB, det vill säga Norrbottens läns landsting, Landstinget Västernorrland, Jämtlands läns landsting och Västerbottens läns landsting.

De länstrafikansvariga med finansieringsansvar hade i ägardirektiven till respektive trafik huvudman uppdragit att tillsammans med övriga trafik huvudmän i de fyra nordligaste länen bilda ett gemensamt bolag för att hantera tågfrågorna.

Från och med den 1 januari 2012 gäller en ny lag om kollektivtrafik (2010:1065). Landstinget och kommunerna inom ett län ansvarar gemensamt för den regionala kollektivtrafiken. I varje län ska finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. De fyra länen har valt att organisera kollektivtrafikmyndigheten på olika sätt. Ägardirektivet har med anledning av detta reviderats och direktivet ska vara förenligt med konsortial-/samarbetsavtal för kollektivtrafiken för respektive län och varje delägare ska följa de ägardirektiv/reglementen som finns inom varje län.

Norrtåg AB ska se till att alla beslut som enligt kommunalrättsliga principer eller av andra skäl kräver godkännande av kollektivtrafikmyndigheten i varje län hänskjuts till parterna för godkännande innan beslut fattas.

I Norrbotten har kollektivtrafikmyndigheten organiserats i form av ett kommunalförbund med landstinget och länets kommuner. Kollektivtrafikmyndigheten kommer under våren att överta aktierna i Norrtåg AB från den nuvarande ägaren, Länstrafiken i Norrbotten AB.

Ägardirektivet ska senare behandlas och fastställas tillsammans med övriga ägare vid ägarsamråd inför beslut vid Norrtåg AB:s ordinarie årsstämma.

Förslag till beslut

- 1 Norrbottens läns landsting antar ägardirektiv för Norrtåg AB.
- 2 Slutligt ägardirektiv till bolaget fastställs tillsammans med övriga ägare på ägarsamrådet inför beslut vid Norrtåg AB:s ordinarie årsstämma. Slutligt ägardirektiv ska återrapporteras till landstingsstyrelsen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 116

Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Activus

Dnr 932-12

Ärendebeskrivning

Norrbottens läns landsting bildade tillsammans med Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden i Norrbotten och Piteå kommun under år 2006 samordningsförbundet Activus. Förbundets syfte är att genom parternas gemensamma insatser underlätta rehabiliteringssamverkan och uppnå en effektiv resursanvändning.

Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2011 föreligger.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Jäv

Britt Westerlund (S) anmäler jäv.

§ 117

Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Pyramis

Dnr 1036-12

Ärendebeskrivning

Norrbottnens läns landsting bildade tillsammans med Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden i Norrbotten och Luleå kommun under år 2006 samordningsförbundet Pyramis. Förbundets syfte är att genom parternas gemensamma insatser underlätta rehabiliteringssamverkan och uppnå en effektiv resursanvändning.

Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2011 föreligger.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Jäv

Britt Westerlund (S) anmäler jäv.

§ 118

Årsredovisning och revisionsberättelse 2011 för samordningsförbundet Concensus

Dnr 814-12

Ärendebeskrivning

Norrbottnens läns landsting bildade tillsammans med Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden i Norrbotten och Älvsbyns kommun under år 2006 samordningsförbundet Concensus. Förbundets syfte är att genom parternas gemensamma insatser underlätta rehabiliteringssamverkan och uppnå en effektiv resursanvändning.

Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2010 föreligger.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Jäv

Britt Westerlund (S) anmäler jäv.

§ 119

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9

Dnr 282-11

Ärendebeskrivning

I Socialdepartementets överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting för de mest sjuka äldre utgör ett av de grundläggande kraven att landstingen ska fatta beslut om att införa ett ledningssystem för kvalitet som motsvarar kraven i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

Förslag till beslut

Socialstyrelsens föreskrift för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska följas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 120

Revisionsrapport Tolkservice inom landstinget

Dnr 694-12

Ärendebeskrivning

PwC Kommunal Sektor har på uppdrag av landstingets revisorer granskat om landstingsstyrelsens tolkservice är ändamålsenlig. Granskningen omfattar såväl språktolk som teckentolk.

Granskningen har genomförts inom divisionerna Primärvård, Medicinska specialiteter, Folk tandvård, Vuxenpsykiatri samt tolkcentralen.

En översiktlig granskning har gjorts med följande kontrollmålsområden:

- Det finns dokumenterade riktlinjer och rutiner för anlitan- de av tolk.
- Det finns dokumenterad organisation och ansvarsfördelning av tolkverksamheten.
- Riktlinjer och rutiner tillämpas av verksamheterna.
- Det finns dokumenterade avtal/överenskommelser som tillgodoser verksamheternas behov av tolk.
- Det sker en löpande uppföljning och rapportering av gällande rutiner och rutiner följs.
- Det finns en kunskap inom landstinget om patienters, verksamheternas och andra intressenters nöjdhet med landstingets tolkservice.

Slutsatser

Revisorerna konstaterar sammanfattningsvis att landstingets tolkservice endast delvis är ändamålsenlig:

- Av granskningen framgår att språktolk nästan uteslutande sker via telefon. Tolkserviceverksamheten fungerar i stort sett bra, men det finns verksamheter vars behov i nuläget inte kan tillgodoses och där närvarotolk vore önskvärt.
- Det finns brister i den ekonomiska uppföljningen av språktolksverksamheten. Ett flertal granskade enheter genomför endast en sporadisk uppföljning av att erhållen faktura motsvarar den tolkservice som har givits.
- Landstingets avvikelsehanteringssystem används inte enhetligt och systematiskt vid de tillfällen som tolkservice fungerar otillfredsställande.
- Någon systematisk uppföljning av tolkservice, ur såväl patient- som verksamhetsperspektiv, genomförs inte. Revisorerna bedömer därför att landstingets kunskap om hur tolkservice fungerar är bristfällig.

Förslag till beslut

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer:

Landstingsstyrelsen vill börja med att klargöra att i det som revisorerna benämner med ”tolkservice” består av både den språktolkning landstinget köper av extern leverantör samt den teckentolkning som landstinget själv utför till döva, dövblinda och hörselskadade.

Revisionen konstaterar sammanfattningsvis att tolkserviceverksamheten i stort sett fungerar bra. Språktolkning sker nästan uteslutande via telefon, men det finns verksamheter där närvarotolk (språktolk) vore önskvärt och där behovet i nuläget inte kan tillgodoses. Detta anser landstingsstyrelsen är olyckligt eftersom behovet av att förstå och bli förstådd är en självklar demokratisk rättighet för alla patienter i deras kontakter med landstinget. Om inte tolkverksamheten fungerar effektivt kan det innebära en patientsäkerhetsrisk eftersom brister i kommunikation mellan vårdgivare och patient kan t ex leda till felaktiga beslut och agerande från båda parter sida.

Om Språkservice (som är landstingets leverantör av språktolkning) inte kan erbjuda närvarotolk så har landstinget rätt att vända sig till andra leverantörer för tolkbeställning, vilket också förekommer. Styrelsen konstaterar att frågan om närvarotolkning inte är helt oproblematiskt eftersom det råder brist på språktolkare i Norrbotten. Att anlita språktolkare från andra län kan vara både opraktiskt och kostsamt pga avståndet och tidsåtgången. Med anledning av detta anser styrelsen att möjligheterna att i större utsträckning använda sig av videotolkning bör utredas som ett komplement till närvarotolk.

Revisionen anser också att det finns brister i den ekonomiska uppföljningen av språktolksverksamheten. Ett flertal granskade enheter genomför endast en sporadisk uppföljning av att erhållen faktura motsvarar den tolkservice som har givits. Här anser styrelsen att uppföljningen av fakturorna måste ske av de enheter som beställt och anlitat tolk (som har kännedom om tidpunkt och tidsåtgång för tolksamtalen). Styrelsen bedömer att det inte är praktiskt möjligt att centralt granska dessa fakturor, utan att det ska ligga i de enskilda verksamheternas eget intresse att ha kontroll på sina utgifter.

Revisionen anser att landstingets avvikelshanteringssystem inte används enhetligt och systematiskt vid de tillfällen som tolkservice fungerar otillfredsställande. När det gäller språktolkning vill styrelsen poängtera att eventuella avvikelser inte ska åtgärdas av landstinget utan av leverantören. Språkservice (leverantören av språktolk) registrerar avvikelser inkomna från landstinget (antingen skriftligen eller via telefon) i ett eget avvikelshanteringssystem och dessa avrapporteras sedan till landstinget årligen. Även om landstinget inte direkt kan åtgärda eventuella avvikelser hos leverantören anser styrelsen att det är viktigt att internt inom landstinget följa avvikelser när det gäller språktolk. Detta för att få kunskap om huruvida landstingets verksamheter är nöjda med tolkservicen (avvikelser kan användas som underlag för kvalitetsutvecklingsarbete, t ex ligga till grund för ev omförhandling av avtal).

För att få en bättre avvikelshanteringsprocess när det gäller dessa ärenden pågår det ett arbete med att ta fram en landstingsgemensam rutin för att externa avvikelser ska handläggas på ett likartat sätt. Denna rutin ska sedan kopplas ihop med informationen gällande tolkbeställning så att den som be-

ställer tolktjänst också ska veta hur man agerar om något inte fungerar. Om språktolkningen inte fungerar tillfredsställande ska avvikelserna först registreras i avvikelshanteringssystemet och sedan ska kopia skickas till leverantören för åtgärd.

Revisorerna konstaterar att någon systematisk uppföljning av tolkservice, ur såväl patient- som verksamhetsperspektiv, inte genomförs och bedömer därför att landstingets kunskap om hur tolkservicen fungerar är bristfällig. Styrelsen är av uppfattningen att det inte är rimligt att landstinget ska ägna sig åt systematisk uppföljning av språktolkning ur ett patientperspektiv (t ex genom enkäter eller liknande). Detta ligger istället i första hand i leverantörens intresse att göra. Däremot ska den verksamhet inom landstinget som anlitar tolktjänsten (oavsett om det gäller språktolk eller teckentolk), så fort en patient uttrycker missnöje med tolksituationen eller så fort verksamheten får kännedom om att patienten är missnöjd, registrera en avvikelse enligt gällande rutiner i avvikelshanteringssystemet. Tolkcentralen får även respons hur tolkningen fungerar via tolk- och brukarråd.

När det gäller uppföljningen av tolkservice ur ett verksamhetsperspektiv anser styrelsen att landstinget har en relativt god bild av hur den fungerar genom den uppföljning som sker via löpande träffar med landstingets interna upphandlingsgrupp (där olika divisioner finns representerade och ansvarar för att ta in synpunkter från sina verksamheter). Teckentolksverksamheten får omedelbar återkoppling från verksamheterna, om t ex en döv person varit ineliggande på en vårdavdelning sker en dialog mellan beställare och tolkcentralens samordning/eller enhetschef direkt. Någon ytterligare uppföljning ur ett verksamhetsperspektiv anses inte behövlig.

Landstingsstyrelsen ger landstingsdirektören i uppdrag att utreda om videotolkning ska ingå i nästa kravspecifikation för upphandlingen av språktolkning. Sammanfattningsvis anser styrelsen att detta uppdrag tillsammans med pågående förbättringsåtgärder när det gäller avvikelshantering kommer att rätta till de brister som framkommit i revisionsrapporten.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 121

Revisionsrapport Landstingets miljöarbete

Dnr 690-12

Ärendebeskrivning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna inom Norrbottens läns landsting har PwC Kommunal Sektor granskat landstingets miljöarbete.

Granskningens revisionsfråga handlar om huruvida landstingsstyrelsen vidtagit åtgärder syftande till att landstingets verksamheter formulerar konkreta

miljömål och handlingsplaner för att bedriva ett ändamålsenligt miljöarbete, samt om den interna kontrollen av det miljöarbete som bedrivs är tillräcklig.

För att besvara revisionsfrågan har följande fem frågeställningar/kontrollområden belysts av revisorerna:

- Förekomst av miljömål och riktlinjer för ett aktivt miljöarbete
- Koppling till landstingets miljöpolicy, nationella och regionala miljömål
- Miljöarbetets organisering utifrån ansvarsfördelning och styrstruktur
- Tillämpning av gällande direktiv, riktlinjer etc
- Styrelsens och divisionernas uppföljning och rapportering av miljöarbetet.

Granskningen har avgränsats till divisionerna Primärvård, Medicinska specialiteter, Opererande specialiteter, Folk tandvården, Service, Kultur- och utbildning samt till Länstrafikbolaget. Granskningen har genomförts via en kombination av dokumentstudier, intervjuer och verksamhetsbesök.

Revisionens samlade bedömning är att landstingets verksamheter endast i begränsad omfattning formulerat konkreta miljömål och handlingsplaner för att bedriva ett ändamålsenligt miljöarbete. Framförallt är det inom sjukvårdsdivisionerna som revisorerna ser ett behov av att både målarbetet och intern kontroll måste utvecklas.

Ambitionen att inordna miljöarbetet som en integrerad del av den övriga verksamheten är således inte till fullo genomförd än.

Det noteras att organisatoriska förutsättningar finns för ett aktivt miljöarbete inom landstinget, bl a genom att det finns ett aktivt centralt miljönätverk där landstingets miljöledare, miljösamordnare och ett antal nyckelpersoner med miljöarbetsuppgifter ingår.

Förslag till beslut

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer:

Landstingsstyrelsen noterar på samma sätt som revisorerna att genom den årliga miljöredovisningen erhåller styrelsen information hur landstingets miljöarbete fortlöper i sin helhet.

Landstingsstyrelsen noterar att nivåerna ovanför enhetscheferna som svarar för planering, verksamhetsutveckling och investeringar i sjukvårdsdivisionerna är oerhört viktiga i ett framsynt och framgångsrikt miljö- och hållbarhetsarbete.

För att få fullt genomslag för miljöpolicy och dess huvudområden energi, transporter och produkter ger landstingsstyrelsen landstingsdirektören i uppdrag att genomföra följande åtgärder:

- 1 Säkerställa att samtliga divisionsledningar uppfattat sitt uppdrag med utgångspunkt från miljöpolicy och dess huvudområden genom att skriftligt fördela miljöarbetsuppgifter neråt i organisationen.
- 2 Informera och utbilda divisionsledningarna i miljöfrågor och dess regelverk.

- 3 Säkerställa att landstingsplanens miljömål bryts ner i respektive divisionsplan och underliggande verksamhetsplaner.
- 4 Se till att miljöarbetet ska vara integrerat i den ordinarie verksamheten och ingå som en naturlig del i allt planerings- och förändringsarbete.
- 5 Säkerställa att miljöfrågor finns med i introduktionsprogrammen av nya medarbetare och att miljöfrågorna utgör en del i chefsutbildningsprogrammen.
- 6 Informera bolag och stiftelser där landstinget på ett eller annat sätt är engagerat om att miljöpolicyens färdriktning ska beaktas.
- 7 Utveckla internkontrollen av landstingets miljöarbete.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 122

Revisionsrapport Landstingsstyrelsens ansvarsutövande 2011

Dnr 689-12

Ärendebeskrivning

På uppdrag av revisorerna i Norrbottens läns landsting har PwC Kommunal sektor översiktligt granskat landstingsstyrelsens ansvarsutövande 2011. Ansvarsutövande omfattar styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp, kontrollera och rapportera om den verksamhet som styrelsen ansvarar för. Granskningen har avgränsats till landstingsplanens målområde God vård och dess delmål Patientfokuserad vård samt Säker vård.

Revisorerna anser att landstingsstyrelsens ansvarsutövande för 2011 till stor del varit tillfredsställande, men vissa brister har uppmärksammats:

- Beträffande delmålet Patientfokuserad vård är landstingsstyrelsens styrning inte fullt tillräcklig. Den landstingsgemensamma enkäten har inte genomförts i divisionerna Opererande specialiteter och Medicinska specialiteter. Vidare har division Folk tandvård inte satt något mål/mått avseende patienternas sammanfattande betyg på sitt besök.
- Landstingsstyrelsens uppföljning och kontroll på övergripande nivå är tillräcklig vad gäller delmålet Patientfokuserad vård. Styrelsen bör dock överväga att utveckla sin uppsikt över divisionerna genom att följa upp respektive divisions resultat av patientenkätundersökningen.
- Vad gäller delmålet Säker vård är styrelsens uppföljning och kontroll av mål för andel vårdrelaterade infektioner och trycksår inom divisionerna Primärvård, Opererande specialiteter och Medicinska specialiteter i allt

väsentligt tillräcklig. Division Vuxenpsykiatri har dock inte mål och mått inom detta område.

- Inom delmålet Säker vård finns mål om andel i befolkningen med riskfyllda läkemedelskombinationer hos personer 80 år och äldre. Landstingsstyrelsens styrning, uppföljning och kontroll av detta är inte fullt tillräcklig. Divisionerna har inte målsatt eller brutit ned målet för sin egen verksamhet. Inom primärvården arbetar dock verksamheterna med åtgärder inom området. Vidare kan återrapporteringen i årsredovisningen utvecklas då det inte framgår hur hög andelen är för kvinnor respektive män och därmed hur långt landstinget har kvar till att nå målet uppdelat per kön.

Förslag till beslut

Revisionsrapporten läggs till handlingarna med följande kommentar:

Patientfokuserad vård

Divisionerna Opererande specialiteter och Medicinska specialiteter genomförde inte den landstingsgemensamma enkäten under 2011 eftersom båda divisionerna kommer att delta i den nationella enkäten som ska genomföras under första delen av 2012.

Folkvandvården har valt att prioritera och följa delmålet "tillräcklig information om vård och behandling" då detta delmål har haft lägsta delbetyget i tidigare enkäter. Det sammanfattande betyget i patientenkäten överstiger gott och väl landstingets mål, men har inte kommenterats vidare. Inom målet "rätt väg genom vården" har redovisats att de två delmålen har uppnåtts utan någon mer kommentar. Likaså har inom målet "effektiv vård på rätt nivå" redovisats att ett av två delmål har uppnåtts utan mer kommentar. I nästa årsrapport kommer kommentarer att finnas.

Avseende uppföljningen patientenkäter så befinner sig landstinget i en tid när vi byter system för patientenkäter. Landstinget lämnar nu alla egna patientenkäter och går successivt in i de nationella patientenkäterna. Under 2011 har landstinget genomfört den första delen avseende primärvård och under 2012 går landstinget in i de delar som berör den specialiserade vården. Uppföljningen av primärvårdens patientenkäter finns numera med i beställarsektionens rapportering till landstingsstyrelsen i form av tertialrapporter och årsrapporter. Samma avrapportering kommer successivt att ske även från den specialiserade vården.

Säker vård

Division Vuxenpsykiatri deltar i mätningar av trycksår och rapporterar resultatet enligt upprättad rutin. Dock saknas i dagsläget tydliga mål för divisionen. Kompletteringar kommer att göras i divisionsplanen.

Revisorerna påpekar också, helt riktigt, att möjligheten till kontinuerlig infektionsregistrering saknas inom landstinget. I den nationella satsningen för ökad patientsäkerhet och överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting är ett grundläggande krav att alla landsting senast 2014 ska använda ett nationellt framtaget infektionsregistreringsverktyg. Landstinget arbetar för att uppnå detta mål.

Målet för andelen djupa protesinfektioner inom ortopedins länsklirik är <1 procent. Under 2011 var andelen djupa protesinfektioner 1,5 procent. Åtgärder har vidtagits för att nå målet genom att ortopedin bland annat deltar i det nationella förbättringsarbete PRISS, det vill säga protesrelaterade infektioner ska stoppas.

Indikatorn riskfyllda läkemedelskombinationer hos personer 80 år och äldre är en av Socialstyrelsens nationella indikatorer för god läkemedelsterapi hos äldre och är inte könsuppdelad. Uppgifterna på indikatorn hämtas från Öppna jämförelser en gång per år och redovisas av vårdgivaren i årsrapporten. Det är inte möjligt att mäta och sätta mål på riskfyllda läkemedelskombinationer på divisionsnivå och lägre.

Det pågår diskussioner om andra uppföljningsmått som kan användas på verksamhetsnivå för uppföljning av läkemedelsanvändning.

Det pågår också förbättringsarbete i verksamheten som till exempel inom akutgeriatrik under tema läkemedel och äldre. Apotekare som kompetensstöd för läkare och sjuksköterskor är infört i syfte att bland annat se över läkemedelsinteraktioner. Ett annat förbättringsarbete handlar om att förbättra vården för multisjuka äldre där bland annat läkemedelsanvändning ingår.

Divisionerna redovisar verksamhetsanpassade mål, mått och resultat i den årliga patientsäkerhetsberättelsen.

I Öppna Jämförelser av hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet redovisas måttet "Andel personer 80 år och äldre med tre eller fler psykofarmaka." Behandling med många psykofarmaka innebär inte bara en ökad risk för biverkningar och läkemedelsinteraktioner, utan kan också vara ett tecken på brister i behandlingen av psykiatriska tillstånd. För både män och kvinnor redovisas för Norrbotten lägre värden än för riket. Måttet finns redovisat i vuxenpsykiatrins divisionsplan med målet att andelen personer i Norrbotten inte ska överstiga riksgenomsnittet.

- Landstingsdirektören får i uppdrag att uppmärksamma division Primärvård på vikten av att redovisa resultat av samtliga landstingsövergripande mål både till vårdgivaren, i patientsäkerhetsberättelsen och i planeringsverktyget AXEL.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 123

Yttrande över Ds 2012:6 Patientrörlighet i EU – förslag till ny lag

Dnr 763-12

Ärendebeskrivning

Norrbottens läns landsting har getts tillfälle att lämna synpunkter på departementsskrivelsen Patientrörlighet inom EU – förslag till ny lag (Ds 2012:6).

Yttrandet ska lämnas senast den 20 juni 2012.

Förslaget innebär sammanfattningsvis att en ny lag om ersättning för vissa vårdkostnader som uppkommer vid vård inom EES-området, exklusive Schweiz, instiftas. Lagen innehåller villkor för ersättning och hur ersättningens storlek ska bestämmas. Det ska vara möjligt för patienterna att söka förhandsbesked för planerad vård i ett annat EES-land. Lagen innehåller också bestämmelser om utrednings- och uppgiftsskyldighet. Försäkringskassan prövar och beslutar i frågor om ersättning enligt lagen. Utbetalning av beslutade ersättningar görs av Försäkringskassan. Beslut om ersättning eller förhandsbesked ska kunna överklagas i allmän förvaltningsdomstol.

Vidare föreslås en ny lag om landstingens och kommunernas kostnadsansvar som innebär att landstingen ska bekosta ersättningen för hälso- och sjukvård, viss tandvård, läkemedel, andra varor, förbrukningsartiklar och hjälpmedel som erhållits i ett annat EES-land av personer som tillhör den aktuella personkretsen. Kostnadsansvaret gäller både enligt den nya lagen om ersättning för vårdkostnader och enligt förordning (EG) 883/2004.

Staten ska även fortsättningsvis ha kostnadsansvar för tandvård enligt lagen om statligt tandvårdsstöd som den hade utförts i Sverige, för vårdkostnader för utlandsvård åt personer som inte är folkbokförda eller kvarskrivna men som ingår i personkretsen, till exempel utlandsboende pensionärer som har sin huvudsakliga pension från Sverige, samt för bilaterala överenskommelser och konventioner med andra länder som rör hälso- och sjukvård.

Ändringar föreslås också i hälso- och sjukvårdslagen, lagen om läkemedelsförmåner och lagen om statligt tandvårdsstöd som innebär att berörda personer kan tillgodogöra sig vissa kostnader för gränsöverskridande vård vid beräkning av högkostnadsskydd för hälso- och sjukvård, tandvård och läkemedel.

Försäkringskassan och Socialstyrelsen ska vara nationella kontaktpunkter och svara för information om gränsöverskridande vård för både personer som bor i Sverige och för övriga EES-medborgare.

I skrivelsen görs bedömningen att förslagen inte kommer att innebära någon ökning av kostnaderna för den gränsöverskridande vården.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2013.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Generellt sett instämmer Norrbottens läns landsting i patientrörlighetsdirektivets syfte att det ska bli lättare för medborgarna att få tillgång till säker gränsoverskridande hälso- och sjukvård av god kvalitet.

I det följande lämnas synpunkter på de frågor där landstinget har en avvikande mening samt vissa kommentarer.

Besluts- och finansieringsansvar

En ny ordning föreslås jämfört med vad som gäller idag. Försäkringskassan ska också i fortsättningen besluta i ärenden om EES-vård enligt den nya lagen om ersättning för vårdkostnader som uppkommer vid vård inom EES-området och enligt förordning (EG) 883/2004. Genom den nya lagen om landstingens och kommunernas kostnadsansvar är det dessa som ska bekosta vården.

Landstinget anser att beslutsansvaret och kostnadsansvaret inte går att skilja på och ser två alternativ. Det ena är att landstingen tar över både besluts- och kostnadsansvaret för den gränsoverskridande vården enligt den nya ersättningslagen och förordning (EG) 883/2004. Det andra alternativet är att både besluts- och kostnadsansvaret kvarligg hos Försäkringskassan som redan idag beslutar om och finansierar sådana ärenden.

Landstinget föredrar det senare alternativet eftersom Försäkringskassan under årens lopp byggt upp både en erfarenhet och kompetens i frågor kring gränsoverskridande vård. Genom att handläggningen av dessa frågor centraliserats till Försäkringskassans kontor i Visby har den blivit alltmer enhetlig och effektiv. Försäkringskassan är dessutom förbindelseorgan gentemot övriga EES-länder.

Försäkringskassan ska enligt förslaget till ny lag ha ett nära samarbete med och inhämta yttranden från landstingen i medicinska frågor och ersättningsfrågor. Detta måste enligt landstingets mening gälla för frågor om både den nya ersättningslagen och förordning (EG) 883/2004.

Det belopp som ska finansieras av landstingen och kommunerna enligt den nya lagen om kostnadsansvar bedöms uppgå till ca 160 miljoner kr år 2013. Landstinget saknar för sin del uppgifter om hur detta belopp fördelar sig mellan dels planerad vård enligt patientrörlighetsdirektivet och planerad respektive akut vård enligt förordning (EG) 883/2004. Genomförs det delade besluts- och kostnadsansvaret mellan staten och landstingen blir det i samband med den föreslagna kontrollstationen efter tre år nödvändigt att ha tillgång till relevant statistik i detta sammanhang och även för de fall där patienten ansöker om ersättning i efterhand.

Ett nytt åtagande, för vilka kostnaderna inte ingår det ovannämnda beloppet, gäller receptförskrivna läkemedel. En bedömning av dessa kostnader måste göras inte minst med tanke på risken för höga kostnader för vissa läkemedel.

Uppföljningen bör inte bara omfatta kostnader utan även vårdkvalitet ur patientsäkerhetssynpunkt som till exempel vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens..

Landstingen kommer också att belastas administrativt och ekonomiskt för vissa avgifter för vård och läkemedel i andra EES-länder som ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård respektive läkemedel. För högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård blir det fråga om att notera patienternas avgifter i högkostnadskortet i efterhand och därmed kommer en del patienter att ha uppnått taket i högkostnadsskyddet med återbetalning av överskjutande avgifter som följd.

Patientperspektiv

I den nya ersättningslagen föreslås inte något krav på förhandstillstånd för gränsöverskridande vård. Försäkringskassan ska efter frivillig ansökan från en patient lämna ett förhandsbesked om vården ger rätt till ersättning enligt den nya ersättningslagen. I förordning (EG) 883/2004 ställs krav på förhandstillstånd för planerad vård.

Ett av målen för hälso- och sjukvården är att den ska ges på lika villkor. När det inte ställs krav på varken förhandsbesked eller förhandstillstånd torde detta innebära att vissa grupper lättare än andra kommer att kunna tillgodogöra sig gränsöverskridande vård, bland annat genom att de har större ekonomiska resurser, och oaktat den ekonomiska risk de löper i de fall ansökan avslås, i och med att de inte behöver invänta ett förhandsbesked.

Patientrörlighetsdirektivet medger att medlemsstaterna kan införa krav på förhandstillstånd för högt specialiserad vård.

Landstinget anser sammanfattningsvis att samma regler om krav på förhandstillstånd ska gälla för den nya ersättningslagen som gäller för förordning (EG) 883/2004.

Lagregler

En patient har enligt lagförslaget rätt till ersättning för gränsöverskridande vård om den mottagit hälso- och sjukvård, tandvård, läkemedel, andra varor, förbrukningsartiklar eller hjälpmedel om bland annat följande villkor är uppfyllda:

- Vården skulle ha bekostats av det allmänna om den hade utförts i Sverige.
- Behandlingsmetoden som använts ska ha varit i enlighet med internationell medicinsk vetenskap och beprövad erfarenhet.

Vad gäller vårdåtagandet anser landstinget att det är utbudet av vård i patientens hemlandsting som ska gälla när rätten till ersättning för gränsöverskridande vård bedöms. Enligt Sveriges Kommuner och Landstings rekommendation om valmöjligheter inom hälso- och sjukvården, som landstinget tillämpar, har patienterna möjlighet att inom Sverige välja primärvård, öppenvård för specialistsjukvård enligt hemlandstingets remissregler och behandling i öppenvård för specialistsjukvård eller behandling i slutenvård efter det att vårdbehovet fastställts i hemlandstinget. Överensstämmer inte en behandlingsmetod som används i ett annat landsting med den som specialisterna i patientens hemlandsting tillämpar beviljas inte någon valfrihetsremiss.

Landstingen ansvarar enligt 3 b § i hälso- och sjukvårdslagen för hjälpmedel för funktionshindrade undantaget sådana hjälpmedel en kommun har ansvaret för enligt 18 b §. Vilka hjälpmedel som landstingen tillhandahåller varierar

och dessutom förekommer det skillnader i avgiftsättningen. Landstinget anser därför att det är det regelverk som gäller i patientens hemlandsting som ska tillämpas.

Försäkringskassan ska enligt förslaget inte avgöra vem som är kostnadsansvarig för ett hjälpmedel utan det är landstinget och kommunen som får avgöra detta, vilket kommer att innebära en viss arbetsinsats från landstinget.

Landstingen kommer också att behöva bistå Försäkringskassan med underlag i fall där en patient överklagat ett beslut till förvaltningsdomstolen.

Landstingsperspektiv

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är landstingen skyldiga att erbjuda fortsatt vård i hemlandstinget om en patient behöver sådan efter att ha fått gränsöverskridande vård i ett annat EES-land. Landstingen kan däremot inte prioritera patienter från andra EES-länder före de bosatta i landstinget när det gäller planerad vård.

Patienter från andra EES-länder som söker planerad vård i Sverige ska kunna visa upp ett tillstånd från sitt hemland att detta bekostar vården.

Övrigt

Följande punkter bör förtydligas i en kommande proposition:

- Specifikation av vilken tandvård som omfattas av statens respektive landstingens ansvar.
- Definition av regionalt pris i samband med ersättning för vård av patienter från andra EES-länder. De regionala priserna varierar mellan olika regioner och sjukhus beroende på bland annat DRG-nivå och vårdnivå.
- Information till patienterna om:
  - Vilken personkrets som omfattas.
  - Vilka ersättningsnivåer som gäller för vården.
  - Skillnader mellan den nya ersättningslagen, förordning (EG) 883/2004 och nordiska konventionen om sjukresor vad gäller ersättning för resor.
  - Vilken patientförsäkring som gäller om det uppstår vårdskada eller liknande i samband med att en patient erhåller gränsöverskridande vård. Har patienten själv ansökt är det försäkringsbestämmelserna i vårdlandet som gäller. Den svenska patientförsäkringen gäller inte i sådana fall.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 124

Yttrande över En ny psykoterapeututbildning Högskoleverkets rapport (HSV 2011:20 R)

Dnr 676-12

Ärendebeskrivning

Högskoleverket har gett Norrbottens läns landsting tillfälle att yttra sig över rubricerad rapport (HSV2011: 20 R) från utredningen om en ny psykoterapeututbildning.

Högskoleverket har haft regeringens uppdrag att utreda psykoterapeututbildningen samt lämna förslag på åtgärder som krävs för att öka kvalitén i utbildningarna.

Utredningen konstaterar att psykoterapeutexamen är en examen på avancerad nivå, vilket innebär att utbildningen skall bygga på en examen på grundnivå. Därför föreslås att behörighetskravet ändras från psykolog- eller läkarexamen, till examen på grundnivå. Vilka dessa behörighetsgivande examina är föreslås respektive utbildningsanordnare få besluta om utifrån den aktuella psykoterapiutbildningens inriktning.

Vidare föreslår Högskoleverket att nuvarande krav på mellanliggande grundläggande studier i psykoterapi(den så kallade "Steg I-utbildningen") tas bort och att utbildningen istället förlängs från 90 till 120 högskolepoäng samt att den grundläggande psykoterapiutbildningen ingår.

Utbildningsgivaren föreslås även kunna besluta om huruvida utbildningen ska ges på hel- eller halvfart. Idag ges psykoterapeututbildningen endast på halvfart.

Kravet på deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska arbetsuppgifter föreslås tas bort, liksom kravet på "egenterapi".

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Landstinget ser positivt på utredningens strävan att tydligare reglera psykoterapeututbildningen och säkra utbildningens kvalitet. Ur patientsäkerhetssynpunkt är detta nödvändigt.

Det är bra att utredningen klargör att psykoterapeutexamen är en påbygg-nadsutbildning och att utbildningen föreslås göras om så att den bättre uppfyller kraven på en högskoleexamen på avancerad nivå. Det finns också stora fördelar i att den grundläggande psykoterapiutbildningen ("Steg I") byggs in i denna utbildning så att den flora av grundläggande psykoterapiutbildningar som idag ges av ett stort antal utbildningsgivare, med olika behörighets- och kvalitetskrav, blir mer reglerad.

På ett antal punkter i utredningens förslag finns dock problematik som landstinget vill lyfta fram:

Att utbildningen mer tydligt bygger på en högskoleexamen på grundnivå innebär att läkare med specialisering i psykiatri samt psykologer, vilka redan har en examen på avancerad nivå, ställts utan relevant påbyggnadsutbildning i psykoterapi inom högskolesystemet. Utredaren säger visserligen att dessa inte skulle vara förhindrade att söka in till psykoterapeututbildningen, men att dessa yrkesgruppers behov av psykoterapeututbildning skulle behöva lösas på annat sätt. Med tanke på att just dessa yrkesgrupper är en viktig och stor rekryteringsbas för psykoterapeututbildningen är det en brist att utredningen inte ger tydliga förslag rörande psykologer och läkare. Att dessa som redan har en grundläggande utbildning i psykoterapi skulle söka en utbildning med ett innehåll som man delvis redan har förefaller inte troligt.

För landstingets del skulle detta kunna innebära att psykologer och läkare med psykoterapeutexamen skulle kunna bli än mer svårrekryterade då man kan befara att färre skulle ha den kompetensen.

En annan konsekvens för landstinget skulle kunna bli ökade kostnader för uppdragsutbildningar i psykoterapi för psykologer och läkare. Uppdragsutbildningar skulle i sin tur också leda till en flora av olika utbildningar över landet med olika innehåll och kvaliteter, liknande den som idag finns för den så kallade steg I-utbildningen i psykoterapi.

Landstinget anser att påbyggnadsutbildningen i psykoterapi för läkare med specialisering i psykiatri samt psykologer också måste utredas grundligare och ingå i ett förslag om ny psykoterapeututbildning.

Utredningen förslag innehåller inget om påbyggnadsutbildning för alla de personer som idag har en grundläggande utbildning i psykoterapi ("Steg I"). Med tanke på pensionsavgångar inom gruppen legitimerade psykoterapeuter och det ökande rekryteringsbehovet inte minst inom primärvård är det viktigt att en utbildningsväg för denna grupp finns beskriven. Om inte skapas en "återvändsgränd" i utbildningssystemet vilket i sin tur även det kan vältra över utbildningskostnader på landstinget i form av uppdragsutbildningar.

Den grundläggande psykoterapeututbildningen ("Steg I") föreslås läggas in i psykoterapeututbildningen. I utredningen saknas beskrivning av konsekvenserna av detta, samt förslag till hur det utbildningsbehovet då ska mötas. All hälso- och sjukvårdspersonal som arbetar inom psykoterapeutisk och psykiatriska vårdteam har behov av en grundläggande psykoterapeutisk utbildning. Dagens situation med många olika grundläggande utbildningar är högst otillfredsställande, men landstinget ser ett stort behov av en reglerad grundläggande utbildning på högskolenivå för nämnda personalgrupper.

Utredningen föreslår att psykoterapeututbildningen fortsättningsvis även ska kunna ges på heltid. Landstinget ser detta som oroväckande. Psykoterapeututbildningen är förutom att det är en teoretisk och vetenskaplig utbildning en starkt emotionell utbildning där utbildningens olika delar ska integreras i praktik och "falla på plats" i studentens personlighet. Detta tar tid och därför är halvtidstudier att föredra.

Ytterligare en negativ konsekvens av heltidsstudier för landstinget som arbetsgivare är att det blir ökade kostnader och större svårigheter för verksamheterna att ge tjänstledigt för studier om de bedrivs på helfart.

För Norrbottens läns landsting är dessutom de geografiska aspekterna försvårande så länge psykoterapeututbildning inte finns lokalt i Norrbotten - det är svårare för våra medarbetare att gå utbildningen om studierna är långt hemifrån på heltid.

Landstinget motsätter sig också att kravet på "egenterapi" tas bort ut psykoterapeututbildningen. Utredningen menar att utbildningsmålet "visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga", mål som även finns i alla andra vårdutbildningar inom högskolan, är tillräcklig reglering för att säkra kvalitén.

Landstinget anser att vårdrelationen mellan patienten/klienten och psykoterapeuten skiljer sig på vissa punkter från övriga vårdrelationer, framför allt genom den utsatthet patienten/klienten är i då relationen med psykoterapeuten oftast är enskild och bakom slutna dörrar. I alla andra vårdrelationer finns flera personer inblandade med insyn och påverkan, vilket ger mindre risk för "felbehandlingar". Landstinget anser att ett högre krav på självkänedom och förmåga till en terapeutisk relation måste ställas på psykoterapeuter, vilket också måste synas i utbildningen. Utredningen menar att den självkänedom som behöver uppnås för en psykoterapeutexamen knappast är så specifik att den endast kan uppnås genom terapi. Landstinget motsätter sig det och menar att både vetenskap och beprövad erfarenhet säger att utredningen har fel på denna punkt.

Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) är i utredningen ottydligt beskriven. Utredningen föreslår att kravet på samtidig anställning inom psykoterapeutisk verksamhet tas bort. Detta är ur en aspekt bra eftersom det ger möjlighet för fler att söka in på utbildningen. Utredningen konstaterar också att dagens modell där den praktiska delen av utbildningen sker genom att studenter har patienter/klienter under handledning på den egna arbetsplatsen är oklar när det gäller ansvar för utbildningen och examination. Slutsatsen är riktig, däremot ges inget tydligt förslag på hur alternativet ska se ut.

Landstinget ser stora svårigheter att tillhandahålla tillräckligt med VFU-platser om alla psykoterapeutstudenter ska göra VFU inom annan verksamhet än där man är anställd. Dessutom innebär det ökade svårigheter för verksamheterna att ge ytterligare tjänstledigheter till anställda som går utbildningen. Landstinget anser att denna del av utredningen behöver kompletteras.

Utgångspunkten och målet för utredarna har varit att följa den akademiska utbildningens mönster vilket i och för sig är behjärtansvärt. Landstinget ser dock som lika viktigt att psykoterapeututbildningen liksom alla andra yrkesutbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet även som utgångspunkt har behoven i den kliniska vardagen samt att patientsäkerheten är ett lika viktigt mål som att utbildningen har akademisk höjd. I direktiven för utredningen anges att just säkerställande av patientsäkerheten är skäl till att åtgärda de kvalitetsbrister som påvisats inom psykoterapeututbildningarna. I direktiven anges att konsekvenserna av utredningens förslag ska analyseras noggrant. Utredningen har brister vad gäller detta som borde föranleda en återremiss av utredningen till Högskoleverket med uppdrag att fördjupa konsekvensana-

lysen, ge förslag till påbyggnadsutbildning i psykoterapi för läkare med specialisering i psykiatri samt psykologer, samt grundläggande utbildning för övriga medarbetare i de psykiatriska och psykoterapeutiska vårdteamen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 125

Yttrande över promemorian Nationell samordning av hemslöjden - översyn av Nämnden för hemslöjdsfrågor (Ds 2012:8)

Dnr 876-12

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har gett landstinget tillfälle att yttra sig över promemorian Nationell samordning av hemslöjden – översyn av Nämnden för hemslöjdsfrågor (Ds 2012:8).

Utredningen har genomfört en översyn av det framtida behovet av en nationell samordning av hemslöjden utifrån de förändrade förutsättningar som följer av den nya kultursamverkansmodellen för fördelning av statligt stöd till regional kulturverksamhet.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Norrbottens läns landsting är sedan 2011 del av kultursamverkansmodellen och uppfattar, precis som den redovisade promemorian, att hemslöjden fått en relativt framskjuten position i det förändrade arbetet.

Nämnden för hemslöjdsfrågor har sedan 1 juli 1981, när myndigheten bildades, arbetat med nationella samordningsfrågor, främjande av hemslöjd, kompetensutveckling och fördelning av statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. Från början låg hemslöjdsverksamheten under Kommerskollegiet/Statens Industriverk/näringsdepartementet men överfördes i december 1991 till Kulturdepartementet.

Landstinget stöder utredningens slutsats att behovet av nationell samordning av hemslöjden finns även i den nya kultursamverkansmodellen. Detta innebär både möjligheterna till kunskaps- och erfarenhetsutbyte för landets hemslöjds konsulenter och en strategisk samordning av hela hemslöjdsområdet för utveckling, information och omvärldsbevakning. Frågan är dock om behovet av nationell samordning kommer att öka med landstingens och regionernas övertagande av uppgifter enligt kultursamverkansmodellen

Frågan om vilken alternativ myndighetslösning är att föredra låter sig inte helt enkelt besvaras:

Den nuvarande myndigheten, Nämnden för hemslöjdsfrågor, har av Norrbottens läns landsting uppfattats som både kompetent och kommunikationsorienterad. Dock är myndigheten liten och därmed också mycket sårbar vid personförändringar. Möjligheten att den idag, ideella organisationen Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund (SHR) skulle ta över myndighetsuppgifter ser inte Norrbottens läns landsting som ett alternativ.

Den alternativa lösningen med Statens Kulturråd och Sametinget, kan ha sina fördelar, men en viktig aspekt är att det nära samarbetet med näringslivsfrågorna på Tillväxtverket kan riskera att försvinna med en överflyttning till Kulturrådet.

Det väsentliga är att hemslöjdsverksamheten i Sverige kan behålla sin profil som både kulturverksamhet och som näringsverksamhet och att den inte riskerar att försämra sin position och de utvecklingsmöjligheter som finns med kommande lösning, nuvarande eller förändrad.

Landstinget instämmer i utredningens bedömning att om Nämnden för hemslöjdsfrågor får fortsatt ansvar så bör den inte granska och godkänna huvudmän till regionala hemslöjdskonsulenter i de län som ingår i kultursamverkansmodellen.

En förenkling och samordning mellan nationell och regional nivå gällande uppföljning av verksamheten bör också ske.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 126

Yttrande över Ny djurskyddslag (SOU 2011:75)

Dnr 482-12

Ärendebeskrivning

Norrbottens läns landsting har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Ny djurskyddslag (SOU 2011:75). Betänkandet omfattar en översyn av djurskyddslagstiftningens utformning och innehåll. Regeringen beslutade den 4 juni 2009 (dir 2009:57) att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en bred översyn av den samlade djurskyddslagstiftningens innehåll, lämna förslag till ny djurskyddslag och förordning samt ge exempel på hur andra föreskrifter på området kan utformas.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Norrbottens läns landsting ställer sig bakom utredningen i sin helhet men vill särskilt betona följande områden.

Avelsverksamhet

I betänkandet betonas frågorna om djurens lidande i samband med avelsverksamhet när djur fysiskt anpassas efter människans önskemål vilket kan ge skador i form av till exempel andnings- och infektionsproblem vid födseln. Utredningen har även ett tydligt fokus på problem vid uppfödning av sällskapsdjur.

Landstinget stöder förslagen till ändringar i djurskyddslagen vilka innebär ett ytterligare förtydligande av de lagrum som styr avelsverksamhet generellt.

Godkännande av ny teknik

Landstinget anser att det nya förslaget om att ersätta förordningen om godkännande av ny teknik inom djurhållning med krav är bra. Det ställer krav på leverantörer att leverera godkänd teknisk utrustning till köparna.

Kontrollprogram

Jordbruksverket kommer att få i uppdrag att göra en översyn av och utveckla parametrar och metoder för att på sikt sammanställa ett tydligare kontrollsystem. Statistik på till exempel skador och anmälningar inom djurhållningen idag är svår att säkerställa då olika kontrollsystem används. Idag kan en enskild organisation ha egenkontroll enligt direktiv, men det varierar.

Landstinget anser att det är positivt med en översyn och utveckling av kontrollsystemen.

Jordbruksverkets uppdrag

Jordbruksverket får ett tydligare uppdrag att utveckla gemensamma krav och förordningar för all djurhållning vilket kan innebära att tydligare övergripande riktlinjer kan skapas för all typ av djurhållning

Naturligt beteende

Landstinget anser att det är positivt att den nya lagen kompletteras med en definition av vad som avses med naturligt beteende samt ett krav på att djur ska hållas och skötas så att beteendestörningar förebyggs.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 127

Investeringar 2012

Dnr 16-12

Ärendebeskrivning

I Landstingsplan 2012 har fullmäktige angett den totala nivån för investeringar i inventarier och fastigheter, inklusive investeringar för externa hyresgäster, till 355 000 tkr samt bemyndigat landstingsstyrelsen att besluta om investeringar upp till denna nivå.

Styrelsen har tidigare beslutat och fördelat investeringar för 203 700 tkr för år 2012. Vid beslut om nedanstående förslag har styrelsen beslutat om investeringar för 230 700 tkr, varav Sunderby sjukhus avser 1 200 tkr.

Följande fastighetsinvesteringar föreslås:

Energieffektiviseringar i länet

Lanstingsstyrelsen beslutade, 29 september 2011, att anta en strategi för energieffektiviseringar i Norrbottens Läns Landsting.

För att bidra till att minska landstingets energiförbrukning föreslås en investering på 3 000 tkr för energieffektivisering av belysningen i Kalix sjukhus.

Energianvändningen beräknas minska med 308 MWh och totala återbetalningstiden för investeringarna beräknas bli 13 år.

Elevhem för Kalix Naturbruksgymnasium

Befintligt elevhem har mycket låg standard och huset är i mycket dåligt skick. Kostnaden för att renovera fastigheten till ändamålsenligt boende bedöms vara så hög att en nybyggnation föreslås. Ett bra elevboende är viktigt för skolans elever och bedöms vara en konkurrensfördel i rekryteringen av nya elever. Cirka 40 % av eleverna har hemort utanför pendlingsavstånd och är därför beroende av boende i Kalix.

Därför föreslås investering i ett nytt bostadshus med 31 lägenheter för elevboende i den norra delen av sjukhusområdet i Kalix.

Investeringskostnaden beräknas uppgå till 20 600 tkr.

Ny värmepanna, Kalix Naturbruksgymnasium

Fastigheterna på Naturbruksgymnasiet värms upp av en gammal värmepanna som är i mycket dåligt skick och är provisoriskt lagad.

För att säkra värmeförsörjningen till fastigheterna föreslås en investering i en ny energieffektivare fliseldad panna.

Investeringskostnaden beräknas uppgå till 2 200 tkr.

Sunderby sjukhus, östra entrén, gång- och cykelbana

Trafikverket har byggt en vänthall för tågtrafiken. Tillgängligheten från perongen till Östra entrén till sjukhuset är dålig då det bara finns en infart avsedd för motorfordonsfordonstrafik.

För att förbättra tillgängligheten och säkerheten för gående föreslås att en gång och cykelbana med tillhörande belysning och sittbänkar byggs intill infarten.

Investeringskostnaden beräknas uppgå till 1 200 tkr.

Objekt, tkr	Fastighetsinvesteringar	Totalt
Energieffektiviseringar i länet	3 000	3 000
Elevhem för Kalix naturbruksgymnasium	20 600	20 600
Ny värmepanna, Kalix naturbruks gymnasium	2 200	2 200
Synderby sjukhus, östra entrén, gång- och cykelbana	1 200	1 200
Summa	27 000	27 000

Förslag till beslut

Angivna objekt får igångsättas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 128

Orgelinvigning på Studio Acusticum

Dnr 375-12

Ärendebeskrivning

I oktober 2012 invigs den så kallade Acusticumorgeln med bland annat nykomponerad musik av Benny Andersson. Orgeln blir Skandinaviens största med 208 stämmor och passar för alla typer av musik; klassisk, symfonisk och modern. Ett unikt instrument som aldrig tidigare existerat och som skapats för framtidens musik.

Det mest fascinerande och nyskapande är den elektroniska styrningen som blir någonting helt nytt i orgelvärlden. Det innebär följande möjligheter:

- Inspelningsfunktion som gör att den kan lyssna på sig själv. Denna finess blir ett pedagogiskt redskap i undervisningen
- Sändnings- och mottagningsfunktion som kan kopplas upp mot Internet vilket innebär att orgeln kan spelas oavsett var du befinner dig i världen. Detta möjliggör också utbildning på distans. Omvänt kan konserter och orgelmusik sändas ut till en global publik.
- Möjligheter till allehanda ljudmässiga effekter.

Orgeln byggs under ledning av Gerald Woehl, tysk orgelbyggare i tredje generationen, och är placerad i stora konsertsalen bakom körläktaren. Utöver konserter och undervisning kan den nya orgeln användas i forskningssyfte.

Till invigningen 11-19 oktober 2012 skapas ett gediget program bestående av konserter och symposier med stora delar av världens orgelelit. Till detta anordnas särskilda barnkonserter och intressanta kringarrangemang i konserthuset som förväntas locka en bred och allmän publik. För att särskilt understryka att detta är ett instrument för framtiden kommer den allra första konserten att rikta sig till barn och framförs av Luleåorganisten Marcus Wargh. Hela invigningsveckan kommer att dokumenteras.

Projektet finansieras genom entréavgifter, medel från Piteå kommun, 1,5 miljoner kr, Luleå tekniska universitet 265 000 kr, Sparbanken Nord 250 000 kr samt vissa ytterligare smärre bidrag förutom Norrbottens läns landstings föreslagna medel.

Total budget för hela invigningsperioden är 2 714 600 kr

Förväntat resultat av projektet

En invigning med nationell uppmärksamhet av ett unikt instrument i världsklass.

Yttrande och förslag till beslut

Mot ovanstående bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Medel anvisas ur Division Kultur och Utbildnings anslag för kulturbidrag med 300 000 kr.
- 2 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 3 Den del av projektet, som bidraget avser, utvärderas separat efter projektets slutförande.
- 4 Eventuella förändringar i den del av projektet, som bidraget avser, ska ske i samråd med division Kultur och utbildning.
- 5 Projektets syfte ska bibehållas.
- 6 Vid all annonsering och annan marknadsföring ska anges att projektet erhållit stöd från Norrbottens läns landsting. Landstingets logotype ska användas. Logotyp hittas på www.nll.se/kultur .
- 7 Slutrapport med ekonomisk redovisning ska lämnas senast en månad från projekttidens utgång. Om inte slutrapport inkommer eller det vid uppföljning mot lämnad rapport visar sig att projektet inte följt angiven beskrivning kan återbetalning av stödet eller del därav bli aktuell.
- 8 Om projektet inte är avslutat inom tre månader från angiven sluttid eller påbörjat inom tre månader från angiven starttid, måste beslutet om bidrag omprövas.
- 9 Projektet ska genomföras enligt de eventuella villkor som är förenade med beslutet.
- 10 Bidrag som beslutats under visst verksamhetsår, men inte är rekvirerade före den 31 maj nästkommande år betalas ej ut.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 129

Bidrag till filmprojektet Ingen vill ha dig

Dnr 1652-11

Ärendebeskrivning

Mitra Sohrabian ansöker om 429 530 kr till dokumentärfilmen Ingen vill ha dig. Tanken är att i en poetisk dokumentärfilm skildra Heide Krönleins liv i både med- och motgång.

Mitra Sohrabian avser att med Heide Krönleins egen bok "Flickan i Berlin" som grund göra en dokumentärfilm i både dåtid och nutid. Mitra kommer att visa hennes stora intresse för att fotografera och filma naturen men också beskriva hennes liv som inneburit många svåra och tunga erfarenheter. Heide Krönleins trädgård är, för många, en berömd plats i Norrbotten.

Mitra Sohrabian hoppas kunna filma Heide under vår, sommar och höst när det händer mest i både hennes liv och hennes trädgård, men även på vintern. Samtidigt kommer Mitra att redigera filmen under höst och vinter och arbeta med de animationer som hon ska ta från Heides bok och de minnen som Heide förmedlar.

Mitra Sohrabians egen beskrivning av filmen säger: "Det som Heide hade skrivit handlade inte bara om andra världskriget utan om alla människor som har varit offer för något krig. Det handlade om alla de människor som råkar vara i ett krig, råkar födas och leva i ett förtryckt land, hamnar i orättvisa, grymhet. Krig för inte bara med sig dödande utan lämnar också kvar dem som har förlorat allt de har. Att leva kan många gånger vara ett straff, och döden skulle kunna vara en bekväm utväg, en befrielse."

Filmpool Nord och Jokkmokks kommun är samarbetspartners i projektet.

Filmpool Nord och Jokkmokks kommun medfinansierar projektet med 100 400 kr respektive 50 000 kr. Egen insats är 58 890 kr.

Total kostnad för projektet är 638 820 kr

Den totala projekttiden är 2012-2013.

Förväntade resultat av projektet

Mitra Sohrabian vill skapa en dokumentärfilm kring ett känt livsöde med bärighet i dagens verklighet för våra flyktingar.

Yttrande och förslag till beslut

Mitra Sohrabian är en erkänt duktig animatör och dokumentärfilmare, från Iran, som erhöll Rubus Arcticusstipendium 2010. Heide Krönlein har under

sitt liv upplevt krig och uppbrott, verkat som författare och fotograf och har ett unikt livsöde. En dokumentärfilm om Heide Krönlein av filmaren Mitra Sohrabian har förutsättningarna att bli mycket intressant och av hög kvalitet.

Mot ovanstående bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Medel anvisas ur Division Kultur och Utbildnings anslag för kulturbidrag med 300 000 kr.
- 2 Den del av projektet, som bidraget avser, utvärderas separat efter projektets slutförande
- 3 Eventuella förändringar i den del av projektet, som bidraget avser, ska ske i samråd med division Kultur och utbildning
- 4 Projektets syfte ska bibehållas
- 5 Vid all annonsering och annan marknadsföring ska anges att projektet erhållit stöd från Norrbottens läns landsting. Landstingets logotype ska användas. Logotyp hittas på www.nll.se/kultur
- 6 Slutrapport med ekonomisk redovisning ska lämnas senast en månad från projektidens utgång. Om inte slutrapport inkommer eller det vid uppföljning mot lämnad rapport visar sig att projektet inte följt angiven beskrivning kan återbetalning av stödet eller del därav bli aktuell.
- 7 Om projektet inte är avslutat inom tre månader från angiven sluttid eller påbörjat inom tre månader från angiven starttid, måste beslutet om bidrag omprövas
- 8 Projektet ska genomföras enligt de eventuella villkor som är förenade med beslutet
- 9 Bidrag som beslutats under visst verksamhetsår, men inte är rekviderade före den 31 maj nästkommande år betalas ej ut.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena 1 och 2 och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS) och Dan Ankarholm (NS) till förmån för yrkande 2.

§ 130

Utökad finansiering av projektet Konstmuseet i Norr 2012

Dnr 1348-11

Ärendebeskrivning

För att säkerställa Konstmuseet i Norr behövs ytterligare finansiering om 400 000 kr då Tillväxtverket har aviserat om avslag på ansökan om bidrag ur Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Bakgrund

Konstmuseet i Norr består av tre delar; länskonstmuseiverksamhet med bas i Kiruna, Havremagasinet i Boden samt Resurscentrum för konst i Luleå.

Målet med projektet *Konstmuseet i Norr* är att uppnå en utveckling av infrastrukturen för konsten i länet och öka tillgängligheten för länets invånare att på olika sätt ta del av konst. Projektets måluppfyllelse nås genom att etablera regionala funktioner för pedagogisk konstverksamhet, erbjuda rådgivning och kompetensutveckling för kommuner, konstnärer, pedagoger med flera, bredda konstnärernas arbetsmarknad genom att förmedla konstuppdrag, marknadsföra konstverksamheten och konstens betydelse i samhällsutvecklingen i länet, visa konst och erbjuda kringaktiviteter samt öka barn och ungas möjlighet att på olika sätt ta del av konst.

En gemensam samordning för alla tre delar av projektet sker genom en koordinator, som är placerad i Kiruna. Respektive del av projektet har därutöver egen personal men kommer att driva verksamheten i nära samverkan och därmed befrukta varandra. Målet är att permanenta lösningar för *Konstmuseet i Norr* ska utvecklas och verksamhet vid Havremagasinet och Resurscentrum för konst etableras.

Kirunadelen av projektet har pågått sedan 2009 med finansiering av Kiruna kommun och Norrbottens läns landsting, utökad medfinansiering söks därför inte till denna del av projektet. Under hösten 2011 har projektets övriga 2 delar, Resurscentrum för konst i Luleå och Havremagasinet i Boden startat med medel från Norrbottens läns landsting (200 000 kr) och Statens Kulturråd (500 000 kr).

Nuläge Havremagasinet och Resurscentrum för konst

På Havremagasinet i Boden, som är på väg att utvecklas till en del i länets kulturturism, kommer framför allt samtidskonst att visas med tillhörande pedagogisk verksamhet. Ett omfattande nätverksarbete har genomförts och marknadsföringsstrategier för verksamheten har arbetats fram. Utställningar

har planerats och konstnärer kontaktats för 2012 års verksamhet, som invigs med en sommarutställning med internationella samtidskonstnärer den 6 juni 2012, tillsammans med konst av Bodenskolans konstnärer och en utställning om själva byggnaden Havremagasinet som fyller 100 år. Ytterligare en utställning genomförs under hösten. Inför dessa utställningar ska vissa renoveringsarbeten genomföras för att uppfylla kraven på tillgänglighet och antal toaletter. Nödvändiga arbeten för korrekta förutsättningar för caféverksamheten är planerade. Förhandlingar om renoveringsbehov och kontrakt för byggnaden Havremagasinet har processats och är nu inne i slutfasen.

Till Resurscentrum för konst i Luleå kommer kommuner, landsting, företag, konstnärer, enskilda att kunna vända sig för att få hjälp med förmedling av konstuppdrag. Resurscentrat kommer även att arbeta med fortbildningar för konstnärer, pedagoger med flera samt bistå med marknadsföring av konstverksamhet med fokus på konstens betydelse i samhällsutvecklingen. Under hösten 2011 har nätverksbyggandet och letandet efter en lämplig lokal för Resurscentrum för konst pågått. Under våren 2012 invigs Resurscentrums lokal i centrala Luleå och en projektledare kommer att anställas. Tjänsten är utannonserad.

Norrbottens läns landsting lämnade i augusti 2011 in en ansökan om medel ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden för att komplettera de nationella, regionala och kommunala satsningarna i projektet. Under senhösten 2011 lämnade Tillväxtverket beskedet att ”ansökan beviljas om medel finns”. Norrbottens läns landsting har nu i kontakt med Tillväxtverket fått beskedet att eventuella kvarvarande medel fördelas i maj 2012. Tyvärr är utsikterna att beviljas medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden väldigt små enligt myndighetens handläggare, vilket innebär att andra former av finansiering måste sökas för projektet *Konstmuseet i Norr*.

Norrbottens läns landsting prioriterar *Konstmuseet i Norr* och tar ett utökat ekonomiskt ansvar i projektet. För 2012 har 1 374 000 kr tidigare beslutats. Statens kulturråd har beviljat 900 000 kr för 2012. Boden och Luleå kommuner har sedan tidigare beviljat 500 000 kr vardera för 2012.

Utökad medfinansiering söks från Boden och Luleå kommuner.

Total kostnad för 2012 är 4 484 000 kr.

Förslag till beslut

Mot ovanstående bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

Medel anvisas ur Landstingsstyrelsens oförutsedda utgifter med 400 000 kr.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 131

Yttrande om de framtida strukturfondernas genomförandeorganisation 2014-2020

Dnr

Bakgrund

Nu finns påverkansmöjligheter om den kommande strukturfondsperiod och därför väljer landstinget att föra fram sina synpunkter inför kommande strukturfondsprogram i ett initiativyttrande om den framtida genomförandeorganisationen för EU:s strukturfonder i Sverige 2014-2020.

Yttrande och förslag till beslut

För att uppnå EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 samt ett sammanhållet EU är det av största vikt att den lokala och regionala nivån aktivt deltar i genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik i alla skeenden av genomförande; planering, programskrivning, prioriteringar, lärande och uppföljning. Den regionala och lokala nivån har kunskap om behov och möjligheter och vilka investeringar som kan skapa bäst nytta.

Landstinget anser att den nuvarande genomförandeorganisationen av strukturfonderna i stort fungerar väl men kan förbättras för att stärka det regionala ägandet.

Framtagande av program

Förankring i de regionala strategierna är centralt för ett regionalt ägande av regionalfonden, samt för socialfonden som bör regionaliseras. Detta bör beaktas även under programmets framtagning och bearbetning. De regionalt utvecklingsansvariga bör leda arbetet med att ta fram de regionala programmen.

Framtagandet av programmen bör bestå i en bred process som involverar relevanta aktörer inklusive den lokala nivån samt de strategiska underlagen (RUS) är till nytta för förankring och genomförande av programmet. Arbetet bör också präglas av transparens.

Landstinget anser att den politiskt valda regionala nivån är bäst lämpad att ta fram regionala utvecklingsstrategier och koppla dessa till EU-program. Detta eftersom tydligast förankring så uppstår eftersom det är de folkvalda på ett tydligt sätt för medborgarna då ansvarar för valda prioriteringar.

Regionala och nationella program

Den regionala fonden har fungerat väl i Övre norrland där den har skapat engagemang hos lokala och regionala beslutsfattare att genomföra goda investeringar, utifrån regionens behov, kopplat till den regionala utvecklingsplanen och inom ramarna för de tematiska prioriteringarna inom regionalfonden.

Landstinget menar att sociala fonden ska regionaliseras och ordnas enligt samma modell som regionalfonden. Det stärker den regionala nivån att kunna

vidta åtgärder med ett bredare angreppssätt, att skapa bättre möjligheter för regional utveckling och tillväxt utifrån de regionala behoven.

Flerfondsprogram och koppling till andra EU-program och strategier

Landstinget ser positivt till flerfondsprogram som inkluderar regionala och socialfonden, insatser för landsbygdsutveckling samt vattenbruk och där strukturfondspartnerskapet behandlar dessa frågor.

Mer nytta genom synergieffekter kan därmed uppstå exempelvis genom att man kombinerar socialfondsinsatsernas med regionalfondens insatser och kan få till vassare projekt som inkluderar fler delar i en insats, där exempelvis utbildningsinsatser kan göras i regionala utvecklingsprojekt.

Landstinget menar att kopplingen mellan EU:s olika program i stor utsträckning finns men att den kan ytterligare stärkas. I Övre norrland har kopplingarna mellan Interreg och Regionalfonden fungerat väl och varit väl förankrade, genom att varje strukturfondspartnerskapsmöte alltid inkluderat en punkt på dagordningen för Interregprogrammen.

Östersjöstrategins målsättningar måste synliggöras i EU:s program, såsom regionalfonden, så att insatser inom ramen för Östersjöstrategin genomförs. På så vis skickas signaler om betydelsen av implementering av Östersjöstrategins målsättningar och ger ett ökat regionalt inflytande och ökat regionalt ägande av genomförandet av strategin.

Strukturfondspartnerskapets sammansättning och arbetssätt

Landstinget tycker att strukturfondspartnerskapet i majoritet bör bestå av politiska företrädare och ledas av en regional politisk företrädare. Den regionala politiska nivån ska även ha ansvaret för utnämning av partnerskapsgruppen. Detta stärker det regionala utvecklingsansvaret hos de folkvalda och ger en bra koppling till de regionala utvecklingsstrategierna. Partnerskapet bör även omfatta representanter från näringsliv, universitet och det civila samhället.

Sammansättningen i partnerskapet bör vara jämställt. Tillfrågade organisationer bör nominera en man och en kvinna. Ansvarig för partnerskapet bör därefter sätta samman partnerskapet utifrån de nominerade och att partnerskapet i sin helhet slutligen blir jämställt. De nominerade bör ges en ordinarie och ersättarplats i partnerskapet. En modell med ordinarie ledamot och ersättare skapar ett mer stadigvarande arbete inom partnerskapet då deltagande från organisationer skapar bättre förankring och blir mer pålitligt till skillnad från mer personliga mandat i partnerskapen.

Landstinget bedömer att konsensus som beslutsregel kan skapa dynamik i diskussionerna där partnerskapets ledamöter tvingas framföra argument, beakta andras synpunkter för att slutligen komma fram till ett gemensamt och resultatriktat beslut.

Strukturfondspartnerskapets sammansättning, nomineringsförfarande och arbetssätt måste harmoniseras över landet för att skapa en transparent beslutsprocess för offentliga medel.

Strukturfondspartnerskap och förvaltningsmyndighet

Landstinget anser att berednings- och beslutsprocessen måste förbättras där rollfördelningen mellan ansvarig förvaltningsmyndighet och strukturfonds-

partnerskapet förenklas och förtydligas. Det ökar transparensen och enkelheten och förståelsen av processen. Denna hantering måste harmoniseras över landet.

För att förenkla för sökande bör det finnas en förvaltningsmyndighet och ett ansökningsförfarande och beslutsprocess för socialfonden och regionalfonden. Det upplevs onödigt svårförståeligt med nuvarande system.

Landstinget förespråkar en förvaltningsmyndighet för ett flerfondsprogram eller för flera program.

Övervakningskommittéerna

Landstinget anser att nuvarande form av Övervakningskommitté inte fungerat väl. Kopplingen mellan strukturfondspartnerskapets ansvar att besluta om investeringar utifrån regionens behov och tematiska prioriteringar inom regionalfonden och Övervakningskommitténs ansvar att göra omprioriteringar inom regionalfondens ramar har inte fungerat.

Landstinget förordar att Övervakningskommitténs ansvar att göra omföringar inom ramen för regionalfonden utifrån regionens behov bör ligga hos strukturfondspartnerskapet. Den nationella nivån (regeringskansliet och myndigheter) ansvarar övergripande över alla fonder i Sverige. Därmed bör även det systematiska lärandet även öka.

Projektrigging för effektivitet och resursutnyttjande

Landstinget anser att det finns anledning att utveckla och stärka ansökningsprocessen för att få till stånd bättre och mer strategiska projekt. Processtöd ger bättre kvalitet, en gängse arbetsmetod inom Socialfonden, och bör övervägas att införas i alla program. Urbact-programmet använder sig av en modell med två faser, där man i en första fas bedömer projekttiden och därefter färdigställs en eventuell projektansökan. Den har fungerat väl och bör övervägas överföras till regionalfonden.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting avger initiativyttrande om de framtida strukturfondernas genomförandeorganisation.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 132

Medfinansiering till FRAMÖVER - Framtid i Överkalix

Dnr 756-12

Ärendebeskrivning

Samhällsutvecklingen i norra Sverige har under de senaste decennierna inneburit en kraftig minskning av befolkningen med en rad negativa konsekvenser som följd. Överkalix kommun är inget undantag. Trots en rad insatser för att bromsa befolkningsminskningen under de senaste 25 åren har invånarantalet minskat från 4 900 till nuvarande cirka 3 600. Ålderssammansättningen i andel personer över 65 år är bland den högsta i regionen.

Antalet företag och arbetstillfällen har under åren minskat. De stora näringarna skogs- och träindustrin har genomgått stora rationaliseringar och förändringar och skapar därmed inte många jobb längre. Även tidigare blomstrande branscher som livsmedelsindustrin och annan småskalig industri har blivit färre. Politiska och andra strävanden för att hejda utvecklingen har inte gett tillräcklig effekt. Det finns skäl att anta att framtida utveckling följer samma mönster som tidigare om inte särskilt verkningsfulla åtgärder sätts in.

Näringslivsarbetet ska fokusera på långsiktighet med avsikt att främja näringslivets konkurrenskraft och Överkalix attraktionskraft med utblick mot utveckling/expansion av befintligt näringsliv, utökat nyföretagande samt positiv befolkningsutveckling. För att attrahera nyföretagare och inflyttare måste Överkalix uppfattas som en attraktiv kommun att verka, leva och bo i.

Projektet FRAMÖVER ska forma ett näringslivsprogram samt en utvecklingsplan. Utvecklingsplanen ska innehålla sådana aktiviteter som långsiktigt bidrar till ett positivt lokalt företagsklimat, en hållbar och växande infrastruktur för att styra och positivt påverka sådana näringslivsaktiviteter som har bra grogrund och är till nytta för samhällsutvecklingen. Därutöver kommer projektet att arbeta med att formulera de plattformar som behövs för marknadsföring, konceptutveckling och paketering av Överkalix.

Projektet ska ta fokus på att

- skapa tillväxt i befintliga företag
- verka inom områden som ger synergier mellan redan etablerade verksamheter och potentiella tillväxtområden
- identifiera och utveckla nya möjligheter kopplade till kommunens och regionens förutsättningar samt utmärkande drag

Ekonomi

Projektägare är Överkalix kommun. Projektets totala budget är 6 000 000 kr, fördelat på tre år. Från landstinget söks totalt 900 000 kr som medfinansiering. Övriga medfinansierare är Länsstyrelsen i Norrbotten (3 000 000 kr) och Överkalix kommun (2 100 000 kr).

Förväntat resultat

Syftet med projektet är att

- forma långsiktiga strategiska planer i för att utveckla och skapa tillväxt i Överkalix
- stötta utvecklingen i befintliga företag
- utveckla samverkan mellan kommun, företag och forskning

- öka sysselsättningen och fler yngre yrkesverksamma stannar eller flyttar till kommunen
- utveckla koncept och plattformar för att förbättra marknadsföringen och det investeringsfrämjande arbetet

Övergripande målen med projektet är att skapa

- Förbättrat lokalt företagsklimat
- Ökad kännedom och attraktivitet
- Ökad tillväxt – ökat innevånarantal och företagstillväxt
- Ökad mångfald och integration
- Ett logistiskt nav

Projektet ska bland annat skapa minst 20 nya arbetstillfällen (10 kvinnor, 10 män).

Jämställdhet, mångfald och integration

De aktiva genomförarna av projektet (projektledare, konsulter, referens-/styrgrupp etc) ska vara av båda könen, fördelningen 30% av det ena könet accepteras, men 50/50 eftersträvas. Deltagande företag ska komma från alla branscher, det vill säga både från typiskt manliga och från typiskt kvinnliga. Projektet ska introducera arbetet med att utveckla samverkansformer som öppnar för samverkan med och inflytande från aktörer utanför de traditionella, ofta manliga, nätverken samt även att arbeta in jämställdhets-, integrations- och mångfaldsfrågor i projektet. Bland annat kommer nya Överkalixbor som kommer från andra länder få en särskild inbjudan att delta i relevanta möten och näringslivsträffar. Projekt kommer bland annat att samverka med Studieförbundet Vuxenskolan när det gäller mångfalds- och integrationsfrågor.

Verksamhet efter projektperioden

Deltagande företag arbetar efter egna offensiva handlingsprogram. Företagen har väl utvecklade marknadsplaner och affärsplaner inklusive exportplaner. De kluster och affärsdrivna strukturer som identifierats och utvecklats inom projektet kommer att fortsätta att finnas kvar som en resurs för utveckling av kommunens näringsliv efter projektet. Lärdomar och idéer från projektet kommer att omsättas i nya insatser. Dels inom de befintliga företagen, dels genom fortsatt samverkan med nya företag.

Förväntade effekter på sikt är att Överkalix kommun visar en positiv befolkningstillväxt. Antalet arbetstillfällen har ökat och arbetslösheten har minskat. Skatteunderlaget i kommunen har ökat vilket innebär en tryggad samhällsservice för medborgarna

Något eller några år efter projektet förväntas projektet ha bidragit till:

- Identifiering av ytterligare potentiella produkter/tjänster med internationell marknadspotential för företagen enskild eller för företag i samverkan.
- Aktiva, befintliga affärsdrivande strukturer i kommunen som arbetar kontinuerligt och strategiskt med utveckling av idéer, innovationer, system och

kompetens. Dessa strukturer arbetar enligt Trippel-Helix modellen det vill säga politik/samhälle, forskning och näringsliv i samspel.

- Representation från kommunens företag på flera internationella mässor och liknande arrangemang.
- Fler internationella affärsavtal med företag i kommunen.
- Bra metodik för att arbeta framgångsrikt och brett med jämställdhet, integration och mångfald för en hållbar näringslivsutveckling.

Yttrande och förslag till beslut

Den demografiska utvecklingen är en stor utmaning för Norrbotten. Sedan flera år tillbaka har negativa befolkningsciffror samt en höjd medelålder präglat länet, detta trots en hög tillväxt. Några av länets kommuner har ett mer gynnsamt läge medan andra möter utmaningarna med en stor andel åldrad befolkning tidigare, som bland andra Överkalix. Överkalix kommun visar i och med det här projektet att man på allvar vill ta sig an ett brett spektrum av frågor för att försöka vända trenden. Projektet genomsyras också av samarbete och samhandling tillsammans med andra aktörer, exempelvis Invest in Norrbotten och turismdestinationen Heart of Lapland.

Landstingsplan 2012-2014 lyfter fram vikten av utveckling av varje del av länet utifrån dess egna villkor och förutsättningar. Projektet ligger väl i linje med den nyligt antagna Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Överkalix kommun medfinansiering med maximalt 900 000 kr till projektet Framtid i Överkalix (FRAMÖVER) under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012 med 300 000 kr, för 2013 med 300 000 kr och för 2014 med 300 000 kr.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 133

Medfinansiering till Ung i Tornedalen

Dnr 758-12

Ärendebeskrivning

Måste man flytta för att vara lyckad? Hur kan mindre orter locka unga att bosätta sig där? Det är en fråga som projektet Ung i Tornedalen vill undersöka. Unga vuxna i Norrbotten och Tornedalen flyttar till större städer för att utbilda sig och jobba, men trots förhoppningarna hos beslutsfattare i länet att dessa ska återvända – så sker det inte. I länet, likt många andra glest befolkade län är en vanligt förekommande attityd att endast de som lämnar bygden är värda något. Dessa attityder får till följd att de unga som stannar kvar inte känner sig sedda eller känner sig som viktiga resurser i samhället. Norrbotten behöver unga människor som är företagsamma och som känner sig framgångsrika, med tanke på bland annat länets kompetensförsörjningsbehov.

Några gemensamma faktorer för Tornedalen som påverkar villkoren för unga människor är: en låg andel kvinnor, få branscher och relativt statisk arbetsmarknad, låg andel vidareutbildar sig efter gymnasiet, litet utbud av aktiviteter, nöjen och fritidsaktiviteter vilket begränsar möjligheten att utöva sina intressen, låg andel unga som engagerar sig politiskt/ideellt, många ensamkommande flyktingbarn samt flera minoriteter är representerade i området främst i form av barn med samisk och tornedalsfinsk bakgrund.

Syfte och mål

Mot bakgrund av ovanstående beskrivning syftar projektet därför till att

- Unga inspireras att ta plats i samhället och i än större grad vara delaktiga i att påverka samhället och sin egen livssituation.

- Öka förutsättningarna för att unga ska trivas och välja att bo kvar i Tornedalen och Norrbotten samt känna en stolthet över bygden.
- Motverka homogena grupper och öppna upp befintliga nätverk för unga som innebär att de kan skapa sina egna nätverk och öka möjligheten att få jobb eller hitta vad det är de vill utbilda sig till/jobba med.
- Skapa mötesplatser och möten och mötesplatser mellan människor med idéer där unga människor kan inspirera och inspireras.
- Fler unga får arbete inom regionen. Projektet ska ta tillvara ungas kreativitet när det gäller arbetsmarknad och arbetstillfällen. Detta kan stimulera till nya nischer och branscher som gör att arbetsmarknaden blir mer differentierad samt att nya näringar skapas.

Aktiviteter

Aktiviteter som planeras i projektet är informations- och inspirationsmöten, workshops, handledning av enskilda ungdomar och grupper (arbetsgrupper och projekt), studiebesök, samverkan med företag/privatpersoner gällande problemlösning och framtidsspaning, skapa möten över generationsgränserna samt ett "mötesplats-kit" för kreativa möten. Det slutgiltiga arbetet med att ta fram aktiviteter och utbildningsmaterial kommer att ske under projektets första fas tillsammans med målgruppen unga men också med samarbetsorganisationer. Detta för att unga givetvis måste vara med och forma projektet. Under hösten 2011 har initiativtagarna till projektet fört diskussioner med unga i regionen och fått fram tänkbara idéer och aktiviteter till projektet. Tanken är att arbetsgrupper ska bildas kring idéerna och projektet ska stötta de unga att genomföra dessa.

Ekonomi

Projektägare är organisationen Hela Sverige ska leva Norrbotten. Projektets totala budget är 5 865 000 kr, fördelat på tre år. Från landstinget söks totalt 600 000 kr som medfinansiering. Huvudfinansiär till projektet är Allmänna Arvsfonden. Övriga medfinansiärer är Pajala, Övertorneå och Haparanda kommun, Kommunförbundet Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten, Hela Sverige ska leva, Sparbanken Nord, Swedbank Haparanda, Handelsbanken, Vattenfall Inlandskraft, Företagarna, Arena Tornedalen, Northland Resources.

Förväntat resultat

- Att ca 1000 unga kommer att vara delaktiga i projektet.
- Att det finns en medvetenhet hos kommuninvånare, beslutsfattare och tjänstemän om den idériedom och den kompetens som unga människor innehar.
- Att unga ska få redskap för att kunna och våga vara med att påverka samhället i positiv riktning och känna delaktighet i vad som sker dels lokalt i sin by/sin ort och även regionalt i Tornedalen/Norrbotten.
- Att projektet ska ha väckt intresse för ett engagemang i samhällsfrågor, t ex genom ett engagemang i en förening, ett politiskt parti eller genom att man väljer att driva en egen fråga/ett projekt för att förbättra samhället.

- Att det efter projektslutet är naturligt att unga är med i samhällsprocessen och får delta på lika villkor.
- Att unga har kunskaper om entreprenörskap och innovationsprocesser. Samt att det framkommit nya affärsidéer som någon/några förverkligar inom loppet av projekttiden (20 nya företag, 8 ledda av unga kvinnor, 12 ledda av unga män).
- Att det skapats arbetstillfällen för unga: 50 unga kvinnor, 50 unga män.
- Att fler unga vill leva och bo i regionen
- Att det vid projekttidens slut finns ett koncept och en metodbeskrivning som ska kunna tillämpas på andra platser.

Målgrupper för projektet är unga i åldern 12 till 25 år i Tornedalskommuner-
na. Antalet i denna målgrupp uppgår till ca 3000 personer. Projektet beräknas
nå ca 1000 av dessa. Särskilda insatser kommer att riktas till tjejer, nyan-
lända, nysvenskar, romer och unga med funktionsnedsättningar.

Jämställdhet, mångfald och integration

Projektet har ambitionen att ha en positiv inverkan på jämställdheten och mångfalden i regionen genom att låta unga: flickor, pojkar, kvinnor och män påverka samhället och sin livsmiljö. Erfarenheter och kunskaper hos alla kommer att tillvaratas, oavsett ursprung, ålder och kön. Detta kan generera nya kreativa idéer som i sig kan leda till att unga får ta större plats och därigenom bidra till ett samhälle som är mer jämställt och präglad av mångfald. Ett särskilt fokus kommer ligga på att unga med utomnordiskt ursprung får påverka samhället och sin livssituation.

Uppföljning och verksamhet efter projektperioden

Erfarenheterna kommer att dokumenteras under projektets gång och spridas via lägesrapporter och sociala medier. Projektet arbetar även med att knyta till sig forskare för att följa projektet. Tanken är att en mindre organisation kommer att vara etablerad efter projekttidens slut. Basen för finansieringen kan sökas i form av ett organisationsbidrag från Ungdomsstyrelsen. Organisationen ska innehålla en stor andel unga som medlemmar och kan gestaltas av exempelvis en tankesmedja eller ett resurscentra i Tornedalen där unga har ett stort inflytande.

Yttrande och förslag till beslut

En ständig diskussionspunkt när det gäller Norrbottens attraktivitet är förmågan att få unga människor att trivas, bo och verka i länet. Trots detta flyttar unga från länet, fler än vad som flyttar in. En orsak kan vara bristen på delaktighet i lokalsamhället och i regionen samt bristen på forum och mötesplatser mellan unga och beslutsfattare. Detta är något Ung i Tornedalen vill ta tag i. Att aktiviteterna för projektet inte är färdigdesignade ses bara som en fördel, då det betyder att unga har möjligheten till reell påverkan av innehållet.

Projektet stämmer även väl överens med landstingets mål Attraktiv Region, där det sägs att ”de huvudsakliga beståndsdelarna i utvecklingskraft och förändringsförmåga är att involvera unga människor och samtidigt ta tillvara de

äldres engagemang och erfarenhet samt att arbeta för nya perspektiv, kulturell mångfald och internationellt samspel”. Landstinget ska vidare prioritera insatser som stärker ungas självförtroende, entreprenörskap och delaktighet samt stötta idéer som främjar Norrbottens attraktivitet. Projektet är en kombination av alla delarna.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Hela Sverige ska leva Norrbotten medfinansiering med maximalt 600 000 kr till projektet Ung i Tornedalen under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012 med 200 000 kr, för 2013 med 200 000 kr och för 2014 med 200 000 kr.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 134

Medfinansiering till Kolarctic Boys and Men 2020

Dnr 978-12

Ärendebeskrivning

Avdelningen för arbetsvetenskap vid Luleå tekniska universitet har under många år arbetat med arbetsplatser och arbetsorganisation utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Kunskapen om kvinnors arbete och situation har ökat och är större än kunskapen om mäns. Detta kan vara en faktor som hindrar utvecklingen av ett jämställt samhälle. I Kolarctic-området är det flera regioner som har, eller kommer att få, en befolkningspyramid i obalans, bland annat genom en lägre andel kvinnor än män. Därför har efterfrågan på forskning och projekt om män och maskulinitet ökat. Det behövs specifik kunskap för att komma vidare med förståelsen av jämställdhet och genus.

Hypotesen är att framtidens maskulinitet kommer att spela roll, och de möjligheter som dagens pojkar och män upplever att de har i regionen påverkar både hur de själva väljer att delta och även flickors och kvinnors situation.

Därför vill projektet samla befintlig forskning kring pojkars och mäns livssituation och sammanställa denna i en lättillgänglig kunskapsplattform i form av rapporten "Kolarctic Boys and Men 2020: Challenges-Struggles-Dreams-Rewards."

Syfte och mål

Projektets mål är att utveckla en lättillgänglig kunskapsplattform om pojkar, män och maskulinitet i Kolarctic som är relevant i förhållande till EU:s tillväxt och sysselsättningsstrategi samt den regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten. Projektet syftar till att bidra till arbetet för hållbar utveckling i Norrbotten och Kolarctic-området, särskilt med avseende på jämställdhet och gränssnittet mellan hållbarhet och kunskapssamhälle. Kunskapsplattformen ska adressera pojkars och mäns utmaningar, svårigheter, drömmar och framgångar i Kolarctic-området. Målgrupper för projektet är forskare inom områdena för samhällsvetenskap, jämställdhet och genusstudier, experter och civilsamhället som verkar inom dessa områden. De slutliga mottagarna av projektet är myndigheter och offentlig sektor som ansvarar för planering, styrning och utvärdering av lokal och regional utveckling, HR-expert och tjänstemän, universitet och högskolor, civilsamhället samt forskare som arbetar med utvecklingsfrågor inom Kolarctic-området. Unga är också en målgrupp i egenskap av kommande beslutsfattare och experter inom Kolarctic-området.

Aktiviteter

Aktiviteter som planeras i projektet är följande

- Identifiera och sammanställa material som handlar om pojkar och män i respektive länder i Kolarctic-området. Det gäller statistik, enkäter, forskningsresultat, projektrapporter och annat material.
- Utvärdera resultatet och sammanställa materialet till en kunskapsplattform som bland annat dokumenteras i en rapport som görs i en engelsk och en rysk version.
- Ordna workshops och rundabordsamtal i varje land som blir input i tolkningsprocessen när materialet sammanställs.
- Ordna fyra konferenser, en i varje land, med föreläsningar, möten, workshops och rundabordsamtal.
- Skapa informationsmaterial, bland annat en broschyr på nationella och minoritetsspråk, samt sprida informationen till EU-konferenser vid tre tillfällen.

Projektet är tänkt att starta i början på oktober 2012 och avslutas i slutet på september 2014.

Ekonomi

Luleå tekniska universitet är projektägare. Projektets totala budget är 1 271 650 euro, fördelat på 2 år, där partners från Sverige, Ryssland, Norge och Finland går in med medfinansiering. Vad gäller den svenska medfinansieringen söks totalt 178 713 euro från landstinget. Övrig svensk medfinansiering sker från Luleå tekniska universitet själv som har en total medfinansiering på 44 678 euro.

Förväntat resultat

Projektets resultat kommer att vara fyra konferenser, flertalet nationella möten och evenemang, en broschyr samt rapporten "Kolarctic Boys and Men 2020: Challenges-Struggles-Dreams-Rewards" (KBM 2020) som skrivs så att den blir användbar för en bred läsekrets. Rapporten kan även utgöra underlag för ett antal vetenskapliga artiklar som ges ut efter projektet.

Jämställdhetsintegrering

Hela projektet handlar om hur jämställdheten kan förbättras i Kolarctic-området genom att öka kunskapen om pojkars och mäns livssituation. Lika många kvinnor som män förväntas delta i projektet.

Uppföljning och verksamhet efter projektperioden

Utvärdering och uppföljning sker genom att:

- Samtal med intressenter och allmänhet pågår under hela projektperioden, vilket blir kontrollpunkter för att tolkningarna som görs är rimliga.
- Projektrapporten blir granskad av en vetenskaplig kommitté.
- Genom sedvanliga kontroller från anslagsgivare.
- De fyra oberoende universiteten ställer krav på samt granskar varandra och resultaten.

Efter projektet kommer det att finnas:

- En sammantagen bild av pojkars och mäns villkor, sett i relation till EU 2020, samt i relation till jämställdhetsmål och hållbarhetsmål.
- En kunskapsplattform med kompetens om genus och maskulinitet i Kolarcticområdet.
- Kunskap om vilken forskning om projekt om pojkar, män och maskulinitet som har bedrivits och bedrivs i Kolarcticområdet.
- Stärkt nätverk mellan forskare och andra intressenter.
- Underlag för att gå vidare med nya projekt i nästa budgetperiod.

Projektets resultat kommer att vara levande genom att rapporten KBM 2020 är framtagen tillsammans med intressenter i regionen, som har nytta av ett kunskapsunderlag. Resultatet kommer med säkerhet att vara intressant för vidare vetenskapligt arbete. Vidare kommer resultatet att föras vidare i Luleå tekniska universitets undervisning. Projektet kommer även innebära att vetenskap om vilka frågor som överarbetade och vilka som är underarbetade. Det betyder att man kan styra om exempelvis projektmedel eller omforma strategier om så krävs.

Yttrande och förslag till beslut

Projektet adresserar en viktig fråga i att öka kunskapen om pojkars och mäns livsvillkor i Kolarctic-området. Projektet är ekonomiskt omfattande och ett renodlat forskningsprojekt. Den efterfrågade medfinansieringen från landstinget är också relativt stort. Landstinget ger årligen bidrag till Norrbottens forskningsråd som har till uppgift att finansiera forskning som är av vikt för regionen och dess utveckling och bedrivs vid Luleå Tekniska Universitet.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen besluta:

Ansökan avslås.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 135

Medfinansiering till Nordpraktik

Dnr 2263-10

Ärendebeskrivning

Nordkalotten står inför en situation med ökad arbetskraftsbrist. En ökad rörlighet på arbetsmarknaden kan hjälpa till att lösa rekryteringen av kvalificerade medarbetare i regionen. Detta gäller inte minst de som utexamineras från den eftergymnasiala yrkesutbildningen (Yh/KY). Föreningen Norden Norrbotten söker därför medfinansiering till det gränsregionala samarbetsprojektet Nordpraktik. Nordpraktik ger studerande på eftergymnasial yrkesutbildning en möjlighet att ta del av en internationell utbildning och praktik utomlands

för att utveckla deras yrkeskunskaper och kännedom om Nordkalotten. Projektet poängterar att rörligheten inom yrkesutbildningen är begränsad trots att såväl studie- som arbetsmarknaderna sedan länge är öppna för alla som bor i regionen. Studerande inom den eftergymnasiala yrkesutbildningen väljer ofta att studera, praktisera och arbeta inom sitt eget land, till skillnad mot många universitetsstuderande. Utöver det finns ett behov av att stärka entreprenörskapet bland studerande på yrkesutbildningarna. Ett sätt är göra detta att studerande på yrkesutbildningen formulerar affärsprojekt som matchas med företag i grannländerna. Denna metod ska Nordpraktik tillämpa.

Målgrupper för projektet är studerande inom den eftergymnasiala yrkesutbildningen (över 20 år), utbildningsanordnare och företag i Norrbotten (Sverige), Lappland (Finland), Nordland, Troms och Finnmarks fylken (Norge).

Ett första steg i Nordpraktik har genomförts och genomförs från 1 augusti 2011 till och med 31 juli 2012. Det steget har innefattat tre seminarier i de tre länderna projektet berör; Norge, Sverige och Finland. Detta har resulterat i att utbildningsanordnare och utbildningsförvaltningar på Nordkalotten fått ökad kunskap om varandras system för yrkesutbildning. Förhoppningen är att detta ska ge ett ökat utbud av yrkesutbildningar på sikt. Under denna period har även fler partners anslutit sig till projektet, bland andra Nordiskt flygtekniskt centrum.

Denna ansökan avser steg två och pågår 2012-08-01 till och med 2014-02-28. Steg två handlar om att implementera en testmodell där sistaårselevs projektidéer matchas med företag i grannländerna. Parterna erbjuds coaching av erfarna affärsutvecklare varefter de studerande deltar i ett program under tre veckor. Inledningsvis ges ökad kunskap om regionen, entreprenörskap och projektutveckling under en utbildningsvecka. Därefter följer två veckors praktik och arbete med de gemensamma samarbetsprojekten hos ett värdföretag. Slutligen samlas deltagarna för redovisning av projekten.

Aktiviteter

- Utveckling av testmodell för matchning av affärsidéer hos sistaårs studerande med företag i ett grannland.
- Utbildnings- och praktikprogram:
  - Introduktion genom utbildningsdagar kring regionernas historia och utveckling, industriell utveckling, näringslivsstrukturen idag, kulturell förståelse och företagskultur samt projektarbetets grunder.
  - Praktik samt arbete med gemensamma samarbetsprojekt

Öppen avslutningskonferens som arrangeras under hösten 2013 där diskussioner kommer föras om vad som kan göras för att öka internationaliseringen av den eftergymnasiala yrkesutbildningen samt hur man kan stödja affärssamarbete och entreprenörskap mellan länderna.

Ekonomi

Nordpraktik är ett EU-projekt i Interreg IVA Nord och 57,54% av projektets budget finansieras med dessa medel. Den totala budgeten är 564 179 euro, varav 27 890 euro söks som medfinansiering från landstinget. Övriga finansierare är Nordkalottrådet i respektive land, Norges statliga Interregmedel,

Troms Fylkeskommune, Kemin-Tornion Ammattikorkeakoulu, Lapin Liitto, Nordiskt flygtekniskt centrum samt Länsstyrelsen i Norrbotten. Föreningen Norden går också in med en egen finansiell insats.

Jämställdhetsintegrering i projektet

Projektets insatser riktas både till kvinnor och män och eftersträvar en jämn könsfördelning i projektets styrgrupp och referensgrupp. Projektets insatser bidrar till ökad mångfald/integration i det gränsregionala utvecklingsarbetet och är öppet även för studerande med utomnordiskt bakgrund och för funktionshindrade att delta.

Förväntat resultat

- Ökad rörlighet inom arbetskraften gällande de som examineras från de eftergymnasiala utbildningarna.
- Tillvarata de studerandes affärsidéer
- 39 deltagare, 13 studerande från vart och ett av de tre länderna
- 39 samarbetsprojekt mellan sista års studerande och värdföretag
- Att samtliga deltagare fått ökad kunskap om regionerna i allmänhet och värdlandet/studentens hemland i synnerhet. Därutöver ska de studerande fått en relevant yrkespraktik.
- Att ta fram ett antal förslag och rekommendationer som stödjer internationaliseringen av den eftergymnasiala yrkesutbildningen i regionen samt affärssamarbete över gränserna. Detta riktar sig främst till politiska beslutsfattare på lokal, regional samt nationell nivå.
- Att testmodellen med ett kombinerat utbildnings- och praktikprogram byggs in, helt eller i delar av den eftergymnasiala yrkesutbildningen i regionen.

Verksamhet efter projektperioden

När projektet är avslutat ska det finnas en samlad kunskap om de flaskhalsar som finns för ökad internationalisering av den eftergymnasiala yrkesutbildningen samt för affärssamarbete över gränserna. Denna kunskap kan kanaliseras till beslutsfattare för åtgärder som eventuellt kan ändra lagstiftning, strategier, studieplaner med mera. Nordpraktik kommer även att lämna efter sig 39 samarbetsprojekt mellan företag och studerande i regionen. Utbildningsanordnare inom den eftergymnasiala erhåller kunskap om metoder för internationalisering av yrkesutbildningen. Små- och medelstora företag i regionen får kunskap om konkreta samarbetsmöjligheter, men även tillgång till hela regionen för rekrytering av kompetent arbetskraft. Studerande i den eftergymnasiala yrkesutbildningen kommer, i större utsträckning, se hela regionen som sin arbetsmarknad.

Yttrande och förslag till beslut

Näringslivet i länet efterfrågar fler yrkesinriktade eftergymnasiala yrkesutbildningar. Utöver det råder en hög ungdomsarbetslöshet i Norrbotten och genom att stärka yrkesutbildningen kan fler förbättra sina möjligheter till arbete som fungerar på Norrbottens arbetsmarknad. Nordpraktik hjälper till att

öka intresset för den här utbildningsformen bland presumtiva utbildningsanordnare i länet. Vidare ökar möjligheterna till kompetensförsörjning genom en större arbetsmarknad för berörda yrkesgrupper och generationsväxlingen för företag, speciellt småföretag, kan underlättas.

Ett viktigt resultat är att 13 företag i länet får hjälp att utveckla affärssamarbete med ett av grannländerna samt att de lär känna såväl arbetsmarknaden som affärsmöjligheterna på Nordkalotten. Att utbildningsanordnare och utbildningsförvaltningar på Nordkalotten fått och får ökad kunskap om varandras system för yrkesutbildning genom Nordpraktik är något som särskilt kan gynna Sverige, då vårt system för eftergymnasiala yrkesutbildningar inte är lika utbyggt jämfört med Finland och Norge.

Rörlighet på arbetsmarknaden, särskilt för unga, är en prioriterad fråga för EU och finns representerat i ett antal flaggskeppsinitiativ, bland annat Youth on the Move. Föreningen Norden har varit initiativtagare till Baltic Training Programme och har därmed möjlighet att göra Nordpraktik till ett gott exempel på EU-nivå.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Föreningen Norden Norrbotten medfinansiering med maximalt 27 890 euro till projektet Nordpraktik under förutsättning att Interreg beviljar projektet och övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012 med 6890 euro, med 20788 euro för 2013 och med 212 euro för 2014.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M) och Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS), Dan Ankarholm (NS), Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 136

Medfinansiering av utbildning i socialt investeringsperspektiv

Dnr

Ärendebeskrivning

Kommunförbundet Norrbotten ansöker om medfinansiering till en utbildning i socialt investeringsperspektiv för ökad kunskaps i länets kommuner om socioekonomiska beräkningar och vinster med att satsa hälsofrämjande och förebyggande.

Bakgrund

På den regionala nivån har ett länsövergripande projektarbete ”Strategiskt folkhälsoarbete i Norrbotten”, finansierat under två år av Landstinget Norrbotten och kommunerna i länet, avslutats. Under projektperioden, 2009-2011, fattades beslut i Kommunförbundet Norrbottens styrelse att prioritera folkhälsofrågorna i länet under mandatperioden 2010-2014. Ytterligare ett beslut fattades av Kommunförbundet styrelse, 2011-12-08, att fortsätta med det strategiska folkhälsoarbetet med enbart Kommunförbundet Norrbotten som finansiär 2012-2013 med möjlighet till förlängning under 2014.

I samband med initiativ kring hälsofrämjande och förebyggande insatser på lokal nivå har behovet av att kunna beräkna kostnader och vinster om satsningar görs eller om de uteblir aktualiserats. Intresse för särskilda medel för folkhälsosatsningar finns i flera kommuner i länet och ett uttalat önskemål av att öka kunskap om att göra socioekonomiska beräkningar har kommit från folkhälsoråden.

En känd modell att arbeta efter är ”Socioekonomiska beräkningar” som utarbetats av nationalekonomerna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog med över trettio års erfarenhet på området. De har utbildat personal i drygt 40 kommuner och utbildningsmodellen tillämpas på många håll i landet.

Mål

Att likställa sociala insatser med investeringar är ett nytt sätt att se på folkhälsofrågor och lyfter behovet av insatser tidigt, helst innan det har blivit ett problem. Kommuner kan också beräkna kostnader och vinster med att satsa hälsofrämjande och förebyggande. En positiv utveckling av hälsan i kommunerna och i länet medför bättre förutsättningar för tillväxt.

Målet är att genom utbildning öka kunskapen i att göra socioekonomiska beräkningar och vinster med att satsa hälsofrämjande och förebyggande. Två utbildningar a sex dagar vardera ska genomföras med minst 25 deltagare per utbildningsomgång.

Utbildningen sker i workshopsform under ledning av nationalekonomerna Ingvar Nilsson och Anders Wadeskog. Deltagarna har med sig ett eget praktikfall som de jobbar med under utbildningen och mellan utbildningstillfällena detta för att kunna omsätta kunskaper till andra verksamheter på hemmaplan.

Förväntat resultat

Efter genomförd utbildning ska 50-60 personer verksamma i någon kommun ha genomgått utbildningen.

Målgruppen är ekonomer, verksamma med lednings- och/eller utvecklingsansvar, övriga intresserade från kommuner i Norrbottens län.

Budget och tidsplan

Kostnaden för utbildningen är totalt 741 680 kr. Från landstinget söks 300 000 kr. Övriga tilltänkta finansierare är Norrbottens folkhälsopolitiska råd med 100 000 kr, länsstyrelsen med 60 000 kr och kommunerna med 281 680 kr. De två utbildningsomgångarna ska genomföras under 2012-2013.

Yttrande och förslag till beslut

På den nationella nivån framhåller regeringens budgetproposition för 2011, att politiken ska ha ett ökat fokus på bland annat folkhälsa i det regionala tillväxtarbetet. En förutsättning för tillväxt är en god hälsa i befolkningen och minskade kostnader för utanförskap.

Dagens barn och unga är morgondagens arbetskraft och utifrån den tillväxtutveckling länet befinner sig i idag och sannolikt kommer att göra över tid är det folkhälsopolitiskt nödvändigt att möta upp tillväxten med god hälsa i länet. För att morgondagens arbetskraft ska vara anställningsbar behöver kommunerna i länet kunskap och verktyg för att göra sociala investeringar i ett mycket tidigt skede i stället för att vänta och satsa på det dyrare alternativet - behandling och vård.

Möjligheten att erbjuda länets kommuner att delta i socioekonomisk utbildning är ett strategiskt folkhälsoarbete. Det innebär en kompetenshöjning för kommunerna. Dessutom kan fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser ge lägre kostnader på sikt för vård och omsorg och minska mänskligt lidande. Men deltagaravgiften är så pass hög så det kommer att vara svårt för kommuner att prioritera utbildningen och därmed söks medel för regionala utvecklingsprojekt från landstinget.

Att främja god folkhälsa för långsiktig tillväxt och välfärd är en prioriterad åtgärd i länets regionala utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020. Av landstingsplanen 2012-2014 framgår det att en bra livskvalitet för länets invånare handlar om att bygga samhället ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart. Utbildningen bedöms vara en viktig strategisk fråga sett utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Kommunförbundet Norrbotten medfinansiering med maximalt 300 000 kr till utbildning i socialt investeringsperspektiv under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012 med 150 000 kr och med 150 000 kr för 2013.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M) och Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS), Dan Ankarholm (NS), Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 137

Medfinansiering Framtidens Kiruna – ett visionsprojekt

Dnr 1232-12

Ärendebeskrivning

Kiruna kommun ansöker om medfinansiering till Framtidens Kiruna – ett visionsprojekt.

Staden står inför stora förändringar i och med att samhället ska flytta stora delar av sin bebyggelse och infrastruktur. Denna förändring görs i en tid då järnmalmeverksamheten är mycket lönsam och möjligheterna till expansion av marknader för denna är god. Kiruna får en chans att, under bra förutsättningar, utveckla det nya goda samhälle där ungdomar, barnfamiljer och äldre vill bo, leva, utvecklas och känna stolthet över sin ort. Vissa förutsättningar är således uppfyllda för att det nya Kiruna ska bli en bra plats att leva på.

Detta kräver också att Kirunas invånare kan vara med och påverka vilken sorts samhälle de vill ha och att de kan arbeta gemensamt i en sådan riktning. En bra arbetsmarknad, bra bostäder, bra offentlig service, ett brett kulturutbud, ett samhälle som är hållbart och jämställt är viktiga aspekter på ett sådant gott samhälle.

Målet med projektet är att ta fram en vision för framtidens Kiruna för att skapa gemensam kunskap om hur invånarna i kommunen vill att utvecklingen ska bli. En genomarbetad vision skapar förutsättningar för att påverka framtiden och måste bygga på engagemang, ansvar och samverkan med andra. Visionsarbetet ska resultera i en sammanhållen vision för framtidens Kiruna, som ska utgöra en ledstjärna för utvecklingen i kommunen.

Arbetsgång och förväntat resultat

Insamling av åsikter, omvärldskunskap, fakta och trender ska ett underlag tas fram för vidare diskussion. Arbetsgruppernas underlag sammanställs till en vision som sedan diskuteras ute i samhället under en månad. Den slutliga visionen antas av kommunfullmäktige.

Arbetet ska förväntas resultera i följande resultat:

- Ett arbetssätt för ett visionsarbete har utvecklats
- En vision för framtidens Kiruna är framtagen
- Strategier för att åstadkomma det framtida Kiruna är framtagna

Organisation

Kommunstyrelsens arbetsutskott med kommunchefen som sekreterare utgör projektets styrgrupp. Ett antal arbetsgrupper ska inrättas för olika områden som bedöms viktiga för framtidens Kiruna. Det handlar om boende, offentlig service, teknisk infrastruktur, kommunikationer, kommersiell service, kultur,

stadsplanering, bevarande av det gamla Kiruna, besöksnäringen, näringslivs-utveckling, ett hållbart samhälle, utbildning/forskning samt kvinnors och ungdomars utrymme i det framtida Kiruna.

Respektive arbetsgrupp ska sedan arbeta med ett fördjupat visionsarbete för respektive område. De två perspektiven jämställdhet och den hållbara kommunen ska finnas med i samtliga grupper. Gruppens medlemmar utses utifrån intresse och relevans. Det är viktigt att centrala intressenter ges möjlighet att ingå i grupperna. Ordförandena får i uppdrag att presentera hur de planerar att lägga upp sitt arbete i grupperna enligt nedan.

En referensgrupp med representanter för näringsliv, föreningsliv, intresseorganisationer med flera kommer att utses.

Omfattning och finansiering

Projektet har en budget på 5 050 000 kr och kommer att finansieras och/eller ges resurser i övrigt av ett antal olika intressenter och aktörer som på olika grunder är intresserade av Kirunas utveckling. I vissa fall handlar det om direkt finansiering, medan det i andra fall handlar om att tillföra kompetens och administration.

Projektet finansieras enligt följande: LKAB med 3 500 000 kr, Sparbanken Nord med 500 000 kr, Space Corporation (Rymdbolaget) med 200 000 kr och Fastighetsägarna med 100 000 kr. Från landstinget söks medfinansiering med 750 000 kr.

Projektet pågår under en ettårsperiod med start mars 2012 och avslutas mars 2013.

Yttrande och förslag till beslut

Ett visionsarbete kräver delaktighet och en bred förankring hos Kirunas invånare och representanter för olika lokala intressen. En viktig utgångspunkt är att arbetet styrs av Kirunas demokratiskt valda politiska ledning, som inför väljarna har det yttersta ansvaret för att utveckla kommunen i en för invånarna önskvärd riktning.

Det är positivt att arbetet med visionen ska kombinera engagemang med kunskap så att resultatet av projektet kan överföras till strategier och genomförande då den svåra delen är att göra verklighet av goda idéer.

Landstingets verksamhetsidé är att genom aktiva regionala utvecklingsinsatser och kulturverksamhet medverka till Norrbottens utveckling och skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle och en god livsmiljö. I det arbetet inryms insatser för att stärka den lokala nivån. Enligt landstingsplan 2012-2014 ska landstinget verka för att utveckla varje del av länet utifrån dess egna villkor och förutsättningar.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Kiruna kommun medfinansiering med maximalt 750 000 kr till Framtidens Kiruna – ett visionsprojekt.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012 med 750 000 kr.

- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvideras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 138

Ansökan om bidrag till förstudien Hello North

Dnr 1235-12

Ärendebeskrivning

Inledning

”Team Hello North” med projektledaren Stina Almkvist, Creative Consulting AB ansöker om bidrag till projektet ”Hello North”

Det händer mycket i länet. Stora investeringar görs både inom traditionella och nya branscher. Det traditionella medielandskapet är under omprövning och förändring när de sociala medierna bryter igenom.

Nu är rätt tid att föra dialog med traditionella och nya aktörer för att diskutera hur man ser på sin roll och sina möjligheter framöver för att skildra och bidra till att sälja in Norrbotten.

Detta är ett arbete och en diskussion som pågår globalt. En del regioner har kommit längre än andra. Städer och regioner utarbetar idag tydliga digitala agendor för att nå ut på så många plan som möjligt - att finnas där konsumenterna finns. Det finns orter och regioner nationellt där många aktörer tillsammans arbetar mycket målmedvetet med att sälja de lokala kvaliteterna. Detta görs på många olika plan och agendan är alltifrån inflyttning, till positivt företagsklimat och livskvalitet för invånare. Öresundsregionen är ett exempel i Sverige där man mobiliserar starkt.

Det är hög tid att Norra Sverige blir en lika viktig spelare på den globala marknaden som andra expansiva regioner: Med en bättre utvecklad digital kommunikationsstrategi, där man fokuserar på kvalitativt innehåll och nya spridningsmöjligheter via sociala medier.

Ärendet handlar om att göra en förstudie och göra olika pilottester i sociala medier.

Bakgrund

Nya tider kräver nya metoder. Tidigare var det accepterat att inte vara lika bra som sina nationella konkurrenter på en lokal marknad. Marknaden såg annorlunda ut och de lokala konsumenterna hade ingen överblick över vad som hände nationellt och internationellt. För producenterna var det därför ok att vara "good enough" – för man hade ju ändå kontrollen över regionen. Till detta fanns även en självbild hos producenterna att "inte behöva vara lika bra som i Stockholm eller New York på att producera nyhetsmaterial". Marknaden ser annorlunda ut idag.

En konsument av en tidning på nätet kan bredvid den aktuella fliken öppna en likadan flik från en lokal blogg eller en annan tidning. Lokala medieproducenter konkurreras ut och i det nya medielandskapet försöker de traditionella medierna hitta sin roll och både de traditionella och nya medierna försöker hitta nya och fungerande affärsmodeller.

Förstudie och pilottester

Syftet med projektet är att inventera och beskriva det befintliga medielandskapets "ekosystem" i norra Sverige. Detta behöver göras för att identifiera eldsjälar som vill vara med och "sälja" Norrbotten på alla nivåer, från lokalt till globalt. Man vill undersöka om det finns ett intresse att samverka på olika plan och se möjligheterna till en framtida grund för samarbete.

Förstudien innefattar också pilottester. Genom att producera olika mediematerial, sprida samt interagera i olika sociala mediekkanaler testas och kartläggs resultatet av pilottesterna. Målet är att kunna skapa en metod/arbetsätt för samverkan och "säljet" av Norrbotten. Projektet ska även genom research undersöka och föreslå en affärsmodell för kommunikation och marknadsföring av norra Sverige, där privat och offentlig sektor samverkar.

Rätt i tiden

Historiskt har traditionella massmedier varit producentstyrda och enkelriktade. De sociala medierna fungerar omvänt. De är interaktiva och engagerande. Essensen av detta är att mellanhänderna för publicering av media har tagits bort. Ur ett produktionsperspektiv kan en person med en egen firma och ett nätverk få ett större genomslag än etablerade mediekanaler.

Den enskilda producentens inflytande innebär en demokratisering av medielandskapet. I förlängningen är det även en byggsten (delande/spridande) i den platta hierarki som Hello North anser vara en nyckelingrediens både för samtalet och för gemensam produktionsplattform.

Parallellt med att regionens traditionella industrinäringar blomstrar så växer det fram en ny och spännande marknad. Det handlar alltså inte om att bygga en pyramidliknande struktur där en organisation tar ledningen. Det handlar om att vitalisera den platta hierarki som i många andra regioner varit en förutsättning för en mer framgångsrik utveckling.

Tidplan och ekonomi

Arbetet inleds i augusti och rapporteras löpande. Slutrapportering av förstudien sker i december 2012. Från landstinget ansöks om 400 000 kr för att genomföra projektet.

Förslag till yttrande och beslut

Webb- och medierelaterade tjänstenäringar ökar och Internet och mobiliteten står i fokus. Denna utveckling för olika branscher närmare varandra och gör norra Sverige intressant även i ett globalt perspektiv. "Hello North" har som målsättning att vara en av de aktiva aktörerna/producenterna på marknaden och för att veta vilken fortsatt inriktning som ska gälla behöver förstudien och pilottesterna göras.

Landstingsstyrelsen anser att initiativet är lovvärt och att resultatet, om det blir framgångsrikt, kan integreras i bl a det pågående arbetet med Kraftsamling 2011- 2015.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- Norrbottens läns landsting beviljar 400 000 kronor till kommunikationsprojektet "Hello Norths" förstudie. Medlen anvisas ur landstingsstyrelsens oförutsedda utgifter.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS) och Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS), Dan Ankarholm (NS), Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 139

Medfinansiering till Sápmi Awards

Dnr 1049-12

Ärendebeskrivning

Fullmäktige i Jokkmokks kommun har under 2009 antagit måldokumentet "Jokkmokk 2015 – den naturliga kommunen där alla ryms". Syftet är att ta ett samlat grepp om utvecklingen i Jokkmokks kommun. I dokumentet utgår man ifrån de mål som fastställts i fullmäktige 2006:

En framtidskommun med hög livskvalitet

- Växande arbetsmarknad
- Attraktiv arbetsgivare
- God ekonomisk hushållning och en hållbar utveckling

Jokkmokks kommun lyfter fram en positiv befolkningsutveckling som den allra viktigaste utmaningen. Besöksnäringen är ett prioriterat område i Jokkmokks kommun. Avsikten är att jobba vidare med att utveckla upplevelseindustrin i syfte att fler arbetstillfällen skapas och i syfte att locka hit fler kommuninvånare och besökare.

Jokkmokks kommun beskriver i 'Övergripande strategisk plan för 2011 och 2012' att kommunen skall stärkas som samiskt varumärke. Kommunen ska fortsätta att jobba med den samiska kulturen och de samiska näringarna samt skapa och vidareutveckla arrangemang av olika slag, såsom Jokkmokks Marknad.

I arbetet med att stärka det samiska varumärket ingår följande delområden:

- Stärka samiska näringar
- Vidareutveckla samiska traditioner
- Belysa traditionell samisk kunskap
- Flera samiska institutioner

- Stärka samiska utbildningar och forskning
- Ökad turism utifrån samiska varumärken

I Jokkmokk har många initiativ tagits för att stärka det samiska folket. Det pågår idag ett samarbete mellan näringslivsbolaget Strukturum AB och Jokkmokks samebyar i syfte att utveckla det samiska näringslivet.

Inom ramen för ett treårigt projekt vill Jokkmokks kommun, i samarbete med samebyarna och sameföreningarna, visa på goda exempel och utbyta erfarenheter genom att lyfta fram framgångsrika företrädare för en levande kultur i hela Sápmi.

Projektet har en budget på 7 176 000 kr för projekttiden 2012-01-01 till 2014-12-31. Från landstinget söker man medfinansiering med totalt 2 250 000 kr. Övriga tilltänkta medfinansiärer är Länsstyrelsen i Norrbotten (1 950 000 kr), Vattenfall (300 000 kr), Sparbanken Nord (750 000 kr), Statens Kulturråd (750 000 kr) och Jokkmokks kommun, egen tid (1 176 000 kr).

Mål

Projektet syftar till att öka attraktionskraften, stärka Jokkmokk som samiskt varumärke, stärka lokal företagsamhet och öka antalet besökare och inflyttare.

Projektaktiviteter

Den huvudsakliga projektaktiviteten är genomförandet av arrangemanget Sápmi Awards, där stipendier utdelas inom områdena mat, design och musik samt ett fjärde stipendieområde med en ungdoms- och entreprenörsprofil.

Nomineringsförfarandet till Sápmi Awards är öppet för alla människor i hela Sápmi.

Det konkreta arbetet med att utforma kriterier, utse jury m m för de olika områdena överläts till nedanstående aktörer:

- Mat: Slow Food Sápmi
- Design: Sámi Duodji, sameslöjdstiftelsen
- Musik: Sáminuorra

Verksamheten kommer att fortsätta med ett liknande upplägg alla tre åren. Vidare ska uppföljning och utvärdering göras under projekttiden, i syfte att förfina insatsinriktningar och skapa ett lärande genom att brister synliggörs och framsteg dokumenteras.

Förväntad verksamhet efter projektperioden

Efter projekttidens slut skall det unika Sápmi Awards arbetas vidare i en annan organisation i Jokkmokk

Jämställdhetsintegrering

Projektet riktar sig till både kvinnor och män och alla deltar på samma villkor.

Yttrande och förslag till beslut

Projektet med dess inriktning sammanfaller till viss del med de prioriterade åtgärderna i *Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020*. Förutom strategiskt gränsöverskridande samarbete, skapar projektet även utveckling av den samiska kulturen (en av våra nationella minoritetsgrupper) samt syftar till en utveckling av det samiska näringslivet.

Projektaktiviteterna är emellertid alltför smala och begränsade för att fullt ut kunna finansieras av landstingets regionala utvecklingsmedel. Det är inte heller möjligt att finna stöd för en finansiering genom landstingets projektstöd till kulturinsatser.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Jokkmokks kommun, i samverkan med samebyarna och sameföreningarna i Jokkmokk, medfinansiering med maximalt 500 000 till projektet Sápmi Awards, under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2012.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S) och Agneta Granström (MP):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS) och Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS), Dan Ankarholm (NS), Mattias Karlsson (M) och Hans Swedell (M) till förmån för yrkande 2.

§ 140

Slutrapport från projektet Attraktiv region 2005-2011

Dnr 876-11

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Norrboten har tidigare gjort stora satsningar på att öka attraktionskraften genom marknadsföring av länet, framför allt kampanjerna *Norrboten. Det är som eljest* (1993-1996), *Norrboten?* (1997-2000) och *Norrboten presenterar* (2001-2004) samt i viss mån satsningen på ett gemensamt informatörsnätverk inom IT Norrbotten.

De tidigare länsprojektens gemensamma nämnare var att en stor del av insatserna koncentrerades till att försöka uniformera "bilden av Norrbotten". Formtänkande medförde att kampanjerna blev paraplyer under vilka kommuner och andra aktörer skulle samlas.

På landstingets initiativ samlades 2004-2005 de tre länsövergripande organisationerna landstinget, länsstyrelsen och kommunförbundet för att diskutera behovet av ett gemensamt projekt för regionalt utvecklingsarbete och platsmarknadsföring. Stor vikt lades vid förankring, bland annat genomfördes 10-12 diskussionsfrukostar under ett år med inbjudna representanter från företag, myndigheter och organisationer.

Diskussionerna pekade ut några prioriterade insatsområden:

- Stärka identiteten och självbilden i länet.
- Stärka samverkan och ledarskapet i länet.
- Stärka unga människors upplevelse av länet som en bra livsmiljö.
- Öka kunskapen om länet i andra delar av Sverige.

Utgångspunkten var att Norrbotten är en gemensam egendom för alla invånare i länet och att det därmed är ett gemensamt ansvar för bland andra kommuner, landsting, näringsliv och länsstyrelse att verka för att Norrbotten blir ett län med attraktionskraft.

Attraktiv region startade som ett handlingsprogram inom Norrbottens regionala tillväxtprogram, RTP, i oktober 2005. Uppdragsgivare var det regionala partnerskapet, och ansvarig för handlingsprogrammet var landstinget. Attraktiv region skulle bygga vidare på erfarenheterna och utvärderingarna av de tidigare länsprojekten med syfte att höja Norrbottens attraktionskraft.

Projektets uppdrag

Länet hade medvetet valt ett processinriktat genomförande av tillväxtprogrammet, RTP 2004-2007, där processen i sig var en del av målet. Konkreta aktiviteter och förutsättningsskapande insatser organiserades i handlingsprogram, varav Attraktiv region kom att bli ett.

Uppdraget för Attraktiv region var i korthet att:

- Formulera en strategi för den regionala attraktionskraften.
- Förankra strategin hos de viktiga aktörerna i länet.
- Genomför kompletterande aktiviteter.

I uppdraget ingick inventering av behoven, omvärldsbevakning samt att utveckla en fungerande informationsstruktur i länet. I uppdraget poängterades att utvecklingen av strategin är en process där många aktörer – kommuner, näringslivet, fasta nätverk och grupperingar med flera – ska vara delaktiga.

I projektbeskrivningen från 2005 uttrycktes det på följande sätt: *”Det enda som med säkerhet kan sägas är vad processen **inte** får handla om: kortsiktiga marknadsföringsjippon eller isolerade informationsaktiviteter utan verksamhetsanknytning.”*

Behovet av fokus och uthållighet underströks. Avstämning av processen och dess resultat skulle ske efter tre år (2007-12-31) och efter fem (2009-12-31), varefter huvudmännen skulle ta ställning till det fortsatta arbetet.

Steg I: Formulera en strategi för regional attraktionskraft

Dialog med regionala aktörer

Ett första steg i projektets arbete var att besöka samtliga kommuner och kartlägga deras arbete med attraktionskraft/marknadsföring, samt deras åsikter kring behovet av länsgemensamma aktiviteter. Dialogerna involverade många: kommunerna, näringslivet och universitetet; befintliga nätverk och grupperingar, men också dialoger och workshops i nya konstellationer, t ex med ungdomar.

Kommunerna i länet var övervägande kritiska till tidigare marknadsförings-satsningar, framför allt till bristen på förankring och långsiktighet. Men många lyfte också fram positiva erfarenheter, till exempel av Norrbottens presstjänst, nätverket med kommunernas marknads-/informationsansvariga och av den gemensamma ansatsen generellt. Inställningen var entydig: en gemensam satsning behövs, och den bör vara långsiktig.

Alla kommuner hade och har egna aktiviteter för att marknadsföra sig: rekrytering av inflyttare, kontakt med investerare, utvecklingsprojekt inom besöksnäringen. Ändå ansåg man i dialogen med Attraktiv region att det finns ett behov av en länsgemensam satsning. Trots olikheterna i de fjorton kommunerna finns det fördelar med att synas som en region. Det är ett sätt att förmera resurserna för små kommuner och en möjlighet att skapa ett större och mer synligt varumärke.

De tre *områden* som kommunerna lyfte fram som mest angelägna för samarbete var:

- Mediearbete/PR.

- Gemensamma budskap.
- Attitydbearbetning.

Viktiga *målgrupper* som utpekades var

- Unga människor i länet.
- Ledare i länet.
- Opinionsbildare i och utanför länet.

Informatörsnätverket och norrbotten.se

Under 2006 diskuterades samarbetet mellan projektet och det befintliga informatörsnätverket för Norrbottens offentliga aktörer. Man var enig om att informatörsnätverket var en viktig del av Attraktiv region. Det överordnade syftet för informationsnätverket var att stödja regionens attraktionskraft och attrahera fler inflyttare till länet.

Andra konkreta aktiviteter där nätverket såg nytta av samarbete var till exempel 24-timmarsmyndigheten, erfarenhetsutbyte, intranätlösningar och portaler, rekryteringsresor och annonsering. Nätverket diskuterade kommunikationsplattformen och gav sina synpunkter på det som så småningom fick adressen *www.norbotten.se* samt det nyhetsbrev som planerades inom Attraktiv Region.

Informatörsnätverket gavs stort inflytande över webbplatsens inriktning. Den skulle vara

- en virtuell länsportal,
- ett skyltfönster för Norrbotten och
- en samlingsplats för aktiviteter inom Attraktiv region.

Strategi för regional attraktionskraft

I och med avslutningen av RTP 1 år 2006 avslutades den första fasen i Attraktiv region: Formuleringen av en strategi som kunde rullas ut brett i länet, användbar och utvecklingsbar för de krafter som tar vid efter projektets slut. Det innehöll sex grundstenar som var och en leder till vägval och handling.

- 1 *Ingen äger en plats.* I stället för att skapa "bilden av Norrbotten" som ett tvingande paraply har man valt att rigga Norrbotten som en scen att framträda på.
- 2 *Alla är med och bygger varumärket.* Allt som görs och sägs i och om länet skapar varumärket, både positivt och negativt.
- 3 *Alla behöver samverkan och samhandling för att lyckas.* Många som vill dra åt samma håll även om de gör olika saker är en kraft som gör skillnad.
- 4 *Tillför mer energi där det redan spirar.* Istället för att uppfinna hjulet på nytt eller slåss med väderkvarnar kan man ge fart där det efterfrågas, ge extra näring där det redan växer.
- 5 *Adressera andras drivkrafter.* Genom att ställa sig i den andres skor och se världen från den synvinkeln kan man hitta rätt drivkrafter och komma fram till samsyn och samhandling i gemensamma satsningar.

- 6 *Skapa värde inifrån.* Bilden av en plats måste ha bäring i verkliga upplevelser. Självkänsla och insiktsfull handling ger äkta utveckling av ett varumärke.

Steg II: Förankra strategin hos de viktiga aktörerna i länet

Det fortsatta arbetet delades in i två steg:

- 1 *Infrastruktur för platsmarknadsföring och attitydpåverkan under 2007-2008*, innehållande bl. a. formulering och förankring av ett gemensamt budskap (en kommunikativ plattform), mediebearbetning/PR, attitydundersökningar och aktiviteter för att odla relationer – skapa ”medbyggare” av varumärket.
- 2 *Synlighet och attitydförändring under 2009-2011*, bestående av bl.a. näringslivsengagemang och aktiviteter för och med unga människor.

Projektets slutrapport, *Jag har aldrig hört talas om er. Helt okej. För vi jobbar genom andra.*, har enligt projektledningen utformats som en ”stafettpinne i ett fortsatt arbete för att utveckla ett attraktivt Norrbotten” och utformats av en fristående skribent. Utöver detta har projektet utvärderats av två fristående utvärderingskonsulter. Deras bedömning har bilagts projektrapporten.

Gemensam kommunikativ plattform och scen

Resultatet av dialogerna i länets kommuner sammanställdes och analyserades. Kommunernas synpunkter på tidigare länsövergripande marknadsföringsprojekt, och berättelser om vad de ansåg sig behöva, bekräftade insikten att Attraktiv region skulle bygga en plattform snarare än måla upp en gemensam bild av Norrbotten.

Projektet som sådant skulle ha en låg profil. Istället för att synas skulle det göra nyttiga saker som hjälper andra att synas. Valet av kommunikationsplattform blev att bygga en ”gemensam scen” i stället för ett ”tvingande paraply”. Hela massan av information bearbetades, analyserades och koncentrerades till tre värden som tillsammans skulle bilda scenen. Värdena var:

- Kultur, natur, klimat.
- Kraftfullt, äkta, stort.
- Naturlig, viljestark, handlingskraftig.

Kondenserat till: *Naturlig. Kraft. Förnyelse.*

Under våren 2007 presenterades plattformen i samtliga kommuner i länet, samt i andra viktiga organisationer som arbetar med tillväxtfrågor. Det fanns bred enighet om att projektet hade valt rätt inriktning.

Undersökningar: Bilden av Norrbotten

Projektet genomförde under våren 2007 en undersökning kring bilden av Norrbotten. I en första del djupintervjuades 30 utvalda opinionsbildare över hela landet. Undersökningen visade att intresset för att diskutera Norrbotten som region, var stort. Respondenterna uppfattade att regionen verkligen har en särart, värd att utveckla och kommunicera.

I undersökningen uppmanades också respondenterna ge råd till Norrbotten för att göra regionen mer attraktiv. Påtagligt många framhåller värdet av att ”po-

sitionera sig” och ”förändra bilden”. Flera personer lyfter också fram tillgänglighetsaspekten och värdet av en förbättrad infrastruktur.

Den andra delen var kortare telefonintervjuer med 800 svenskar, utvalda enligt parametrar som kön, ålder, utbildning och om de bodde söder eller norr om Gävle.

Resultatet visade att Norrbotten är starkt associerat med nordliga kännetecken som köld, snö och fjällvärld. Den storslagna naturen och ett lägre tempo är ett viktigt inslag i länets attraktionskraft som boenderegion.

Tre *imagemässiga problemområden* framträder i undersökningsresultatet:

- Öppenhet för förändring och utveckling.
- Jämställdhet.
- Utbudet av arbetstillfällen.

Positioneringsmetoden

Attraktiv region har utgått från befintliga modeller för kommunikation av varumärken och anpassat dem till varumärkesarbetet i länets företag, organisationer, myndigheter, projekt och andra verksamheter på scenen Norrbotten. Den sk positioneringsmetoden består av ett workshopliknande arbete i åtta steg som utgår från verksamhetens faktiska verklighet och leder fram till en strategi, ett förhållningssätt, som är möjligt och inspirerande att leva efter.

Resultaten av de positioneringar som Attraktiv region har utfört har tagits emot mycket positivt från både ledning och medarbetare i organisationerna liksom från andra berörda, som kunder, medborgare och andra grupper. Flera av dem anger att de lyckas hålla sin positionsformulering levande över tid och att utmaningarna resulterat i praktisk samhandling. Det finns i projektets slutfas en stor efterfrågan och alla kommuner och organisationer som önskar klargöra sin position kommer inte att kunna få den hjälpen inom projektets ramar.

Aktiviteter

Parallellt med kommunbesöken och processen med att uttrycka och utforma den kommunikativa plattformen utfördes en rad aktiviteter i linje med önskemål som kommunerna uttryckt:

- Ett elektroniskt nyhetsbrev från länet med tillväxtfokus.
- Nyhetsbank för mediebearbetning och PR-arbete.
- Riktade PR-insatser till opinionsbildare och nyckelpersoner med ett stort kontaktnät.
- Insatser för unga i länet inom området attraktionskraft, bl.a. *Kommissionen* i samarbete med Piteå och Luleå kommuner, *Ung Framsyn* i samarbete med Luleå tekniska universitet och Umeå universitet samt ett examensprojekt i samarbete med Berghs School of Communication.

Projektets förslag till nästa steg

Projektet Attraktiv Region ger i slutrapporten följande rekommendationer till projektets ägare:

- *Bygg vidare på scenstrategin och ge någon ansvar för att skapa mötesplatser, vara energigivare och koordinator.* Projektet föreslår ingen ny organisation för Norrbottensfrämjandet, utan menar att någon av länets aktörer bör inom befintlig verksamhet avdela kompetens för att fokusera och koordinera det egna - och det gemensamma - främjandeuppdraget enligt den scenstrategi som projektet utvecklat. Norrbottens läns landsting föreslås åta sig den uppgiften.
- *Nyttja positioneringsmetoden för att skapa energi, samsyn, samverkan och samhandling.* Den positioneringsmetod som projektet utvecklat för att öka förmågan till samverkan och samhandling ställs fortsättningsvis till regionens förfogande för att kunna avropas av olika aktörer i länet. Resursen kopplas till den funktion som föreslås i punkt 1 ovan. Den finansieras gemensamt av Norrbottens läns landsting, Kommunförbundet Norrbotten och Länsstyrelsen Norrbotten. Övrig resurs och kompetens hämtas ur de organisationer/verksamheter som är engagerade i förekommande fall. Detta löses inom befintliga ramar i respektive verksamhet eller efter nödvändiga omprioriteringar.
- *Fortsatta attitydundersökningar.* De attitydundersökningar som gjorts inom projektet visar att den interna och externa (utanför länet) bilden av Norrbotten har utvecklats likartat positivt beträffande olika attraktionsfaktorer – med en viktig avvikelse: Utanför Norrbotten finns fortfarande en bild av länet som en region med hög arbetslöshet. Länet föreslås följa utvecklingen av bilden av Norrbotten i och utanför länet genom att fortsätta med den undersökningsserie som påbörjats i projektet. Länsstyrelsen i Norrbottens län föreslås åta sig den uppgiften,.
- *Ta till vara på de verktyg som skapats i projektet.* Arbetet med det digitala nyhetsbrevet, hemsidan www.norrbotten.se, Norrbotten på Facebook, omvärldsbevakning, presentations- och informationsmaterial samt inhämtande av statistik och branschfakta föreslås övertas av Norrbottens läns landsting. Kommunförbundet i Norrbotten föreslås ta över administration och utvecklingsansvar för Norrbottens gemensamma mötes- och planeringskalender samt informatörsnätverket, som varit en kompetens- och utvecklingsplattform för främst kommunernas informatörer.

Yttrande och förslag till beslut

Projektet Attraktiv region har valt många ovanliga metoder i sitt arbete: Valet att låta en fristående skribent författa slutrapporten är bara en av dem, eller för att citera själva rapporten:

”Attraktiv region är ett ovanligt projekt i floran av satsningar på platsmarknadsföring i Sveriges län och kommuner. I stället för att arbeta med externa, mer eller mindre kosmetiska, aktiviteter utmärker sig Norrbotten genom att försöka öppna förändringsdörren inifrån. Det är modigt och det väcker stort intresse i andra delar av landet när Attraktiv region möter kollegor i nätverkssammanhang.

Flera av respondenterna i projektutvärderingen menar också att Attraktiv Region bidrar till att bygga upp ett förhållningssätt snarare än ett varu-

märke vilket undanröjer risken för pekpinnar och ger goda förutsättningar för en spännande utveckling framåt”.

De två fristående utvärderingarna av projektet pekar på att det aktiva ägarskapet har brustit. Trots det har projektet åstadkommit det som under hela projekttiden varit Attraktiv regions viktigaste styrka: dialogen med kommunerna och det öppna samarbetet med andra aktörer som arbetar för att Norrbotten ska vara attraktivt och präglas av en positiv självbild.

De mål som satts upp av projektet: Norrbotten ska vara känt som en dynamisk region och Norrbotten ska präglas av en positiv självbild delas av landstinget, vilket inte minst visas av att de sedan några år införlivats som landstingets egna i landstingsplanen.

Det kanske viktigaste resultatet är formuleringen av en gemensam strategi i sex steg, tydligt förankrad i kommunernas önskemål och behov samt en gemensam kommunikativ plattform med scentänkande som alternativ till paraply- eller uniformtänkande.

Inriktningen stämmer väl överens med landstingets engagemang i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin, RUS, och i projektet Kraftsamling 2011-2015. Landstinget kommer att i dialog med Länsstyrelsen och Kommunförbundet diskutera former och innehåll för att ta hand om resultatet av projektet.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Slutrapporten från projektet Attraktiv region läggs med styrelsens yttrande till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 141

Bidrag till musikfestivalen Musikens Makt 2012

Dnr 988-12

Ärendebeskrivning

Lillith Saaw, Elisabeth Holmberg, Fredrik Johansson och Lisa Norberg, Föreningen Musikens Makt ansöker om 220 000 kr till musikfestivalen Musikens Makt. Tanken är att genomföra en alternativ endagsfestival med inriktning på ungdomar i Luleå lördagen den 18 augusti 2012. Festivalen arrangerades även 2011 och var ett initiativ av BD-pop för att skapa en drogfri mötesplats där musiken stod i centrum och för att ge plats för talanger, artister och grupper som projektet hjälpt till att lyfta fram. Festivalen genomfördes enligt idé och plan och antalet besökare beräknades till totalt ca 7000 personer.

Eftersom BD-pop avlagt sig arrangörrollen detta år har den idéella föreningen Musikens makt bildats med syftet att verka för festivalens överlevnad och framtid. Initiativet till bildandet av föreningen har tagits av eventbyrån Pancakelady som drivs av Lillith Saaw och Elisabeth Holmberg. Båda har under 2010 och 2011 arbetat med festivalen Musikens Makt, Elisabeth som projektledare och Lillith som projektassistent.

Musikens Makt är en alternativ musikfestival med ungdomar som främsta målgrupp. Eftersom festivalen inte ska ha något inträde och är helt beroende av bidragsgivare/sponsorer är budgeten begränsad. Arrangörerna satsar därför på kvalitet i stället för kvantitet och vill skapa en bra blandning av publik. Avsikten är att genomföra två större akter för ungdomar och en akt för lite äldre publik. Aktiviteterna under dagen ska vända sig till alla och erbjuda en rolig mötesplats för barnfamiljer. För att utveckla ett attraktivt program kommer arrangörerna som tidigare år att arbeta med en referensgrupp.

Syftet är att stärka Luleå och Norrbottens varumärke som musikstad och län, samt skapa en arena för länets musikakter. Festivalen ska fundera som ett alternativ till dyra kommersiella festivaler och lyfta fram värden som välgörenhet och gemenskap. Målet för arrangörerna är en festival utan alkoholförsäljning men fylld av värme och engagemang. Tidpunkten, helgen före skolstart är vald med tanke på att det är en "rikshelg" när det gäller ungdomar och droger. Festivalen är ett drogfritt alternativ där alkohol varken får säljas eller förtäras.

Luleå Kommun (Utvecklingskontoret) och Lulebo, Norrporten medfinansierar projektet med 670 000 kr respektive 90 000 kr. BD-pop går in 30 000 kr i personal +omkostnader.

Total kostnad för projektet är 1 399 000 kr

Förväntade resultat av projektet

Arrangörernas förhoppning är att Musikens Makt ska bli en helg fylld av glädje och bra musik, utan alkohol, vilket ofta förknippas med festivaler. Förhoppningen är också att detta leder till positiv uppmärksamhet i media samt att de medverkande artisterna ska trivas och sprida goda omdömen om festivalen och Luleå.

Yttrande och förslag till beslut

Festivalen Musikens Makt har sedan tidigare förmått etablera sig och lockat ett stort antal besökare från orter även utanför Luleå. Arrangörernas vilja att ge Norrbottens ungdomar ett drogfritt festivalarrangemang inför en skolstartshelg framstår som positivt, samtidigt med önskan att genom festivalen stärka Luleås och Norrbottens varumärke som musikstad.

Mot ovanstående bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Medel anvisas ur Division Kultur och Utbildnings anslag för kulturbidrag med 150 000 kr.
- 2 Den del av projektet, som bidraget avser, utvärderas separat efter projektets slutförande

- 3 Eventuella förändringar i den del av projektet, som bidraget avser, ska ske i samråd med division Kultur och utbildning
- 4 Projektets syfte ska bibehållas
- 5 Vid all annonsering och annan marknadsföring ska anges att projektet erhållit stöd från Norrbottens läns landsting. Landstingets logotype ska användas. Logotyp hittas på www.nll.se/kultur
- 6 Slutrapport med ekonomisk redovisning ska lämnas senast en månad från projektidens utgång. Om inte slutrapport inkommer eller det vid uppföljning mot lämnad rapport visar sig att projektet inte följt angiven beskrivning kan återbetalning av stödet eller del därav bli aktuell.
- 7 Om projektet inte är avslutat inom tre månader från angiven sluttid eller påbörjat inom tre månader från angiven starttid, måste beslutet om bidrag omprövas
- 8 Projektet ska genomföras enligt de eventuella villkor som är förenade med beslutet
- 9 Bidrag som beslutats under visst verksamhetsår, men inte är rekvirerade före den 31 maj nästkommande år betalas ej ut.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S) och Mattias Karlsson (M):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS) och Stefan Tornberg (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Johnny Åström (NS) och Dan Ankarholm (NS) till förmån för yrkande 2.

§ 142

Delårsrapport Vårdval Norrbotten

Dnr 2278-09

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Lag om valfrihetssystem inom vården (LOV, 2008:962), trädde i kraft januari 2009. Lagen ger privata vårdgivare rätten att etablera verksamhet inom primärvården. Norrbottens läns landsting införde valfrihetssystem inom primärvården, Vårdval Norrbotten, januari 2010. Systemet utgår från invånarnas val av vårdcentral.

Beställarsektionen i landstinget har uppdraget att löpande följa upp hela primärvården. Det sker i huvudsak via tertialrapporter i maj och september samt årsrapporten i början av varje år.

I uppföljningen redovisas:

- Utvecklingen av nya vårdgivare
- Utvecklingen av hur befolkningen i Norrbotten listar sig i vårdvalet
- Verksamhetsresultat i ett antal parametrar som hela primärvården följs upp med

Delårsrapporten omfattar tertial 1/2012.

Förslag till beslut

Rapporten godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 143

Val

Dnr 20-12

Ärendebeskrivning

Anders Öberg (S) har av sagt sig uppdraget som representant i AER kommitté 1, ekonomi och regional utveckling.

Förslag till beslut

Till ny representant i AER kommitté 1, ekonomi och regional utveckling utses Ann Kristin Nilsson (S).

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 144

Landstingsstyrelsens rapport

Dnr 18-12

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsens rapport till fullmäktige enligt bilaga.

Beslut

Landstingsstyrelsen lämnar rapporten till fullmäktige.

§ 145

Förordnanden av landstingsdirektör samt hälso- och sjukvårdsdirektör/ biträdande landstingsdirektör

Dnr 1236-12

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen beslutade den 3 maj 2012 (§ 97-12) om ny ledningsorganisation för landstinget med giltighet från den 1 september 2012.

Landstingsstyrelsen uttalade vid detta tillfälle att det föreligger behov av kontinuitet inom ledningsfunktionen mot bakgrund av ett antal viktiga frågor som behöver hanteras de kommande åren. Mot denna bakgrund angavs att styrelsen kommer att föreslås att förordna Gunnar Persson som landstingsdirektör samt Mats Brännström som hälso- och sjukvårdsdirektör/biträdande landstingsdirektör.

Överenskommelse har träffats med företrädare för de fackliga organisationerna om att genomföra rekryteringarna utan föregående annonsering.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av det redovisade förslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Förordnande av landstingsdirektör samt hälso- och sjukvårdsdirektör/biträdande landstingsdirektör sker, mot bakgrund av redovisade förhållanden, genom direktinplacering utan föregående rekryteringsprocess.

- 2 Gunnar Persson förordnas som landstingsdirektör från den 1 september 2012.
  - 3 Mats Brännström förordnas som hälso- och sjukvårdsdirektör/biträdande landstingsdirektör från den 1 september 2012.
-

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kent Ögren (S):

- Ordföranden får i uppdrag att förhandla och tidsbegränsa förordnandena till max fem år.

Yrkande 3

Mattias Karlsson (M):

- Beslutspunkt 1 avslås. Om yrkandet vinner majoritet avslås beslutspunkterna 2 och 3.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på vart och ett av yrkandena 1 och 2 och finner att de vinner majoritet. Därefter ställer ordföranden proposition på yrkande 3 och finner att det avslås.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.